

311374

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును 311374
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14. } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 24-వ తేది శనివారము } No. 98
నవంబరు ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనందనపుర అమాధమాన శుద్ధ చతుర్థి ౧౪. } సంచిక ౯౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే జేలకుజేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష. చీటి చూచి కొనిన జ్ఞానముగలుగడు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

శలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగావే చెమట పట్టుటవలన కఠిన
మందలి దుష్పదార్థములు తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విజేతములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0 డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

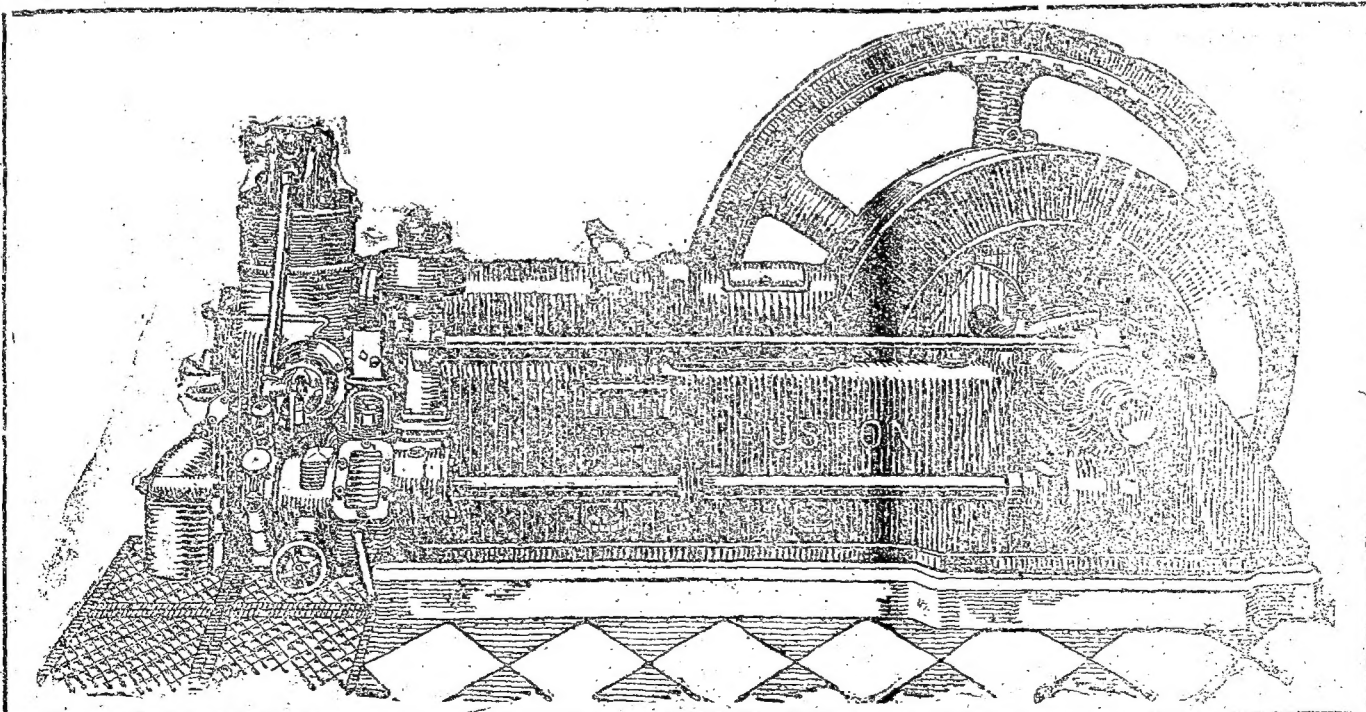
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ది రస్త్ న్ క్రా డ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంఠెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేక.

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో చనివేయదును.
చతురతవిమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

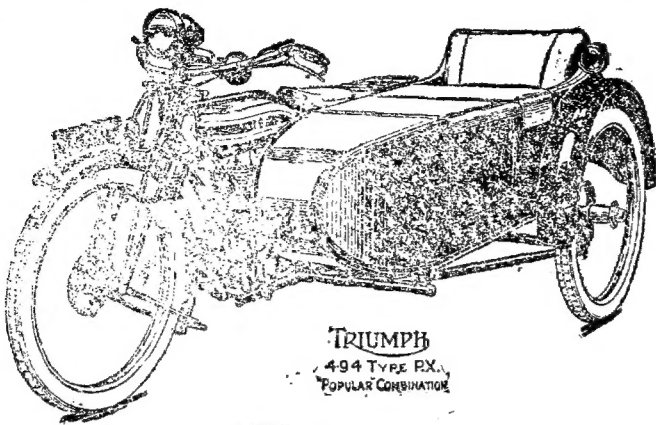
నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యోటలాగును వ్రాయుడు.

మద్రాసులో సోల్ విజంట్లు:—మాస్సి అండు కో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాలా వెళ్ళే నెం ౧౮, మద్రాసు.

Trusty TRIUMPH Motor Cycles

నమ్మక మైన ట్రియంఫ్ మోటార్ సైకిళ్లు

పి. మాడల్
4.94 హెచ్. పి.
లూకాస్ అసిటిలిన్
ల్యాంపులు, హార్క్
సహా
రూ 950
సైడ్ కార్
రూ 450

మాడల్ యస్. డి.
5.50 హెచ్. పి.
లూకాస్ అసిటిలిన్
ల్యాంపులు, హార్క్
సహా
రూ 1,350
సైడ్ కార్
రూ 500

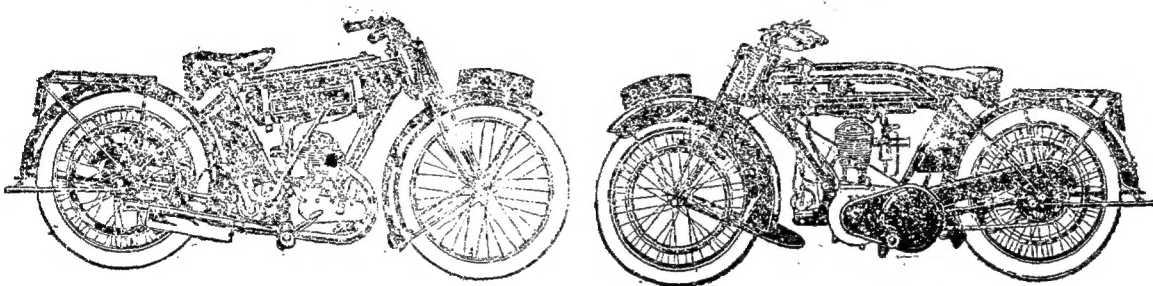
బి. ఎస్. ఎ. B.S.A. బి. ఎస్. ఎ.

"PERFECT IN EVERY PART"

ప్రతి భాగము న్నూ మంచిదిగా నుండును.

మాడల్ బి. 26.
2.49 హెచ్. పి.
రూ 750

మాడల్ యస్. 26
4.93 హెచ్. పి.
రూ 950

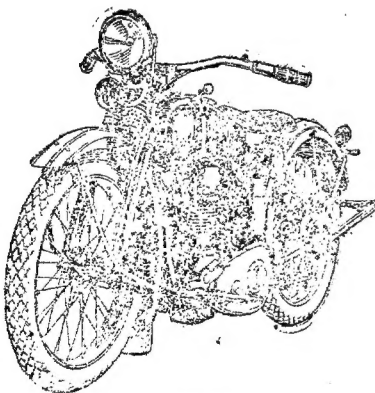

HARLEY-DAVIDSON

హార్లీ - డేవిడ్ సన్

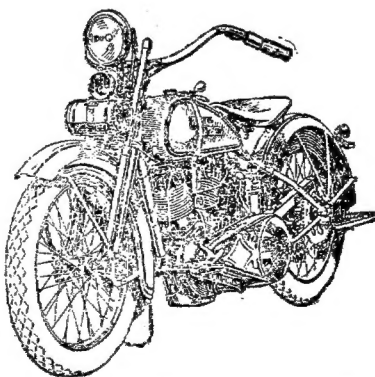
అద్భుతమైన క్రొత్త
2 1/2 హెచ్. పి. గలది.

ప్రఖ్యాతివహించిన 7.9 హెచ్. పి. గల
ట్యూబ్ ఫ్రేమ్ అసిటిల్ ల్యాంపులు
హార్క్ స్పిడ్ మిటర్ సహా

రూ 880

అంతటా ఊర్కతో చేయబడిన
7.9 హెచ్. పి. గలది
రూ 450
హార్లీ సైక్లిక్ డెలూక్
లైటులు, స్పిడ్ సాడి
పిల్లర్ గలవు.

రూ 1,375

ఈ మోటార్ సైకిలును మా వద్ద కొనవలెను.

అడిన్ అండు కరవెనీ, లిమిటెడ్.

బెంగళూరు

మదరాసు

తిరుచనాపల్లి

నవీణ ఇండియా దేశమందు 23 సంవత్సరములనుండి ప్రఖ్యాతిగాంచిన మోటారు సైక్లిక్ వ్యాపారస్థులు.

ADDISON & CO. Ltd.,

Bangalore

MADRAS

Trichinopoly

అక్షయ ప్రభవ సంవత్సరముల ఫలితము

1926-27, 1927-28 సంవత్సరములు

అప్రెంటిస్ కల మేగజిన్ పత్రికా సంపాదకులగు శ్రీ యుక్తి బి. సూర్యనారాయణరావు బి. ఏ. ఎం. ఆర్. ఏ. ఎస్. గారిచే నీ గ్రంథ మాంగ్గళాక్షుతో వ్రాయబడెను. సంవత్సరాది రోజున అనగా 15-8-1928 వ తేదీన బెంగళూరులో జరిగిన మహాభారత గ్రంథకర్త పంచాంగ క్రేవణ మేసరించెను. దానినే గ్రంథరూపమున ప్రకటించెను. ఈ అక్షయ అని యీవత్సరమునకు రెండు పేరులు కల్గవు. ప్రభవ మేజిన్లు ప్రారంభమైన 60 ఏండ్లలో నిది కడపటి చిత్తరము. మరల ప్రభవ ప్రారంభమగును. ఈ యనగా అధికముగ వివాదమునకు అర్హము. ఈవత్సరమున యుగవత్సా హము లభికముగా జరుగును. ప్రాణవత్సమను స్వాతంత్ర్య వత్సమను అధికముగా కలుగును. కార్మికుల సమ్యక్ ఘోష చాలిపోయి విస్తారముగా జరుగును. చిల్లరడొంగత నములు చాల ప్రబలును. సముద్రమునందు దారుణ యుద్ధములు జరుగును. వాయుమండలమున విమాన యుద్ధములు జరుగును. చాలమంది గొప్పవత్తలు దివాలాలు దీయుదురు. ఇద్దరు రాజులు మృత్యునొందెదరు. మరిచెడి మటుంబములకు ఆపద కలుగును. భారతదేశమున రాజకీయ జాతీయములందు చాల తొందరలు కలుగును. యజమానులకు కార్మికులకు విరోధములు చాలకాలమువరకు తొలగవు. వ్యవసాయమునకు గూడ నష్టము కలుగును. విద్యమేనుమలకు తొందరకలుగును. వృక్షములు సరిగా ఫలించవు. నైవ్యక్షయ వధికమగును. ప్రాణవత్సమను విత్తనవత్సమను చాలమెండగును. అతివృష్టి అనావృష్టి దోషములు కలుగును. వెండి బంగారముల ధరలు మిక్కిలి నిలుకడలేకుండ నుండును. వెండిగనులు ముత్యములు విస్తారముగా లభించును. నెయ్యి నూనె మున్నగువాని ధరలలో గూడ మార్పు తగ్గుతగ్గు మనకును కలుగుచుండును.

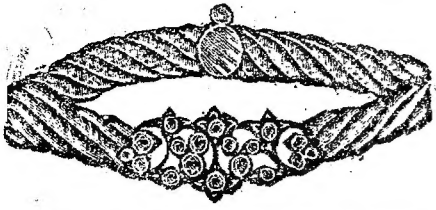
మొనూరు రాజకుటుంబమువారు చాలజాగ్రత్తగా నుండవలెను. రాజకీయములలో చాల తొందరలు కలుగును. బెంగళూరులో ప్రముఖు లిద్దరు మృత్యునొందెదరు. జాతిమతద్వేషములు ప్రపంచమునం దంతటను చాల ప్రబలమగును. వర్తకులకు చాల నష్టము కలుగును. పంటలు చాల తక్కువ యగును. వ్యభిచారము, ద్రోహము, దురాచారము, అధికారభిక్త్యారము మున్నగువి ప్రబలును. అగ్నిపర్యవములు పగులుట, సముద్రము పొంగుట, వదులు పొంగుట, యిండ్లు తగులబడుట దారుణము లగు నంటువ్యాధులు మున్నగు నాపదలు చాల కలుగును.

18-1-1927 వ తేదీన ఉత్తరాయణ ప్రవేశము జరుగును. అశ్విదుగొప్పమార్పులు జరుగును. మొత్తము ఈ సంవత్సరమున ఆరంభమునుండి అంత్యమువరకును అనర్థములే కనబడుచున్నవి.

8-12-1926 వ తేదీన అనగా కార్తీక బహుళ చతుర్దశి శుక్రవారమునాడు పంచగ్రహయోగము కలుగును. రవిచంద్ర శని, బుధ, శుక్రము నృశ్చిక రాశిలో చేరెదరు. ఆరాశి కధితమగును. ఈయోగము 2 1/2 రోజులుండును. భారతదేశమునకు అంగదేశమునకును చాల యిబ్బందులు ! లుండును.

ప్రభవ సంవత్సరము

2-4-1927 వ సంవత్సరారంభము. రాజు రవి, లక్ష్మణి పతి బుధుడు. 9 వ యింట గురువతో కలిసియున్నాడు. లక్ష్మి మందు దుష్టగ్రహ మం రాహువున్నాడు. కుజ శుక్ర లింగ రుసు స్థానములను మారు కొనుటవలన నష్టకారులయిరి. రాజులకు కీడు కలుగును. యుద్ధములు ప్రబలును. దక్షిణదేశములలో దోషియులు వరదలు అగ్నిప్రమాదములు మున్నగు నవి కలుగును. స్త్రీ లభికమును స్వాతంత్ర్యమును కోరి దానిని బడసెదరు. అందువలన కుటుంబములలో చాల కష్టములు కలుగును. వ్యభిచార వ్యాధులు (మజ్జాద్యములు) చాల పెచ్చును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున చాల తొందరలు కలుగును గాన అంగ్లదేశపు రాజనీతి జ్ఞులకు చాల ఆందోళనము కలుగును. రాజకుటుంబమున ముఖ్యులొకరు మృత్యునొందెదరు. భారతదేశమున మతరాజకీయకలహర మధికమగును. మహమ్మదీయులలో కాంతియుండును. భూరియుద్ధములు జరుగును. కాని భరోపకారము దైవప్రార్థన నీతివర్తనము మున్నగు వానివలన అనర్థకములు తొలగును అని సూర్యనారాయణరావు గారు ప్రవచించిరి. జర్మనీ యుగమునుగూర్చి 1914 సంవత్సరములోనే విరు సూచించియుండిరి. బోయరుద్ధమును గూర్చి వికాలో 6 నెలలు ముందుగా సూచించిరి. విక్టోరియా మహారాణి, ఎడ్వర్డు సార్వభౌముడు, పోర్చుగలు రాజు మున్నగు వారి మరణములను గూర్చి వీరు చేసిన మానసలు సరిగా నెరవేరినవి. వీరధికముగ పొండిత్యముగలవారు. రాజులు మహారాజులు జమీందారులు సార్వభౌములును గూడ వీరివద్దకు జాతకములు వచ్చి తెలిసికొనుచుండురు. దీనివల నాలుగణాలు మూతమే. వాయువారు గ్రంథకర్తచేర బెంగళూరుకు వ్రాయవలెను. ఈ గ్రంథము చేరు "ది రిజల్టు ఆఫ్ ది యియ్యర్స్ అక్షయ అండు ప్రభవ."

వివాహము మొదలగు శుభకార్యములందు, మమ్ములను పురుషకుడు.

అకాశం గమ్యం } చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దది వరకు మావద్ద సాకుతోనున్నది!! { శ్రీ పై: రమణా
గలుగదు!! }
సండును!!!

మావద్ద సాదా బంగారుఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కంపులు పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాట్టలు, పోకిలు, బిడ్డాలు, బుర్రులు, పానీయములు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. నీమనెండెకి, సవరంబంగారుడు, మేలైన పువ్వురాగములకు, కంపులకు, పూచీ నిచ్చెదము. నగల విషయములో ఏసహాయము కావలసినను చేసెదము. తండ్రిగారిసము "ఉమిడిమూన్"

1842

త్వప్తికరముగాలేనిచో పైకము వాసనిచ్చెదము. ఒకదఫా మానవ్యుక్తమును చూడగోరెదము.

(5)

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వీటలో దేనినైనా
నొకటి కొనవచ్చును.

121 20

నమ్మకమైన
బ్రటిష్ రకము

మొదటర్పు 40 లను చెల్లించి నిలువసాము సులభమైన వాయిదాల పద్ధతిపైన చెల్లించవచ్చును.

క్రమముగా చెల్లించవలసిన పద్ధతి.

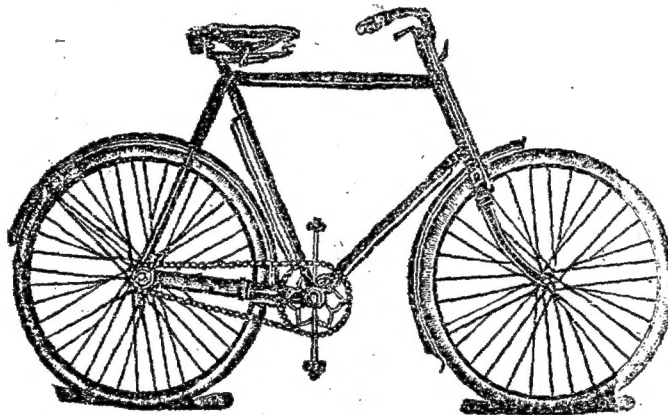
పైకట్టు	అడ్వాన్సు.	6 నెలల వాయిదా.	9 నెలల వాయిదా.	12 నెలల వాయిదా.
కవెంట్రీ యాగత్ జువెనైల్ (బాలికకు)	రూ 40 0 0	14 14 0	10 8 0	7 13 0
" " (బాలురకు)	40 0 0	13 2 0	9 0 0	6 14 0
" క్విప్టన్ (పురుషుకు)	40 0 0	12 4 0	8 6 6	6 7 0
" (స్త్రీలకు)	40 0 0	14 0 0	9 9 0	7 6 0
డిసాల్టే స్పెషల్ (పురుషులకు)	40 0 0	14 14 0	10 3 0	7 13 0

దిక వెంట్రీ యీగల్ “రాయల్ ప్రెస్సుమాజల్ జువెనల్స్ నెకల్ బాలురకు, బాలికలకు

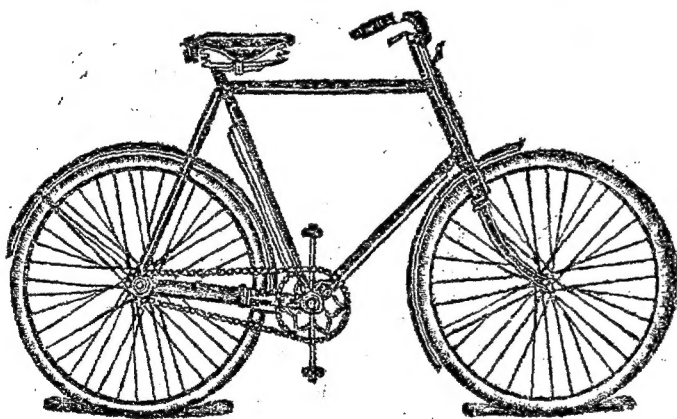
స్వసిఫి కేషన్ భాగముల వివరములు)

(ఫేమ్స్) { బాలరు-20 అంశములు
 బాలికలు-19 ,,
 చక్రములు $26 \times 13/8$ అంశము
 యోనామల్ క్రుష్ణ

పట్టిన స్వామ్య (ఆములు)
(ఫీ) వీల్స్ }
హైడ్ }
స్కాటర్ }
(బ్రెస్టు, రెండు రింబేషులు
స్కాటర్ జువెనైల్ 4 వేర్లు
టయిర్ డక్ లాల్ రోడ్

సర్ (డివి X 13-8 అంగుళములు
ఫినిష్—నల్లరంగు యెనామత్
యెఱుపుననువురంగుతో
చిత్రించబడినది ముఖ్య
మైన భాగములు దళసరి
లేకులతో అనువుబడినది.
దీపము టెల్ (గంట) పంట్ టూల్స్ టూల్
బ్యాక్ (పనిముట్లు సంచి)
నిజరము రొక్కలం ధర
బాలురుది రూ 115!-
బాలికలది రూ 125!-

స్పెసిఫిక్ షక్ (భాగముల వివరములు)

ప్రేమ... రెయినాల్ని వెల్లడై స్త్రీలు బూట్ల దిగు బరువైన గోళ్ల కలలో నియత వేరుకు
తనమయినది ఈ క్షణ తిరులలో దిగి రచన చేసింది.

చేసువీలు (చక్రము) — వైష్ణవీలు ఉక్కురేకుల డిస్కుదశమైన తగుడు కట్టినది.

సెడల్—శేషమైన నితిహమ్మను ఛాక్చర్ రబ్బరు.

హబ్బా—చిటిఘమ్మను ఫాక్టర్ హాఫ్ మ్యాన్ బిస్టుబాల్సు.

రిమ్ములు—దేసలాప్ స్టేలువెట్టు ఉత్ రిమ్ములు నిక్క-ల్ శకులతో దళముగా కట్టబడినది.

సాదత్—బిటిషుమ్మానుభాక్యగో యోనో పి. మాడుమట్టు స్త్రీంగు.

(బేషలు:—మందుతెట్టున్న, కుకనున్న (బిటిష్) రోలనుతిరుగుగాడు నట్టివి.

హాస్యనాటక చార్య:—ఉన్నప్పుడగా (యెత్తుగాయుం జెడి

మదీ గార్డు:—(బురద అభివృద్ధి) సవుత్ వేల్పు ఉక్కురేకుల చదరమైన ట్రాక్ న్ను
చిన్న గుండుతోను, గుండ్లొండు అపులతో నుయండి గట్టిరి కట్టతో జతపర్చబడినవి.

ಪೆನು:—ಪ್ರೆ.

ఫీనిష్:—(తృప్తముగా) వశిష్ట పశుపతిని కాంటినియ్య యెనామతో తో పూర్తి చేయబడినది. బానుగోలు తో నింక చేయబడినది.

పురుషుల సంబంధమైన	రొక్క	ధర రూ.	110.
స్త్రీల జయమును	"	" రూ.	120.

Spent 0-0 ఎ. పి. ఏకశాల

& Co. Ltd.,

**Complete Sports Out Fitter
MADRAS & BRANCH**

రొక్కపు ధర రు. 125

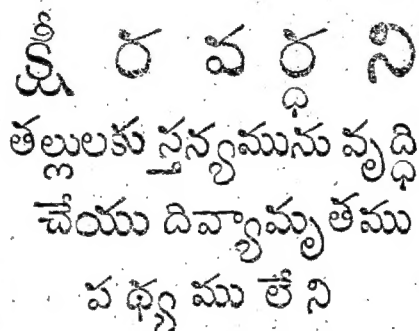
నా తో పు

రమారమిగాగల పరిమాణము.

Dated, 13th July 1925.

BY ORDER OF THE AGENT
S. LUKIS,
CONTROLLER OF STORES.

అయ్య ద్వేదభూషణ, నోరి రామశాస్త్రి ఏ. కె. ఏ. సి. వారి

తియ్యని రసాయనము

దీనిని తల్లులు నేమించుటచే పిల్లలకు
త్వప్తిగా పాలు లభించుటయే గాక
తల్లుల ఆరోగ్యము సహజ వృద్ధి
యగును. దీనిఫలము అత్యద్భుతము.

పేజీలు 1-8-0

ఆ యు ర్నే ద ని ల య ము, బె జ వా డ.

తథతథమని ప్రకాశించునది

యంతయు బంగారు ఎట్టు కాదో

అట్లే వైన పట్టుగుడచే చుట్టబడిన దంతయు లైను
సభ్యులు కావు. మీకు నిజమైన లైనునబ్బు కావ
లసి యుండిన వైన “లైనునబ్బు” తయారు

చేసినవారి పేరు జూరిదేలు అని వ్రండుటను

మాచి తీయుడు.

2 బిళ్లలు గల పెట్టె 1 కి ధర రూ 1-8-0
తన ఫసుపాడరు డబ్బి 1 కి ధర రూ 0-8-0

అన్నిచోట్లలో దొరకును. తేక ఈదిగువ
విలాసమునకు వాసిన పరిపబును.

ఏ.వి. ఆర్. ఏ. అడికపా చౌదరి,

52, బందరువీధి, ముదాసు.

రాజకీయములు

భగ్న మగుట

కలకత్తా, జూలై 28:—కార్పొరేషను సభయందు రాజకీయములను రానుండజేయవలెనని యూరోపియను కాన్సిలరులు జేసిన ప్రయత్నము, నేటి కలకత్తా కార్పొరేషను సమావేశమునందు స్వరాజ్య, తదితరపక్షములవారు గలసి ప్రతిఘటిం చుట వలన భగ్నమయ్యెను. ఫీల్డ్ కే॥ మేయరు సి. ఆర్. దాసు గారి కోర్కెలయొడ తన గౌరవముందును యీ కార్పొరేషను సభయందు రాజకీయముల ప్రవేశ బెట్టుటను నిరసించును దట్టి. హెచ్. ఫెల్పుగా రుపపాదించిరి. ఇం గ్గాండు లో కొన్ని కార్పొరేషనులు రాజకీయములందు పాల్గొనుననియు, ఆవిధముగ చట్టములు గావలెననియు కోరుటను ఫెల్పుగారెగి గూడ కార్పొరేషను రాజకీయములందు పాల్గొనవలెనుటే యుక్తమని యభిప్రాయమును దెల్పిరి. రాజకీయములలో సంబంధ ములేకుండ పనిజేయుటకు కావలసినన్ని పట్టణవ్యవహారములు గలవు. ప్రముఖులగు పురుషులకు స్వాగత మొసంగబడెను గాని అయ్యది రాజకీయములగుచేత ఫెల్పుగారు ఆయత్నమునం దు పాల్గొనవలసివచ్చిరి. స్వరాజ్యపక్షేతర సభ్యు లిద్దరును తీర్మానోపపాదితులతో సానుభూతి చెప్పినను, రాజకీయములను మాటను సరిగా నిర్వచించియుండక పోవుటచేత తీర్మానమును బలపరచు జాలమనిరి. అత్యధికసంఖ్యాకులచే తీర్మాన ముమోసింపబడెను.

(७. ५.)

ఉత్తర సింధులో అత్యుష్ణము

జనమూ చచ్చిపోవుట

(21)

సింధు, (పాదరాబారు) జులయి 28:—ఉత్తర సింధు లో ఉష్ణ మర్మధికముగనుండుటవలన ఉబవ్రా తాలూకాలో కొందరు చనిపోయినటులగుండె చరియుచున్నది. ఒక్కోజు లో నలుగురుచనిపోయినటుల చరిసినది. జెనుల్యరుస్తేమనునుండి తిరిగవచ్చువారు కొందరు దారిలో యెండపెట్టుకొనితి త్రాగనీరు లేక చనిపోయిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

భారతజాతి ఆందోళనము

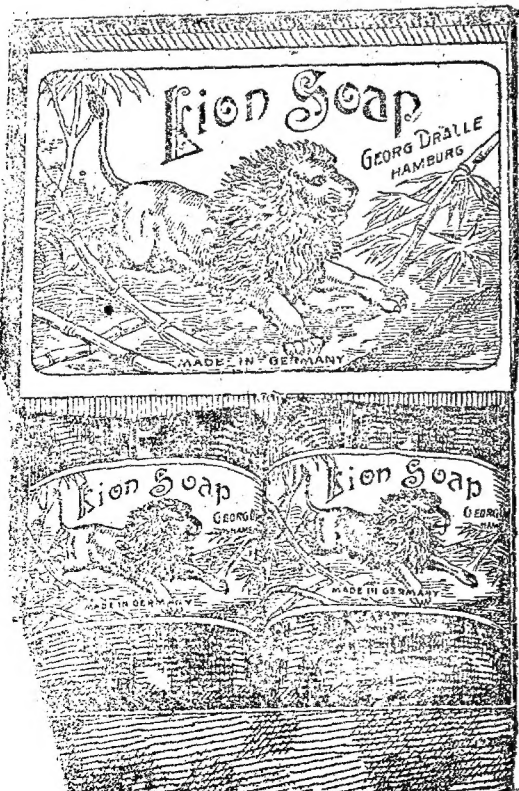
నేటాలు బరో ఆర్డినెన్సు కేసు

ఇండియను డెయిలీ మెయిలు దర్శకు విలేఖరి ఆపత్రి
కకు జూలై 20 వ తేదీ నిట్లు కేబిలు బంపిరి:—

రాండు ఓబిలు సభల నెక్కడ జరిపెవరను విషయమై కలవర మత్త్యధికమగుచున్నది. యూనియను ప్రభుత్వము భారత దేశమునకు రాయబార మంపుటకై భారతప్రభుత్వ ఆహ్వానము నొప్పుకొనెననియు, హైదరాబాదును, పాటించువంకను గారలురాయ బారమునందు సభ్యులుగ నుండవచ్చుననియు, తుదకు కేపుటను లో సమావేశము జరుగుననియు రూటగువార బంపుచున్నారు.

లేబరుపార్టీ సేవనలు కౌన్సిలు సమావేశమునందు, ఈ భ
యప్రభుత్వముల సమావేశమును ప్రెటోరియాలో జరుగనని లే
బరుమంత్రి బాయిడెలు గారు ప్రకటించుచు, యూనియన్ ప్రభు
త్వము యీ విషయమై యిషనరకు దెచ్చిన సిద్ధాంతములనుండి
విడనాడ గోరుట లేదనియు, ఆసిద్ధాంతముల నాచరణయందు
తెట్టుటలో భారత ప్రభుత్వము గా విం చు
నూ ప్ర న ల ను ప రి శీ లి యి చు న ని యు గూ డ
దెలిశి. భారతపాతి చాల కలవరము గాంచెను.

1924 నేటాంటింగ్ లో ఆర్డీ కేసును యెట్లు క్రమమైనదో పరిశీలించుటకు, అనగా భారతీయులకు న్యూనిసిఫికలు యెన్నికల హక్కు లేకుండ చేయుచున్న మై పరిశీలించుటకు కాంగ్రెసు నేడే ప్రధమ ప్రయత్నమును చేసెను. రివిజన్ లో కోర్టులో భారతీయుని పక్షమున అడ్వోకేట్ జారీయను చూడరయ్యెను. ఆ బ్రహ్మ అను భారతీయుని పలుగ వేర్వేర్లుగా పలుకుటకు వీలుగాదనిరి. ఇప్పు డీశ్వరు గుప్తీంకోర్టులో పరిశీలించి చూడవచ్చును.

శ్రీ లక్ష్మీ వర్ణన

శ్రీ లక్ష్మీ ప్రకారము నగలు స్వయంభూతయిన యివ్వబడును.

అన్ని విధములైన బంగారు, వెండి నగలు, వేడుక సామానులు గా
జాలు, గొలుసులు, గడియారం గొలుసులు, నాగవత్తులు మొదలగునవి
సామంతులుగా తయారుచేసి యివ్వబడును. మావద్ద తయారు అగు యావత్తు
సామానులకు యంత్ర సహాయముచే, జక్కగాను, అందముగాను, ప్రతిమింప
చేయు మైనంగుల యంత్రోష్ట్రాలు గలవిగా యుండును. యింకా అన్ని
విధములయిన సీమకములను కట్టడపునులు చేయబడును. యొకతూరి
మా వద్ద ఆర్డరు యిచ్చినచో మీకు సంపూర్ణతృప్తి పి చెందెదమను
నమ్మకము గలదు. వర్తకులు మాకంపెనీవల్ల మంచిలాభము పొందవచ్చును.

తండ్రివలన } పాపములు, మే. సత్యనారాయణాచారి,
"సత్యవర్ణన" } సం 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యగారివద్ద, మద్రాసు.

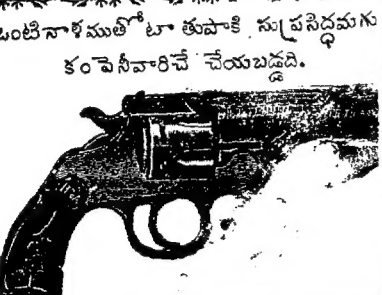
ఓడ తగులబడుట

ప్రయాణికులకు రక్షణ నొసగలేదు

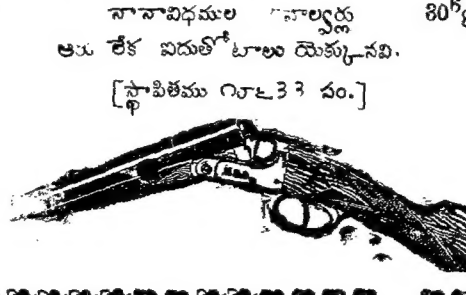
బొంబాయి, జూలై 28:—రజ్జాకు ఓడ నేడు బొంబాయికి వీధుగూ ప్రయాణికులను ఇరువురు దంపతులను ఇరువుర పిల్లలను ఒక ముసలియొమెను తీసికొనివచ్చెను. వీరు ఫ్రెంచి రేవునందు కాశీపోయిన ఓడలోని ప్రయాణికులు. వారాయోడ ధూనమునుగూర్చియు వారి కష్టములగూర్చియు కఠినమైన నగుండె కరగరితినీ తెలియజెప్పిరి. అగ్నిదరికొన్న నమయమునను తరువాతనుకూడ వారికిచ్చిన సత్కారము బాగుండలేదు. ప్రయాణికులు రక్షించబడి రను మాట వట్టికల్లు. వారిని వారే రక్షించు కొనిరి. మేము కష్టదశలో నున్నపుడు మా కాసంతి తెలియ నీయలేదు. మేము నిస్సహాయులమై కటిక చీకటిలో సామానుల విడిచి ఒడ్డుచేరువరికి నావికులందరు ఒడ్డునకు సామానుతో సహా చేర్చబడిరి. ఈ ఓడ 150 ప్రయాణికులతో సాయంత్రము 5 గంటలకు మార్చేల్సుకు ప్రయాణమయ్యెను. పోర్టునెడ్డు 7 వ తేదీన ఉదయము 11 గంటలకు చేరెను. మూడవనాడు మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు నూయోజాచేరెను. ఇంతవరకును కులాపాగానే యుండెను. 11 వ తేదీన రెడ్డిలో సమద్రము పొంగుటయు కులాపాగాలియు చవి చూచితిమి. ఆనాడపాదము గలుగునని తెలియవచ్చినదిగాని ప్రయాణికులకు తెలియదు. అప్పుడొక పాదువాసన ప్రారంభించెను. ఇది 12 వ తేదీ మధ్యాహ్నము డిజిటూటీ చేరువరకు నుండెను. ఓడ ఆగుటతోడనే అత్యధికమగు వేడిమి గలిగెను. యట్లును పొక కమ్మెను. దాని నలన మా కూపిరాడలేదు. అక్కడకుపోయిమాడగా రెండవనెంబరు హామ అంటుకొనగా దానిపై నీరుపోయియందరి. మెల్లగా ఓడమునుగుట్ట ప్రారంభించెను. పరిస్థితులు మరింత యపాయకరముగ దోచెను. సామానంతయు విడిచి కొందరు ప్రయాణికులు ఒడ్డునకుచేరిరి. 8 గంటలకు దీపము లారిపోయెను. ప్రయాణికులుభయపడిరి. రాత్రి 12-30 గంటలకు పడవ చాలవరకు మునిగెను. ప్రయాణికులు అగ్నిప్రదేశమునకుపోవ నీరుతోడుమన్న గుర్తులేమియు గనుపడలేదు. ఇట్టిసమయమందు ప్రయాణికులకును నావికులకును పోరాటమునంభవించెను. ఏలయన నావికులు వారిమట్టునకు తిగిపోవుటకు యత్నించుటే. ఇప్పటికి అగ్ని ఆలనట్లు కనపడలేదు. ఉదయము 8 గంటలకు మేముమాత్రము ఆఖరున ఓడదిగితిమి. మాకెవ్వరును సలహానిచ్చువారు లేకపోయిరి. మేము పడవలో నెక్కునపుడు రివాల్యరులుప్రేరెను. ఇవి ఒక ఫ్రెంచి నైన్స్ పు సార్జంటును తనసామానుల రక్షించుకొనుటకు పోవుచుండ వానినాపుటకు కాల్చబడినవట. ఆతడొకచంటిపిల్లతండ్రి. ఆవిషయము మేము ఎరుగుదుము. ఎట్లో పడవ నెక్కి బయలుదేరితిమి. డిజిటూటీలో దిగితిమి. సామానులను హాంటుకు మోసికొనిపోతిమి. అప్పటికి తెల్లవారలేదు. మేము ఒడ్డునకు వచ్చునప్పటికి ఓడమంచుచుండెను. ఉదయము ఆ ఓడ గలకంపెనీ ఏజెంట్లవద్దకు పోగా 26 వ తేదీన మరియొక ఓడ వచ్చుననియు చెప్పిరి. తరువాత న్యాయమూర్తిగగ్రకు పోతిమిగాని ఏమియు చేయజాలరైరి. తరువాత డిజిటూటీ గవర్నరు జనరలుగారివద్దకు పోగా, వారు చేతనైనది చేసిరి గాని అది బహు స్వల్పము. ఏ దైనను పి తూరి చేయునెడల చేయవలసిన దని చెప్పిరి. ఏడెనుండి బయలుదేరుచుండర కంప్లెయింటు చేసితిమి. మిగిలిన ప్రయాణికులకు ఫ్రెంచి సైనికుల కుటుంబములకు, ఒక బంగారా నిచ్చిరి. 18 వ తేదీన ఓడవంటపనివాడు మృతినొందెను. మరియొక 12 గురు వైద్యాలయమందు చికిత్సనందుచున్నారు. ఒక పడవ 14 వ తేదీన వచ్చి కొందరను తిరిగి మార్చేల్సు చేర్చెను. 16 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు 7 గురు ఏడెనుకు వచ్చిరి. వారికి కప్తాను స్టెన్లెరుగారు సాధారణముగ ఆదరణ చూపిరి. ఆ ఓడలో నున్న 150 లోను 12 గురు మాత్రమే బ్రిటిషు పౌరులు. వారిలో సర్వాధికారి తెజవాడ రంగం దంపతు లున్నారు. మిగిలినవారు ఫ్రెంచి సైనికులు. వారు కుటుంబములతో సహా ఫ్రెంచి ఇండో చై-నాకు పోవుచుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

చౌకగా దొరకు సలము
కాళిసాడాబుడ్డు, ఎస్సెన్సులు, గాను, కార్కులు, శీలింగు వాక్కులు, ఈక్లవ్ టన్ ఆయిలు, ఆముదము, ఇతరయే ఎస్సెన్సులు కావలసినను తీసిపంపబడును. ధరలకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

GUNA BASAVA & Co.,
43, Venkatachala Mudali Street P. T. Madras.

ధ ర లు
సరసము.
క్యాటలాగు
ఉచితము.

నానావిధముల నాల్పర్లు 80%
ఆం లేక ఐదుతోటాలు యెక్కునవి.
[ప్రాతికము ౧౮౬౩౩ సం.]

బంటినాళముతోటా తుపాకి గుప్రసిద్ధమగు కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.
నా ము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి శేబులో పెట్టుకొని గలిగినవికూడ దొరకును. (2౧౯8)
యం. వి. రామానుజంశెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలీను.
కృష్ణమూర్తి అందు కంపెనీ
నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనిశాల 157, దక్షిణమానీషి, మధుర.
ఆంధ్రదేశములో ఖ్యాతిపొందిన, తెల్లిబిడ్డ సింహంలేటిలగల కలరు నూలునుతీయుదు.
మా రంగుపని శాలలో చాయ అద్దకముచేయుట కలరు రంగు నూలు దినుసులు,
మేలైన రేషం బట్టలునున్న పూరిబట్టలు దినుసులకున్న నమ్మకముగా వుపయోగముచేసే
మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని నెంబరులలోను డ్రైమెన్ రకములున్న మావద్దగలవు.
శాంపిలుకున్న, ధరకున్న వ్రాయవలయును. 28౦8

మలబారు ఆయుర్వేదిక్ ప్లాస్టర్స్ అందు డౌ ధాలయము
107, బ్రాడ్వే, జి. టి. మద్రాసు
వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి ప్రధాన శిష్యులును, మద్రాసు గవర్న మెంటువారిచే స్థాపించబడిన
దేశీయ వైద్యవిద్యాలయమునందు ప్రధానాధ్యాపకులునగు
ఆయుర్వేదాచార్య యా. మాధవ మేనకా వ ఎం. ఏ, సి గారిచే స్థాపించబడినది.
పక్షవాతము, సంధివాతము, అమవాతము, ఉన్మాదము, నెకరోగము మొదలగు క్రూరవ్యాధులకు చికిత్సచేయబడును.
ప్రాణనుధ:— అత్యుత్తమమగు బలవర్ధక రసాయనము. ప్రతిఒక్కరును వాడతగినది. దీని గుణము ఆమోఘమైనది. ధర బుడ్డి 1-కి 2—10 పొట్టుఖర్చుచేరు.

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియాల్స్
ఇన్స్పరన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్
పాలిసిగలవారికి ఇన్ టరిం బోనసు
రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-8-1922 నుండి రు 1000 కి సం॥ కు 1 కి రు 5 యలకు బదులు రు 10 చొప్పున ఇన్ టరిం బోనసు పొచ్చించి, చెల్లించవలసినట్లు కంపెనీ అప్రయోగిగాని సిపార్సుచేసినట్లు యిందుమూలకముగ ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా పాలిసి దారులకందరికిని తెలియజేయడమైనది.
బోనసునందు గల హెచ్చుదల ఈ కంపెనీకి అదాయమునందుగల స్థిరత్వమునను, అభివృద్ధికి నిదర్శనము లని పాలిసి దారుల పంతోషముతో గ్రహింతురు. (1845)

జ య వ శీ క ర ణి
ఇది మూలిక సంబంధమైన తాయత్తు ధరించిన సర్వ కార్యసిద్ధియు వ్యవహార జయమును గలుగును సర్వ అరిష్టహామములను నశింపజేయును. తాయత్తు 1 కి రు 2 0-0 పైపలు తాయత్తు 1 కి రు 50-0-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-5-0.
హనుమాన్ మాంత్రికశాల తిరు త్తణి, చిత్తూరుజిల్లా

మా తగ్గింపుధర ఒకేనెలమాత్రమే
ఒకటిగ్ల 2 బుడ్డిరూ అగునట్టి 2 గ్రాములు (288) బిళ్లలను రు 1-8-0 చెల్లించి తెప్పించుకొనువారికి ఈదిగువ తెలుపబడిన వస్తువులు ఇనాముగా పంపబడును. (1) ఫౌంటెన్ కలము (2) డ్రావర్ (3) క్లిప్ (4) నిబ్బులు 12 (5) రబ్బరు (6) మేలైన పెన్సిలు (7) అందమైన చేతిగుమల (8) సాగనైనకత్తి. తపోత్ ప్యాకింగు ఖర్చు వేరుగా 0-8-0 లగును. మొత్తము రు 2. స్త్రీకు మితముగానుండుటచే తక్షణమే ఆర్డరును పంపుకొనవలెను. ఈ త్రరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.
Messrs. The Indian Stores
26 Baburam Ghose Lane, Beadon St, Calcutta.

గొప్ప విలువు
అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పుటలు గల మా
కామ శాస్త్రమును
చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. ఆరోగ్యము, విశ్వరమ్యము, అభ్యుదయము వీటికి సంబంధించిన ఆరోగ్యపద్ధతులను గురించి తెలుపును. మీరు ఈ త్రరము వ్రాసిన, అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును.
ఆతంకనిగ్రహఫార్మసి 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

ఓ రియంటల్

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

జీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములకు కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు:

లాభములు రూ 51,00,000

జీవ భీమాలపై రూ.

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 22½ చొప్పునను

యెండో మెంటు భీమాలపై రూ.

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు.

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమానమును కంపెనీ పడసినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1924 - రూ 2,37,34,000
1925 - రూ 2,96,42,000

ఈ సంఖ్య లింక సధిక మగుచున్నవి.

ఆదాయకరముగ జీవభీమాలయందు

ధన ముంచుట కిదియే తరుణము.

వివరముల కీక్రిందివిలాసములకు వ్రాయుడు:-

ఎఫ్. ఇ. వెయిడ్ బ్రాంచి సెక్రటరీ

ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

తపాల పెటె 8, మదరాసు.

బెంగళూరు బ్రాంచి: 672

నెం. 3, సాత్ పారేడ్, బెంగళూరు.

ట్రీవండ్రం బ్రాంచి: ట్రీవండ్రం.

సుప్రసిద్ధమైన "నక్షత్రపు" గుర్తుగల

గొడుగులు మరల బజారులో దొరకు చున్నవి. పురమాయిషీ - నాణ్యము - వగైరాలలో వీటికి మించినవి లేవు.

ధర రు 2-8-0 మొదలు వున్నవి.

ది స్టార్ అంబ్రలామార్కెట్

233, వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

పండ్లనుండి చీము, నెత్తురుకారుట

నూతన విశిష్ట. దంతములతీయు సమయము, పద్ధతి మతీయితర ఉపయోగకరములగు విషయములు యీ నెలలో "నవరంగము, సంతకేనుము" అను ఆంగ్లసంచికయందు గలవు. వీని వైద్యులు తెలిసికొనదగినంతములు. వెల ఆణాలు 4. తెనుగునకకాణా మాత్రమే. రిజిస్టరుకాబడిన దాక్టరులకు ఉచితముగివ్వబడును.

పత్రికాధిపతులు:

డాక్టరు ఎచ్. వెంకటరావు,

ఎల్.ఎమ్. ఎస్. దంతచికిత్సకులు. జమీందార్ ఘాట్,

పూలంగడి పోలీసుస్టేషన్ యెదుట 250, వినాబజారు

రోడ్డు, చెన్నపట్నం. సంవత్సరముచందా రూ 1-8-0

నాటకసంభాషణలు

విజ్ఞప్తి

శ్రీ ఆచార్యుల శిరోమణి కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారి సుప్రసిద్ధ నాటక సంభాషణలు. శ్రీ ఆచార్యులవారి అనుగ్రహమునను శ్రీమదాంధ్రపత్రికా నిర్వాహకు లగు దేశ్చంద్రవల దయచేతను నాతోచిన విధమున ఆంధ్రపత్రికాముఖమున ప్రచురింప గలుగుచున్నాడను. ఇట్లునర్పుటలో నాబుద్ధిప్రమాద జనితములగు దోషములు శ్రీ ఆచార్యులవారి నిరాభిలాషతో విలసనమును ముబోధముగ ప్రదర్శింప నవసరములు కావచ్చును. అోకమున బహుమందికి శ్రీ ఆచార్యులవారి ముఖము నుండి వచ్చెడు వాగవృత్తమునే యనుభవించుటయందు ముఖ్య తాత్పర్యముగ నున్నట్లు గ్రహించి అట్లినర్పుట కులభము కాదని తెలిసియు ఆమార్గమునే యనుసరించుచున్నాడను. శ్రీ ఆచార్యులవారి వాక్కులు సంభాషణ ముఖమున ప్రచురింపబడునపుడు అచ్చటచ్చట పదద్వమునుబట్టి కొంచెము మార్పునం దుట సంభవింపును. అట్టి సమయముల సందర్భము ను న ముసరి గ గుర్తించనిచో అర్థము దురవగాహముగ నుండును. ఈచర్చ కేవలము పండితుల కొరకు గాని కేవలము పామరరంజకత్వమునకు గాని యుద్దేశింప బడకుండుచేత అచ్చటచ్చట కొన్ని పదములు దుర్బోధములుగ నుండవచ్చును. అట్టి పదములకు ప్రత్యేకము అర్థము తెలుపు అనుబంధ మొకదానిని ప్రచురించుట కూడ నాయభిప్రాయములో నున్నది. కష్టములుగ నుండు ఖట్టములకు విపులము గు వివరణమును గూడ చేర్చి యిత్తింతును. శ్రీ నరసింహారావు పంతులుగారు మొదలగు పెద్దల అభిప్రాయము ననుసరించి శ్రీ ఆచార్యులవారి సంభాషణను ఇంకను ముబోధముగ నుండునట్లు నాతోచినప్రతిమత్తియు చేయగలను.

సహజముగ బహు మృదుమధుర పదలలితమును రసభూయిష్టమును చమత్కారపూరితము నగు శ్రీ ఆచార్యులవారి శైలి నాలోపముచే ఒకవేళ కొంచెము దురవగాహముగ నున్న చదువరులు ఆదోషమును నాదియనిగ్రహించినన్ని మన్నింతురు గాక.

పోరంకి శాస్త్రిరాజు.

కీ! శే! ముట్లూరి కామాక్షమ్మగారు

ఈ అక్షయవాసు సంవత్సర ఆషాఢశుద్ధ అష్టమి భాను వారము (18-7-25) నాడు నా పెత్తండ్రి (కీర్తిశేషులైన ముట్లూరు ఆదినారాయణయ్యగారి) భార్యయగు కామాక్షమ్మగారు స్వర్గస్థురాలైరి. ఈఆషాఢ బహుళతీధియ మంగళవారము నాడు (27-7-26) దశాహము జరుగును.

ముట్లూరి కృష్ణస్వామి
తండియారేలు, చెన్నపురి.

మనోశక్తి అద్భుతములు!

ఆ శ్చ ర్య గుణ ములు!!

(1) హనుమత్ అంజనము: ఇది

అయస్కాంతముతో చేయబడినది. భూతి, భవీష్య ద్వర్తమాన కాలముందు జరుగు సంగతులను, పోగొట్టుకొన్న వస్తువులను, తప్పి పోయిన బంధువుల వివరములను మీ అరచేతియందు తెలుపును. రూ 1-8-0 తపాలఖర్చుచేరు.

(2) రసమణి: దీనిని చేతిలో ధరించువారలకు తుంగభద్రుల బలమును, యావనశక్తి, క్రీడాశక్తి, శాస్త్రసాము కలంగజేయును. నపుంస కత్తెము తోలిపెరును. రూ 2-0-0.

(3) ఆకర్షణయంత్రము: ప్రసిద్ధిజేందిన రక్షాబంధనయంత్రము. ఇవి యింటియందును లేక చేతిలోను ఉపయోగించిన ధనసంపదలు, కీర్తి, జయము, విశ్వర్యము వీటిని ఆకర్షించును. మఱిన్ని కార్యసిద్ధి, వ్యాపారవృద్ధి వశ్యం, శత్రునాశసంయి కలంగజేయును. రూ 2-8-0.

(4) త్రాగుడు నివారిణి: ఇది దుర్గుణములులేని మూలికతో చేయబడినది. దీనివలన త్రాగుడు అలవాటు తప్పక మానివేసి కుటుంబమును నిర్మూలము కాక కాపాడును. పైవాటి అద్భుతగుణములకు అనేక యోగ్యతాపత్రములు కలవు.

P. P. Katcham 2/174 Broadway, MADRAS.

పెద్దాపురం

ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ కే నెటు ఎన్నికలు

(ఒక విలేఖరి)

పైన్మాలు తెలుగు పండితులకు నోసంగబడిన నెటుల సానమునకు పెద్దాపురం ఎ. ఇ. ఎల్.ఎం పైన్మాలు తెలుగు పండితులు అష్టవధాని శ్రీయుత చెళ్లపిళ్ల సీతయ్య కవిగారు పోటీచేసి జయమును సాందిరి. వీరు పండితులుంబములోని వారు. బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని చెళ్లపిళ్ల వెంకటశాస్త్రిగారికి జ్ఞాతులు, వడ్డపలు, శిష్యులును. వీరికి ఆంధ్ర ఆంగ్లములయందు చక్కని జ్ఞానముకలను. వీరు మొదట ఆంధ్ర నెటులవిభాలో నెమ్మకొనబడుట కడుంగడు కుభవముచకము. ఏకేద్విజయమున కభినందించుమ పెద్దాపురం పైన్మాలు ఉపాధ్యాయుల తరపున మ-రా-శ్రీ ఎమ్. శామ్యూలు, కంభంపాటి సుబ్బారావు గార్లున్నా, ప్రజల తరపున ముప్పన సోమరాజు సరిదే వీరభద్రుడుగార్లున్నా కలిసి యొక ఆల్మామాటరుగును. ఈ నెల 13 తేదీని పైన్మాలు భవనమున నోసంగిరి. చాలమంది పాఠులును డిప్యూటీ కలెక్టరు మ-రా-శ్రీ తాయ సుబ్బారావునాయుడుగారు, తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు మ-రా-శ్రీ తోట వరచాలయ్య నాయుడుగారున్నా ఇంకా ననేకులు విద్యార్థికులున్నా సభనలంకరించిరి. సభ కడుజయప్రదముగా జరిగెను.

బహిరంగనభ

చిరకాలమునుండి యిక్కడ పైన్మాలులో ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులుగానున్న బ్రహ్మశ్రీ శిలపాక వెంకటనారాయణకాశీగారు మిషనువారి యజ్ఞవిద విక్రాంతిని గైకొని నారు గనుక వారి గౌరవాధ్ధ మీ నెల 24 తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4-30లకు గాంధీ చావులో సభజరుపుటకు కొందరు గ్రామములోని పెద్దలు మేర్పాటులను గానించుచున్నారు.

టవున్ పోస్టు నలు ఆఫీసు

పోస్టాఫీసు రామారావు పేటలోనున్నది. అది పట్టణమునకు యొకమూల. పట్టణములోని పాత పెద్దాపురం ఎల్విక్ పేట మొదలగు కొన్ని యితర భాగములకును దీనికిని చాలా దూరముగాయుండుటచే ప్రజలు బాధపడజాలక సదరు ఆఫీసు పట్టణముధ్యకు మార్చవలసినదిగా డిప్యూ మెంటువారికి మహజ్జర్గు అట్టలు యిచ్చి శ్రీయుతి వడ్డ శ్రీరామమూర్తిగారి కృతమున ఆదోళనము పలిపిరి. తత్ఫలితముగా శివాలయము వీధిని జరుగు మిల్లివారి యింట్లో ప్రస్తుతము టవున్ సబు ఆఫీసు పెట్టుటకు మేర్పాటుచేయుచున్నారనియు, ఇంటి యజమానులు డిప్యూ మెంటువారు కోరన మరమ్మతులు వెల్లు పూర్తిచేయించినతోడనే ఆఫీసు ప్రారంభింపబడుననియు, యీ నూతన ఆఫీసుకు బాగుగా పనికలిగినయెడల అచిరకాలములోనే పెద్ద ఆఫీసు పట్టణమునకును, సబు ఆఫీసు పేటకును మార్చబడుననియు తెలియుచున్నది.

జాతక ఫలములు

తా మిదివరలో అనేకముంది బోధితిష్కలచే తమ జాతకములను వ్రాయించి యుండురు. ఒకసారి మాచే వ్రాయించి పరీక్షింపుడు. తమ జాతకముగాని, సరియైన జననకాలముడి యలు గంటలుగాని ఇవి లేనివారు ఉత్తరము వ్రాయుకాలము; వయస్సు, మాకుపంసిన, జాతకునియొక్క శరీరవర్ణ ఆకృతిలక్షణములు, ధనము, సోదర సోదరీలు, మాతృ, పితృ, భూమి, వాహనము, సంతానము, శత్రురోగములు, కళక్రమ, ఆయుర్యానము, పితృభాగ్యవిషయములు, ఉద్యోగము లాభము వ్యయము, మొదలగునవియు, విశేషాంశములు వ్రాసి పోస్టుఖర్చులు సహా రు 2 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఇవి నచ్చినచో సంపూర్ణము జాతకము గ్రహస్థులు, అష్టకవర్ణ, వడ్డ్యర్థకట్టి మహాదశాంతర్దశలతో, ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు వ్రాసి రు 10 లకు పంపెదము. ఇందుకు రు 5 లు ముందుగా అడ్వాన్సుచేయవలెను. జన్మనక్షత్రముగాని, నామముగాని పంపిన కారకర్మ రీడింగు సహా సెలర్ ఫలము రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

ముహూర్తము: కావలసినవారు వారివారి జన్మనక్షత్రముగాని పేర్లుగాని వ్రాసి పంపుదు రు 2 లు మనియార్డు చేసిన వినాహ ఉపనయన, గృహప్రవేశాది ముహూర్తములలో ఏది కావలసిననూ, శాస్త్రసమ్మతముగా ఉంచుపంపబడును.

గురుబోధితిసాలయము,

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, తోర్నగోదావరిజిల్లా.

వేలము అమకము

విజయనగర సంస్థానమునకు చేరిన, సింహాచలమునందున్న ఔరంగజుట్టుమునందు 1335 ఫనలికి చేరిన పుట్టువెట్టుకలు సింహాచలము నందు 2-10-1926 తేది శనివారమునాడు వేలమువేసి విక్రయించబడును. నదరు సింహాచలము బి. ఎన్. రైల్వేరోడ్డుమీదనున్న సింహాచలము రైల్వేస్టేషనునుండి 3 మైళ్ళ దూరమునందునను, వాల్తేరు రైల్వేస్టేషనునుండి 7 మైళ్ళదూరమునందునను ఉన్నది.

ఈదిగున తెలుపబడిన ప్రకారము నదరు వెంట్రుకలు మూడు రకములుగా విభజింపబడి యున్నవి:-

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like '1 అడుగు మొదలు 1 1/2 అడుగు వరకు పొడగు గలది' for 2075, '12 అంగుళములపొడవు గలది' for 1936, and 'పొట్టియైనది' for 5412.

యితర వివరములకు సింహాచలము గుడి అమీనాగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

నోటీసు

ప్రాద్దుటూరులో వుండే తంగుటూరు నారాయణ భార్య సుబ్బమ్మ, యిందువల్ల యావన్మందికి తెలియజేయడము యేమనగా

నా కొడుకుడయిన తంగుటూరు నాగలింగం అను నతడు దురువ్యాపార ప్రయత్నములలోనున్న దుష్టసహవాసముల వల్లనున్న చెడిపోయి దుబారాగా ప్రవృత్తు అగుచున్నాడు. లోకులవద్ద డిస్సాంటు యిచ్చి జాస్తివడ్డీతో ప్రాసోట్టు పత్రములు వ్రాయించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అతనికి యేలాటి ఆస్తిని లేదు, దుర్మార్గులు కొందరు అతని అవివేకతనబట్టి అక్రమలాభమును పొందవలె నని నానుకాఢ మైన దస్తావేజులు అప్పుపత్రములు వగైరాలు పుట్టించవలె నని ప్రయత్నపడుచున్నట్లు సంగతి తెలుస్తున్నది. నాతల్లిగారి తాలూకు ద్రవ్యమును నేను అతనికి మోటారువగైరాలు తీయుటకు అతను లోకులవల్ల దుబారాగా చేసిన బుర్రములు తీర్చుటకున్న యితరభర్తలనున్న వెకం యిచ్చి అతని తాలూకా ఆస్తి ఖండింపు చేసుకొన్నాను. అతనికి యిక యేలాటి ఆస్తిలేదు. ప్రెసెంట్స్ ములలో అతనికి యెవరైన అప్పు యిచ్చినయెడల అతనే జబాబుదారిగా వుంటున్నాడు. నేనుగాని నా తాలూకు ఆస్తిగాని జబాబు కానేరదు. కాబట్టి అతనికి అప్పు యిచ్చుటకు పూనుకొన్నవారు జాగ్రత్తగా వుండవలె నని యిందువల్ల తెలియజేయబడినది.

ప్రాద్దుటూరు, తంగుటూరు సుబ్బమ్మ, 20-7-26 నిశాని.

విద్యార్థులు కనలెను

మోటారుకారులను వడపుటకు, ఇండుకు సంబంధించిన మెకానిజము పూర్తిగా నేర్పుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను. ప్రాన్సిపల్ కు ఈదిగున విలసముగా వ్రాయుడు. Principal SKI RAM MOTOR SCHOOL (Recognised by the Govt.) The Best Equipped Motor School Walajah Road Tel. 3444 Madras.

కోబ్బాముగారు కలకత్తా చేరుట

విందుపై విందు

కలకత్తా, జూలై 24:- ఆలము కోబ్బాముగారు కలకత్తా మధ్యాహ్నము 3/3 హుగ్లీ నదిపై దిగిరి. (ఆ.ప్రె.) కలకత్తా, జూలై 23:- 600 మైళ్ళ ప్రయాణము చేసి కోబ్బాముగారి కక్కడకు 63 కంటలలో వచ్చిరి. హుగ్లీపై దిగగానే స్వేదను ప్లాపు ఆఫీసులతో పోలీసు లాంచి ఆదరించుటకు పోయెను. నడియేట లంగరువేసిరి. లాంచిలో కోబ్బాముగారిని వారి మేకానికును పోలీసు కమిషనరు మొదలగువారు వేచియున్న స్థలమును గొంపోయిరి. వారిరువురను ఉపహారములకు ఆహ్వానించిరి. ఉపహారసేవయైన వెనుక కోబ్బాముగారు పెట్రోలుకొరకు వెళ్లిరి. మావిలేఖరికి కోబ్బాముగారిట్లు చెప్పిరి. విమానమునకు మాన్యునువోధి. త్రోవలో తుపానులోనుండి వచ్చితిని. కాని చాలనుఖుప్రదముగానే యుండెను. అనుభవముండునుగనుక తిరిగివచ్చునపుడు ఇంతభయ మనవసరము. ఇక్కడనుండియే నిజమైన స్వీకృతమార్గమున పోవుట కలకత్తానుండి రంగూనుకుపోవుట చాలకష్టముగానుండు ననుకొనుచున్నాను. ఈ ప్రయాణమున కుద్దేశము స్వీకృత మార్గములు గలవాయను నిర్ధారణయే. ఇంజను బాగుగానే పని జేయుచున్నది. పోర్టులియములో కోబ్బాముగారు సైన్యకాకు అతిథిగానుండును. రేపటియందయమున రంగూను బయలు చేరుదురు. (ఆ.ప్రె.)

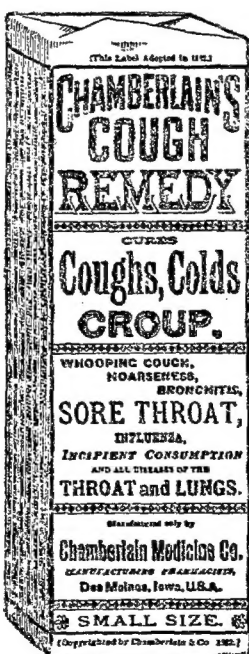
మొహరంపండుగు ప్రొద్దుటూరు

ఈ సంవత్సరము ప్రొద్దుటూరులో మొహరంపండుగు కాలములో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును యేలాటి కలహములు జరుగలేదనియు, హిందువుల ఉత్సవము నిరాటంకముగా జరిగినదనియు జిల్లా కలెక్టరుగారును, జిల్లా పోలీసు నూపరింటెండెంటుగారును గావించిన యేర్పాటులు చాలా బాగుగానుండినవనియు రూఢిగా తెలియుచున్నది. గత నాలుగు సంవత్సరములలో ఈ సంవత్సరము ప్రొద్దుటూరులో మొహరంకాలము కాంతముగా గడచినట్లు మరేసంవత్సరము గడవలేదని వినుటకు చాల సంతోషించుచున్నాము.

జమ్మలమడుగు "ఆంధ్రపత్రిక" విలేఖరి

నిజమైన దగ్గులేక పడిశములకు నిజమైన ఔషధము

కఠినముకాని దగ్గులకు, పడిశములకు కాంతమైన ఔషధములు వాడుటలనైన తప్పేమియులేదు. అయితే నిజమైన దగ్గులకు, పడిశములకు తప్పక గుణమిచ్చునట్టి నిజమైన ఔషధమునే వాడవలెనని చేంబర్రేన్ దగ్గునివారిణి (1871 స్థాపితము) పసిపిల్లలకు, పెద్దవారికి తగినది. 50 సం॥ రములనుండి నాడిగుణము పొందిన వారు దీనిని శిశువుచేయుచున్నారు. మత్తుపపదార్థము లిందు చేరుటలేదు. ప్రతివోటను విక్రయమునకు దొరకును. 188, 948

శ్రీ శ్రీ ఎమిలీ హామిల్టన్ కన్యగారు

ఈమె మృతికొందె నని ప్రతికలనలన తెలియుచున్నది. ఈమె చాలధైర్యమును ఉదారభావమును గల నారిమణి. ఈమె ఫలాపేక్ష లేకుండనే నేవజేసినది. ఆమె భగవదర్పితబుద్ధితో మానవసేవ గావించెను. ఆమె గొప్ప ఆంగ్ల కుటుంబమున జనించెను. ఆమెకు దేశభిమాన మధికముగావుననే ఆదేశము లొనరించిన అక్రమముల నామె కొందమైన సహింపజాలకుండెను. బోయరు యుద్ధము చాల ఘోరమని ఆమె గ్రహించెను. తప్పిద మంతయు నాంగ్లేయులదే యని ఆమె తలంచెను. అపుడా యుద్ధమును తీవ్రముగా నిరసించెను. ఆమె దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లెను. విజయమును బడయుట యత్నవసర మని తలచి కిచినరు ప్రభు వేర్పరచిన ఏకీకృత శిబిరములు చాల క్రూరములని ఆమె చాల వ్యధిపెందెను. అపుడు ఆంగ్లేయుల పరాజయములకు విలియండ్స్ ప్రార్థనలను సాగించెను. ఆమె దుర్బల శరీరయందున్న చాల కష్టములకు సహించి మరల దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లి వెక్కు అవమానములకు గురియ్యెను. ఆమెను చెరసాలయందుంచి మరల ఆంగ్ల దేశమునకు పంపిరి. అధికముగు ధీరత్వముతో దానిసంతయు నామె సహించెను. నిరాశ చెందవలదని బోయరు స్త్రీలకు బోధించి వారికధికముగు ధైర్యమును కలగజేసెను. "ఆంగ్ల దేశమున సానుభూతిగల పురుషులు స్త్రీలును లేకపోలేదు. వారిమాట ఎన్నటికైన చెల్లుబడి కాక మానదు." అని ఆమె వాడికి బోధించెను. అది అటులే జరిగినది. 1906 లో సర్ మే స్రీ కాంబెలు బానెరు మునగారు బోయరుల నష్టపరిహారమును కలగజేసెను. యుద్ధానంతరము సత్యాగ్రహము జరుగుచుండగా నాకు ఎమిలీ కన్యతో పరిచయము గలిగినది. అది చిగ్మైత్రికింద పరిణమించినది. 1914 లో సమాధానమును కలిగించుట కామె చాల కృషి సలిపినది. ఆమె జనరలు బోధాగారి యింట నతిథియై యుండెను.

జనరలు బోధాగారిని నేను చూడగోరగా ఆయన పలు సార్లు నిరాకరించెను. హామిల్టన్ కన్యగారు పామ్యును చుండెను. ఎమిలీకన్య పట్టుపట్టుచేతనే చివర కత డంగీకరించెను. కేపుటవును బోధాగారి గృహమున నతడును అతని భార్యయును ఎమిలీగారును నేనును కలిసి మాటలాడితిమి. బోయరులకు ఎమిలీకన్యపట్ల నత్యధికముగు భక్తికలదు. ఆమె పలుకుబడివలననే నాపని చాల మలకనయ్యెనది. నేను భారతదేశము నకు వచ్చిన పిమ్మట రౌలుటు చట్టమునుగూర్చిన ఆందోళనము జరుగుచుండగా ఆమె నాకొక లేఖను వ్రాసెను. "మీరు చెరసాలలోగాని ఉరికొయ్యలవద్దగాని మీ ప్రాణమును వదులవలెను. అటుల జరిగినచో నేను విచారించెను." అని ఆమె వ్రాసెను. అట్టి త్యాగము చేయుట కామెకు సమగ్రముగు శక్తి కలదు. త్యాగములేకుండ యేకాద్యమును నెరవేరవని ఆమె నిశ్చయముగా నమ్ముచుండెను. "దక్షిణాఫ్రికా సమస్యనుగూర్చి జనరలు హర్షజానుగారికి వ్రాసినది. మీ రాయనను నిరసించుడు. ఆయన ఏమిచేయవలెనో నాకు వ్రాయుడు" అని ఆమె నిరుగు నాకు వ్రాసెను. ఈ నారిమణిని భారత మహిళలు నిరంతరమును స్మరింపదగును. ఆమె వివాహము చేసుకొననేలేదు. ఆమె యకలంక బ్రహ్మచారిణి. ఆమె తన జీవితమును భగవదర్పణ మొనరించెను. ఆమె కేవలము అర్హులరాలు. పక్ష వాతముకూడ వచ్చినది. ఆమె ఆత్మహత్రయ ధైర్యనిధిగాన ఆమె మానవుల క్యారికిని జీవీసి యెరుగదు. భగవంతునకు మాత్రమే జడీయమండెను. (మో. క. గాంధీ, ఎం. యిండియా, 15-7-26.)

WANTED. Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876 Imperial Telegraph College, DELHI.

కావలెను

మంచితెలివి, యోగ్యత, నమ్మకము, ఆంగ్లభాషా పాండిత్యము మొదలగునవి గలిగి నట్టివారు కాకినాడలోనున్న ఒక నమ్మకమైన కంపెనీయందు మేనేజరు పదవికి కావలెను. వ్యాపారమునకు సంబంధించిన విషయములందు అనుభవముగలిగి యుండవలెను. శీతము నెల 15 రు 200 రు 250 వరకుండును. జయమొందునట్టి దరఖాస్తుదారుడు రు 10,000 లు నగదుగా ధరావత్తుక్రింద చెల్లించవలసియుండును. మంచియోగ్యతగల నాగు మాత్రమే ధరఖాస్తులను ఈదిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను. K. c/o Andhrapatrika, P. B. No. 212, Madras.

నైతిక బలాభావము

మూడవ వ్యాసము

వివాహితులగు స్త్రీయు పురుషులను సంతానాధిక్యమును నిరోధించుటకు విషయసౌఖ్యాభావమును విరమించుటకు సమంజసము కావచ్చును గాని విషయసౌఖ్యాలనులే యుండియు సంతానము కలగకుండుట కితరసాధనముల నుపయోగించుట సమంజసము కాజాలదు. గృహస్థుల విషయమున సంభోగమును విరమించుట సర్వవిధముల లాభకరమే. సంభోగలాలముల విషయమున సంతాననిరోధప్రయత్న మన్నివిధముల హానికరమే. ప్రాశస్త్యదేశమున సంభోగలాలములు సంతాననిరోధమునకు కృత్రిమసాధనముల నుపయోగించు చుండుటచే పారికు నగరమున మాత్రమేగాక ఆదేశమునం దంతటను జననములపంఖ్య మరణముల సంఖ్యకంటె చాల తక్కువయై పోయినది. ప్రాశస్త్యదేశము 87 ఖండములుగా విభజింపబడెను. వానిలో 68 ఖండములలో జననములపంఖ్య మరణముల సంఖ్యకంటె ఎక్కిలి తక్కువగా నున్నది. లాటు ఖండమున జననములు 100; మరణములు 162. ట్రాన్స్ జెయింగ్ లో జననములు 100; మరణములు 156. జననములు హెచ్చుగానున్న 19 ఖండములలో నైనను హెచ్చు నామమాత్రమే. 10 ఖండములలో మాత్రము జననములు చాల హెచ్చుగా నున్నవి. మార్షియాన, పానుజ్జేకల్ ఖండములలో జననములు 100; మరణములు 72. ఈ విధికిమర మరణములకు నిరోధింపబడలేదు.

50 ఏండ్లలో వార్షికోద్ధిలో మూడు లక్షలమంది చనిపోయిరి. ఇప్పుడు 20 ఏండ్లలోనే యంతమంది చనిపోవుచున్నారని. మారేండ్లనదికి వార్షికోద్ధిలో పరాసుజాతి మనుష్యులే యుండునందహాసము. పరాసుజాతి అని అనుటకు కారణమేమనగా దేశము నిర్వాసువ్యముకాదు. ఇతరదేశములవారు వచ్చి ప్రవేశింపగలరు గాన పరాసుజాతియని వివరించితిరి. జర్మను వారు కెయసుచుట్టు నున్న యిరువగవలను పనిచేయుచున్నారని. ఇటీవల మొదటితెగ చీనాకార్యకులుగూడ వచ్చిరి" అని 1914 లో ఎం. గ్రేకుగారు వ్రాసిరి. ఇట్టి పరగణా లింకను చాల కలవు.

జనసంఖ్య తగ్గుటవలన నైతిక బలమును విదేశములకు వెళ్లువారి సంఖ్యయునుగూడ తగ్గినది. వాణిజ్యమున సంఘవ్యాపనమును భాషావాద్యములునుగూడ నిందువలననే క్షీణించెను.

ఇందువలన ప్రజల ధైర్యోత్సాహము లభి క మయ్యె నందుమా? అది సర్వాబద్ధము. చిన్నవారును పెద్దవారునుగూడ నిర్వీర్యులుగానేయున్నారని తెలియుచున్నది. ఇందులకు సంభోగలాలసత్వము మాత్రమే కారణమని చెప్పవలెదు. కాని అది ప్రధాన కారణమని చెప్పట కభ్యంతరములేదు. మద్యపానము అపరీతుభ్రమలను నిండ్లమున్నగునవి దీనికి సహకారులు శుభబాధ్యములు(వెనీరియులు) మితిమీరిపోయి చాల అనర్థమును కలిగించుచున్నది.

సంతాన నిరోధమువలన ధనసంపద మొండగుననబాదము గూడ నిరాధారమే. జర్మనీలో సంతానాభివృద్ధియును ధనాభివృద్ధియుగూడ కలుగుచుండ ప్రాశస్త్యలో జననములును ధనసంపదయునుగూడ క్షీణించుచున్నవి. జర్మనీవారి వ్యాపారము వృద్ధి నొందుటకు కార్యకర్తయ మెంతమాత్రమును కారణముగాదు. జర్మనీలో 41,000,00 మంది జనులుమాత్రమే యుండినపుడు దేశమున కాలికమువలన ప్రజలుమడిసిరి. అచట 88,00,000 మంది జనులుండినపుడు వారిసంపద దినదివాభివృద్ధి నొందినది. వారు సంసారులుగాని సవ్యాసులుకారు. వారు ప్రతిసాలునను ధనమును కూడబెట్టుకొనిరి. 1895 లో 80,000 లక్షల ప్రాంతలను మాత్రమే వారుకూడబెట్టుకొనిరి. కాని 1911 లో 22,0000 లక్షల ప్రాంతలను వారుకూడ బెట్టుకొనిరి. సంవత్సరమునకు 8500 లక్ష లభి కమైనది.

జర్మనీలో విద్యాభివృద్ధి చాల హెచ్చునది. నైపుణ్యము మొదైనది. మూడురకముల పరిశ్రామికపాఠశాలలు

కలవు. వృత్తి (ప్రాశస్త్యము) విద్యాలయములు 500. వానిలో 10,000 మంది చదువుచున్నారు. సాంకేతిక (టెక్నికలు) పాఠశాలసంఖ్య అత్యధికము. కొన్ని పాఠశాలలలో నేయిమంది విద్యార్థులుగూడకలరు. ఉన్నతవిద్యనీర్వు కళాశాలలలో 15,000 మంది చదువుచున్నారు. వాణిజ్యపాఠశాలలు 865 కలవు. వానిలో 81,000 మంది చదువుచున్నారు. వ్యవసాయ పాఠశాలలలో 90,000 మంది చదువుచున్నారు. ఈ రీతిగా జర్మనీలో 400,000 మంది విద్యార్థులు ధనాన్విత సాధనములను విద్యల నభ్యసించుచున్నారు. ప్రాశస్త్యలో 85,000 మంది మాత్రమేవృత్తివిద్యల నభ్యసించుచున్నారు. 17,70,000 మంది వ్యవసాయ వృత్తిలో నున్నారు. వారిలో 798 మంది 18 ఏండ్లలోపు నయునువారే. వ్యవసాయ పాఠశాలలలో చదువుచారి సంఖ్య 8225 మాత్రమే.

సంతానము హెచ్చులవలన నైతికార్థికాభివృద్ధి కెట్టి భంగమును కలగదని యీ లెక్కలవలన స్పష్టముగా తెలియగలదు. అని బూరోగారు వ్రాసిరి.

భారతదేశమున జననములపంఖ్య ఎక్కిలి హెచ్చుగా నుండినను జాతీయాభివృద్ధి జర్మనీలోవలె భారత దేశమున కలగుటలేదు.

"ప్రాశస్త్యదేశము ఆర్థికముగ నాలుగవస్థానమునందున్నది. మూడవస్థానమునందున్న దేశము కంటె చాల అభవృద్ధిలోనేయున్నది. పెట్టుబడివలన ప్రాశస్త్యవారికిసాలాకు 250,000 లక్షల ప్రాంతలను జర్మనీవాకి 500,000 లక్షలను వచ్చుచున్నవి. భూసారమును వెలయును 1879 మొదలు 1914 వరకు 85 ఏండ్లలోను 920,000 లక్షలనుండి 520,000 లక్షలకు తగ్గినది. దేశమునందంతటను విరివిగా పనిచేయుటకు మనుష్యులు లేక. కొన్ని పండలస్త్రీలలో అందరును మునిగిపోయిరి.

సంభోగలాలసత్వమువలనను సంతాననిరోధమువలనను సహజశక్తులు క్షీణించును. అంతువలన మునిగిపోకే ప్రామాఖ్య త కలుగును. 1,000 మంది ప్రజలకు ప్రాశస్త్యలో 170 మంది బిడ్డలు మాత్రమే కలరు. జర్మనీలో 220 మందియును ఆంగ్లదేశమున 210 మందియును కలరు.

వీరీతిగా చూచినను సంభోగలాలసత్వమును విసర్జింపకుండ సంతాననిరోధమునకు ప్రయత్న మొనరించుటవలన వృక్షికిరీ కుటుంబమునకును సంఘమునకును గూడ నధికమగు నష్టము కలిగినది. వృద్ధిచారము, నిరంకుశనర్తనము, ధనముకొరకు పెండ్లియాడుట, ఆపదరము, భోగము, వివాహములు రద్దు చేయుట, సంతాననిరోధము, గర్భప్రావము మున్నగు వానివలన జాతి అభివృద్ధి నిరోధింపబడెను.

ఈరీతిగా సంభోగలాలము లగునా రచయకు తా నొక్కడను భోగలాలము డైరెంట్ మాత్రమున సంఘమున కేమి లాటు రాగదని తలచుచుందురు. ఇతరు లందరును విరూగులై యుండునని భావించుచుందురు. అందరును నే నొక్కడే గదాయని భోగలాలము లగుటవలననే సంఘమునకు హాని కలుగును.

అటుల రహస్యముగా జరుగుచుండేది సంభోగలాలసత్వము నిపుడు రచ్చకీడ్చి సమర్థింపుటకు గూడ పూనుకొనిరి. అందువలన సంఘవివాదము సంప్రాప్తమైనది అని ఎం. బూరోగారు వ్రాసిరి. (మా. క. గాంధీ-ఎం.ఎం.ఎం.డి. 15-7-26)

పోలీసుజన్మస్పర్ధాహత్య

పొగరుబోతుల పట్టుటయే కారణము

కరాచీ, జూలై 23 :—లాహూరా జిల్లాలో ఒక పబ్లిస్మెక్టరుకు రాత్రి పదిగంటలకు పొనిక కొలుమండి మరికొందరితో వచ్చుచుండ గొడ్డలితో కొందరు పొగరుబోతులు బుర్రపనుల గొట్టిరి. ఇస్మెక్టరుగారి నేహితులు పారిపోయిరి. పోలీసువారికి తెలియగానే కొందరువచ్చిరిగాని ద్రోహులు పారిపోయిరి. దీనికి కారణము పొగరుబోతులను ఈ పబ్లిస్మెక్టరుగారు పట్టుచుంటుంటే. కొలది రోజులైనవెనుక ఇరువురు నేరకులు తమంతట ద్రోహులమని పోలీసువారికి స్వాధీనమై పోయిరి. ఈ ఇస్మెక్టరుగారికి ప్రజల సానుభూతి గలదు.

(అ. వె.)

యూరోపియనులు ఖద్దరు నభిమానించుట

వీహారులో ఖద్దరు అభివృద్ధి

బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారి కార్యదీక్ష

పాట్నా, జూలై 20:—వీహారులో ఖద్దరు నాణెమైనది తయారగుచు చాల యెక్కువగ అమ్ముడు పోవుచున్నది. అనుకోనివారుగూడ దీని నభిమానించుచున్నారు. వీహారులో ముఖ్యముగ పట్టణములందు రాజేంద్రప్రసాదుగారు ఖద్దరుప్రదర్శనముల గావించుచున్నారు. కాంగ్రెసుప్రముఖులతో గలసి స్వయముగ ఖద్దరు విక్రయించుచున్నారు. ఇందువలన ప్రజలలో మంచిమార్పుగల్గెను. ఈ ప్రదర్శనములందు ఖద్దరు పూరాగా అమ్ముడుబోయెను. ఎనిమిదవ ప్రదర్శనము బెట్టయాలో జరిగెను. తొమ్మిదవది యామగ్యనే మోతీహారిలో జరిగెను. బెట్టయాలో ప్రదర్శనమును బట్టయారాజ్ మ్యూజిజుగ హెచ్. సి. ప్రయరుగారు ఐ. సి. యస్. ప్రారంభించిరి. మోతీహారిలో రెవరెండు టి. జడ్. హాజ్జిగారు ప్రారంభించిరి.

ప్రయరుగారు ప్రారంభోత్సవమును జరుపుచు ఖద్దరు ఉద్యమము యొక్క ముగ్ధముల నడుపబడి భారతదేశమునందలి వీరస్త్రీలకు పురుషులకు తోడ్పడునెడల బలపరచెదనని చెప్పిరి.

రెవరెండు హాజ్జిగారు ఖద్దరును బలపరుచుచు అది గృహపరిశ్రమయనియు, దానివలన వీరలకు ఆహారము యేర్పడుననియు, దానిలో నొకవిధమైన విశేషముగలదనియు చెప్పిరి.

వీరవ ప్రదర్శనమును క్రిందటి ఆదివారమునాడు దర్భాంగాలో రాజేంద్రబాబే ప్రారంభముజేసెను.

అచటగూడ బాగా అమ్ముడుపోయెను. (క్రీ. వె.)

సంఘవైషమ్యప్రచారము

'దుర్ముఖ' పత్రికా సంపాదకుడు

శిక్షమాత్రము తగ్గింపబడినది

కలకత్తా, జూలై 23:—'దుర్ముఖ' పత్రికాసంపాదకుడు క్రింగ్కోర్టువారు తమకు సంఘవైషమ్యప్రచారము చేసేందులకు విధించిన రెండునెలలభైమను రు 200ల జరిమానాయొక్క తప్పని ప్రాకోచుకు అప్పీలుచేయగా అప్పీలుదారునియందు నేరము మోపుచు శిక్షమాత్రము నూరు రూపాయల జరిమానాకు తగ్గించిరి.

(అ. వె.)

సయామీసు బ్రెయినింగు ఓడ

రంగూన్, జూలై 23 :— సయామీసు బ్రెయినింగు ఓడ "ఫే ఫాయ" బర్మాకువచ్చినప్పుడు దానిలోనున్న కేడెటులకును ఆఫీసరులకును రంగూను ప్రజలును బర్మాప్రభుత్వోక్తుల వారును ఒకసంగిన సవ్యాసమునకు సయాముప్రభుత్వమువారి ముఖ్యముగా నాకామంత్రివర్గమువారి కృత్రిజ్ఞతావందనములను గవర్నరుగారి కెరింగింప వలసివదని సయాము విదేశాంగమంత్రి వర్గము వారు సయామీసు కాంసలుకు సలహాజేసిరి. ఇప్పుడు దాయాద బ్యాంకాకు వెళ్లిపోయినది. (అ. వె.)

నోటీసు

గుంటూరుజిల్లా లెనాలితాలాకా చినపరిమి అగ్రహారం కాపరకులు వైపులు కొల్లిపర పేరయ్య యీ సాంభూర్తి మయినర్లుగా వున్నారు. వీరి తండ్రి చంద్రమూర్తిశ్వరలింగం తన పితరార్థితిమున మయినర్లకు వ్యతిరేకముగా తన యిష్టానుసారం తన భోగముల నిమిత్తం దుర్వినియోగపర్చుచున్నాడు. రాష్ట్రీని లాలోచిగా హింసకరములను చేయుచున్నాడు. ఇది లాప్రకారం చెల్ల నేరదు. కొనేవారు మయినర్లకు బాధ్యులు. ఎం. సర్వేశ్వరలింగం.

క్యాటలాగు ఉచితము.

సంపూర్ణపత్రి గ్లజుకాగితములు క్యాలికోరెండు

గిలుపేరు 6 0 0

రెండు సంపుటములుగ ,, ,, 8 0 0

మూడు సంపుటములుగ ,, ,, 9 0 0

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల నూతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

2080)

మహామహత్వము

నీమ్మ టపా: బొంబాయి-మదరాసు మొయిలలో కుక్రవారమునాడు రాత్రి నీమ్మటపా బయలుదేరెను. జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద రేపు ఉదయం 8-30 గ. బట్వాడా యగును.

చింతాద్రి కేటలో ఆదికేశవుల పెరుమాళ్ళు కోవిలయందు నిన్న రాత్రి విగ్రహముపై రెండు బంగారు వస్తువులు దొంగి లించబడెను. పోలీసుకు రిపోర్టు చేయబడెను.

హమీదుబీయ 30 ఏండ్ల మహమ్మదీయ స్త్రీ ముగ్గురు పిల్లలను గోల్పోయి నాల్గవ కుమార్తె 6 ఏండ్లనుండి జబ్బుగ నుం టచే విరక్తి జెంది విషముతిని చనిపోయెను.

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము:-- పెరంబూరిలో మాదవరము రోడ్డు 30 నెండ్ల ప్రార్థన గృహమున రేపు ౯.11 గ. ౧౦.౦౦ గ. వ్యవస్థాపక సాత్వికముగా దైవప్రార్థన జరుగును.

పిల్లల దొంగతనము:--రాయపురం ఆస్పత్రిలో ఒకవర్ష కొన్ని రూపాయలతో దొంగలించగా గుర్తించి యిట్టి దొంగతనముల కలవాటుపడిన నలుగురు బాలురను (14, 17 ఏం డ్లవారు) పోలీసువారు ఆరెస్తుచేసిరి.

మోటారు బస్సులు:--నగరములో ప్రైవేటు మోటారు బస్సుల సంఘమువారు కూడి అన్ని బస్సులవారు లసి నెలవారీ సీజను టిక్కెట్లను అమ్ముటకు దల పెట్టిరని తెలి యుచున్నది.

శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి దేవస్థానము:--ఈ దేవ స్థాన ధర్మధాయముల భావిపరిపాలనావిధానము నూతనముగ నిర్ణయింప ప్రాజెక్టు జడ్జిలను కొరబట్టుగాను రేపు 25 వ తేది ఉదయం 8 గంటలకు సాందర్భములలో సభ జరుగును.

స్త్రీమరుమై హత్య:--బోవిమరెక్కలను నావ పై నిన్న కత్తితో పాడువబడిన అనుదుల్లా (28) రాయపురం ఆస్పత్రిలో నిన్న చనిపోయెను. ముద్దాయి అబ్దుల్లా (22) అతనిపై కత్తివసిరి క్రిందపడగా కత్తితో చేయివరికి వెంటనే నీటిలో పారివేసెనని పంచాయతీ విచారణయందు తెలిసెను. ముద్దాయిని ఆరెస్తుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:--యం. యల్. ఏ. మహమ్మదు క్యామ నాధుగారు కసారగడునుండి చెన్నపురి వచ్చిరి. రివిన్యూబోర్డు సీనియరు మెంబరు యన్. మాక్స్ వేల్ సి. యస్. ఐ. ఐ. సి. యస్. గారు నేటి యుదయ మిచ్చటికి వచ్చిరి.

కలెక్టరు జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లైన యస్. డబ్ల్యు స్ట్రాట్స్ గారు కలకత్తా మొయిలలో వచ్చిరి.

మదరాసు శాసనసభ యొక్క ఉపాధ్యక్షుడు దివాన్ బహదూర్ కేశవస్వామి సి. ఐ. ఇ. గారు కుక్రవార ముదయము న ఉదకమండలము వెళ్లిరి.

మదరాసు డక్షిణ మరాటాల్వే వీజెంటు నాధను గారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరు వెళ్లిరి.

మదరాసు జిల్లా-ఆంధ్ర కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రెమిటీవారి సాధారణ సభ నిన్న సాయంత్రం 5 గంట లకు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున మ-రా-శ్రీ చల్లా శేష గిరిరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన గూడెను. ఏలూరులో జరుగనున్న ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ అధ్యక్షపదవికి ఈదిగువవారి పేర్లు నూచింపబడినవి. మ. రా. శ్రీ. కందుల రాఘవస్వామి నాయుడుగారు, సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు, ఆంధ్రరత్న చుద్దిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, అకాశేశ్వరరావుగారు ఆంధ్ర మహాజనసభ అధ్యక్షపదవికి ఈ దిగువనామములు పేర్కొన బడి అహ్వన సంఘమువారికి సిఫారసు చేయబడినవి. మ-రా-శ్రీ, కె. కోటిరెడ్డి యం. యల్. సి. గద్దె రంగయ్యనాయుడు, ఉప్రమాతిమోహన్ గారు.

(కార్యదర్శులు.)

DO YOU KNOW

Do you know మీరు భుజించు ఆహారము ఆకలిని పుట్టించునదిగా యుండవలెను. ఆకలి లేనియెడల మీరు భుజించు ఆహారమునుండి మీకు పుష్టికలుగ దని మీకు తెలియునా?

కోకోగ్జెముతో (Cocogem) తయారుచేయు స్రవీవస్తువయును గుచికరము గాను, మంచి ఆకలిని పుట్టించునదిగాను యుండును. అందుచేతనే మీకు దానితో వస్తువులను వండవలెను.

Do you know గురుత్వమైన ఆహారము మిక్కిలి తిన్నగా జీర్ణ మగుటచే అది పుష్టికరమైనది కాదని మీకు తెలియునా?

కోకోగ్జెము (Cocogem) మిక్కిలి తేలికయైనట్టియు, త్వరలో జీర్ణ మగునట్టి ఆహారము. అందుచేతనే దీనితో వస్తువులను వండవలెను.

Do you know నేతితో వండబడిన వస్తువులనుండి కలుగు పుష్టి. మంచి ఆరో గ్యమునకు తగినంత యుండదని మీకు తెలియునా?

అందుచే మంచి పుష్టి కలిగియున్నట్టియు, ఆహారమునకు పుష్టిని కలిగించునట్టియు ఈ మేలైన కోకోగ్జెముతోనే (Cocogem) మీరు వంటచేసుకొనవలెను.

నేడేకోకోగ్జెముతో (Cocogem) వంటచేయుటకు ప్రారంభింపుడు.

అనంతపురం సభలు నాయకుల రాక

(స్వకీయ విలేఖరి)

గుంటకల్లు, జూలై 24-శ్రీ. సి. వి. ఎస్. నరసింహ రాజుగారును, ఆంధ్రకేశవరి టం. ప్రకాశంగారును నేడుదయము చేరిరి. అనంతపురంజిల్లాసభ నరసింహరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద మధ్యాహ్నము 1 గ. సమావేశ మగును. హంపయ్యగారును తన తంకరంగారును సమకూర్చిన ఓటరులసభ సాయంత్రము 4 గ. సమావేశమగును. డి. బి. కేశవస్వామిగారును వారి అనుచరులును, కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నియమింపబడకుంటున్న రిస్కాన్సిపు పక్షము వాడని ప్రకటించుకొనిన జి. రామేశ్వరరావుగారును వారి స్నే హితులుగూడ అరుదెంచిరి. అనేక పక్షములవారు సమావేశమ గుటకు యిది వంచి అనకాశము. హంపయ్యగారు అందరిని ఆ హ్వనపరచిరి. అన్ని పక్షములకు సమాధానము కుదుగు నవకాశముమాత్ర మగవడదు. నిజముగ ప్రతి పక్షమువారు తమ పక్షము తరపున ప్రచారమొనర్చుటకే యిచ్చటికి వచ్చిరి. ఓటరుల హవాసభయందుగూడ ప్రత్యేకముగ ఏ అభ్యర్థిని బల పరపవలెనని తీర్మానించుటకు సమావేశమగు దేశములేదని తెలి యుచున్నది.

టిక్కెట్టులేకుండ ప్రయాణము-మళ్ళయాళ్ళ స్త్రీ సాహసము:--ఇవ్వో నెంట్లబుస్వేషములో పెద్దపా దావిడి జరిగెను. చాలమంది ప్యాపెంజెరుబండిలో టిక్కెట్టు లేకుండ కూర్చొనియుండ, అందరిని పట్టుకొని పోలీసువేషము నడుపుటచేరి. అందులో నొక బ్రాహ్మణేతర మళ్ళయాళ్ళ స్త్రీ యుండెను. ఆమె పెన్నులుకారు తెస్తేగాని రాననెను. ఆమెకు టిక్కెట్టులేకుండా ప్రయాణించేయడం అలవాటు. స్వేషముఅధి కారులవచ్చి చెప్పినను పోలేరు. లాగినా రాలేదు. క్రిందపడి తన్నుకొనెను. అరసందాలుపేసినా రాలేదు. అప్పుడొకబండి తెప్పించి అందులోవేసి వెంట పోలీసులుండి తీసికొనిపోయిరి.

రాజప్రతినిధి

నాగపూరు సైన్యకళాశాలకు శంఖుస్థాపన చేయుట నాగపూరు, జూలై 24:--నేటి యుదయమున రాజ ప్రతినిధి నాగపూరు సైన్యకళాశాలకు శంఖుస్థాపన జేసిరి. హోం సెంటరు లాంటిగా రాజ ప్రతినిధిని ఆహ్వానించుచు ఉ పన్యసించెను. రాజప్రతినిధి జవాబు చెప్పి శంఖుస్థాపన చేసి విద్యార్థుల కుపన్యసించుచు మంచి సలహా జెప్పి తమ జ్ఞాపకార్థ మొక వృక్షమును నాటిరి. (అ. ప్రె.)

గర్గాంబగారు గనియందు నిన్న యిద్దరు కూలీలమీద 62౧౧ అనుగులయెత్తునుండి దూలములు బడి వారు చనిపోయిరి.

సిద్ధా, జూలై:-- ప్రస్తుతపేర్వాట్ల ప్రకారము రా జప్రతినిధి ఆగ్స్టు 18-21 తేదీలలో లాహోరును వెళ్లు దురు.

సర్ బి. యస్. మిత్రగారు నిన్న కలకత్తాకువెళ్లిరి.

(అ. ప్రె.)

నెలు వడి నది 6-వ రత్నము

చోర శోధకుడు (అపరాధ పరిశోధక నవల)

గ్రంథకర్త:

శ్రీ అయ్యగారి నరసింహమూర్తిగారు, బి. ఎ. చోరుడై శోధకుడై హంతకుని కనుగొనుటకును, హంతకుడు శోధకుని చోరునిగా నిరూపించుటకును జేసిన ప్రయత్నములు మనోహరములు. హేమవతి దుర్గావలలును, సాహసమును, విజయ మోహముని రహస్యములును, రామదాసు సామర్థ్యమును జదివి యేతీరవలయును.

మలభద్రైలి, చిత్రవటములతో రమారమి 800 పుటలు [కాకావైజ్ఞ]. క్యాలిఫోర్నియా చందాబాదులకు 1-0-0. ఇతరులకు 1-8-0 సాదాప్రతి ఇతరులకు 1-0-0.

వలయువారు:--శ్రీ బాలభారతి గ్రంథనిలయము, చాళువట్టి, కర్నూలు, జిల్లా.

గమనికపుడు:--మానందాదాద్లు దీనిని యి నాముగా భా వించవలయును. ఇతరచోట్లను నుకూల్లాచునకు వ్రాయును.

నింపుడు! స్త్రీలయొక్క మరప్రసాదాని!! శరీక్షింపు!!! ఆ నేకులు ఉపయోగించి యోగ్యతాపరీక్షించి వదిలెద.

పుత్రసంతాన సంజీవి నూనె

స్త్రీలయొక్క గర్భమున పురుగులుగలను ఇంద్రియమును నాశపండుటచేరెను, పతే సడే సంసారములను భరిండుటచేరెడ గర్భగోళమునందు కంపపెరిగి రక్తగను యన్నున, నాయువు ప్రెక్ష్యము చేరినడ స్త్రీలకు గర్భమునిలువదు. అట్టివారు ఈ నూనెను ఉదయం సాయంత్రంకాలములందు నుండు ఆకువిడమలకు నోగిండుట నివర్తించి ఆమెకు నెలలలో శే గర్భము నిలువదు. కొంచెకి 2-3-4 నెలలవరకు నిలిచి పిమ్మట బోవుట గలదు. అట్టివారికికూడా ఈ ఔషధము పరమప్రేక్ష మైనది. సీసా 1-కి డల రు 2-0-0

యల్. వి. గోపాల్ మెడికల్ హాల్, 27 వెంకటేశ్వరస్వామి, సాహంబాదుపేట పోస్టు, మద్రాస్.

హోక్తు వార్తలు

విశ్వనాథదాసుగారి అప్పీలు

విచారణ ముగిసిన తర్వాత ముందు ప్రకటించబడును

నిన్న మధ్యాహ్నము 3 గ. ఫలాహారా సంతకము వ్యాయ మూర్తులు వారిను మాధవను నాయకుగార్ల ఎదుట విశ్వనాథ దాసుగారి అప్పీలు విచారణ తిరిగి ప్రారంభించబడెను. గంజాము న్యేయలు పట్టి ప్రాసిక్యూటరు అయ్యుగారి జెంతునుబట్టి గారు తనవాదమును కొనసాగించిరి. రసీదులను చూచి సాక్ష్యములను చదివి రసీదులు సక్రమముగనున్న వా లేవామని విచారించిరి.

స్వా॥ వాసులగారు:—ఈ రసీదులు అబద్ధమని చెప్పబడు ప్రాసిక్యూటరువారు ఏల కోర్టులో దాఖలు చేసిరి? వాటిని నేను జుట్టిగారి యెదుట పెట్టినపుడు నిజమయినవని చెప్పిరా లేక అబద్ధమనియో?

సుబ్బారావుగారు:—ఎఫ్. 14 అనుమానమైన దాఖ్యమొంటులని యు అని నిజమైనదయినను చాల ఆలస్యముగ వ్రాయబడినవని.

స్వా॥ మాధవను నాయకుగారు:—వీటి గూర్చి మీకు సరియగు సాక్ష్యము లేదన్నమాట ఇతరులన్నియు నిజమైనదే? సుబ్బారావుగారు:—దాని గూర్చి చెప్పబోవుచున్నాను.

స్వా॥ వాసులగారు:—ఈ దాఖ్యమొంటులు తప్పని నిరాకరించినచో ప్రాసిక్యూటరు యొక్క బలపడును?

సుబ్బారావుగారు:—వాటిని గూర్చి సాక్షులను విచారించిరి. కాని ఆ సాక్షులు అబద్ధపు సాక్షులని నూచించెదను.

స్వా॥ వాసులగారు:—సాక్షులు చెప్పినది తప్పుగనుక ఆంతయు ముద్దాంకి విరద్ధముగ భావించ ముందురా? వారిని యేల విచారించవలెను? ఇట్టి ప్రాసిక్యూటరు నాకేమియు అర్థము కావననిది. ఇట్టి ఎత్తులచే నిజము నెట్లు రుజువు చేయగలరు? కోర్టు వారికి ప్రాసిక్యూటరును సహాయము చేయునని తలచితిని. విషయమిట్లున్నది. ప్రాసిక్యూటరు నిరర్థకమయ్యెను. కాని ముద్దాయిని నిక్షించవలెను. అది యేనా మీరు జెప్పవలసినది?

సుబ్బారావుగారు వేరొకరసీదులనుగూర్చి జెప్పదొడంగిరి. ఆరసీదును ఆధ్యక్షులను విశ్వనాథదాసుగారే సంతకము చేసిరినియు, దాని అక్షిమకాఫీయందు ఉపాధ్యక్షుని సంతకము న్నదనియు జెప్పిరి. గ్రాంటుగారు దాని నక్కడ చూపింజుమిటిసి ఓచి, నిజముచేసిరి. అసలరసీదుయందే ఉపాధ్యక్షుని సంతకమును, అక్షిమ కాఫీయందు ఎవరి సంతకము లేనట్లు చూపినట్లు చూడగా తెలిసెను అప్పుడు తాను అచ్చపుస్తుకము (కేసు ఫైలు) బట్టి వాదించుచున్నానని సుబ్బారావుగారిని.

సుబ్బారావుగారు ముగించుచు యీ రసీదులన్నియు విచారించవలసియున్నవనియు, ఆలశ్యమైనదనియు, యీవిషయములన్నియు గుర్తించి ముద్దాయి ధనము ప్రజారీతిలో పంపింజుమిటి ధనము నారాయణపండాను సహాయముచేసెదలంచి యిచ్చిరో లేక జాగ్రత్తకొరకే యిచ్చిరో నారాయణపండా యెడల శ్రద్ధ జూపిరో తాలూకాకోర్టు యెడల నెక్కువ శ్రద్ధ జూపిరో నిర్ణయింపవచ్చునని.

గ్రాంటుగారిని జబాబుచెప్పెదరాయని న్యాయమూర్తి యడుగగా ఆవసరము లేదని.

న్యాయమూర్తులు తీర్పు వేరొకనాడు చెప్పవలసికోర్టు ముగించిరి.

హిందూవర్తకుల ఆరెస్తుజేయుట

మర్వాడి వర్తకసంఘము ఖండనతీర్మానము

కలకత్తా, జూలై 24:—జూలై 20 వ తేది రాత్రి విద్యుత్తుణలేకుండ పోలిను 27 వందల గౌరవప్రతిపత్తుతో గూడిన వర్తకుల ఆరెస్తు జేయుట, ఆరెస్తు సమర్థింపుల కవకాశములేనిది రెండు దినములు ఆరెస్తు వందునారలనుండుట, ముందుగ మోచురిక చేయకుండ తలుపులు బ్రదలంకొట్టి యిండ్లయందు జనానా స్త్రీలుండుచోట్లకు మహమ్మదీయులను ఇచ్చికభటుల బ్రవేశింపని చట్టముదలగునది ఖండించుచు మర్వాడివర్తకసంఘము తీర్మానమును గావించెను. వర్తకులందే యిట్టివర్తక మిక్కిలి ఆనంత్యమి రోషమును గలిగించెననియు, ఒకమూల పోలీసును, మరొకమూల మహమ్మదీయులు ఆ న్యాయము జేయుచున్నారనియు సంఘాక్షిప్తాయము.

కలకత్తా, జూలై 24:—గత ఆదివారము నాటి రాత్రి సెంట్రలు అవిన్యూనంసు ఆరెస్తుజేయబడిన సేవారేజీ ప్రవృద్ధి విద్యార్థియు, అతని యిద్దరుకొడుగులు బామినామినా విదవబడిరి. రాష్ట్రదర్శిని వీరు ఆరెస్తుజేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఎలక్షను కోర్టు

సర్ అన్నామలై చెట్టిగారి మీద దావా

విచారణక్రమమును నిర్ణయించుట

శ్రీశ్రీశ్రీ

7 వ తేదీన తిరిగి మదరాసులో విచారణ సాగును

ఎన్నికల కోర్టువారి దినమున, పోర్టునెయింటు జూజి యందు సమావేశమై స్టేటుకాన్సిలు ఎన్నికలకాదానుగురించి ముందు సాగింపవలసియున్న విచారణనుగురించి చర్చించిరి.

ఈకాదాలో వాడి కె. వి. రంగస్వామి అయ్యుగారు. వీరిరువురును స్టేటుకాన్సిలు ఎన్నికలకు పోటీచేసిరి. అందు వాది యోడిపోయెను. ప్రతివాది విజయమందెను. ఎన్నికలలో ప్రతివాది అక్రమప్రవర్తనముల నొనర్చెనని వాది ఆరోపణ. ఈవిషయమై కోర్టువారిదివరకే, మదరాసునందు కొందరు సాక్షుల విచారించిరి. వధురయందు చాలమంది సాక్షుల విచారించియుండెరి.

వాది తరపు న్యాయవాదియగు ఎన్. దొరసామి అయ్యరుగారు కోర్టువారి ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసగుచు తాను మధురయందు దింకను 80, 40 సాక్షులను మాత్రమే విచారించెననియు ఇందుకు వారము దినములు పట్టవచ్చుననియు చెలిపిరి. కోర్టు వారిడిన మరియొక ప్రశ్నకు సమాధాన మొసగుచు ఇంకను విచారించవలసిన సాక్షులలో కొంతమంది ఇదివరకు సాక్షులు చెలిపిన విషయములనే బలపరచెదననియు మరికొందరు క్రొత్తవిషయముల చెలిచెదననియు నుడిపిరి.

న్యాయమూర్తి వాసుల:—వారి నందరిని మదరాసు నందే యెందుకు విచారించరాదు?

ఎన్. దొ. అయ్యరు:—సాక్షులు మదరాసుకు రానిరాక రించుచున్నారు. వాది చెట్టిగారు వాస్తవ్యుడుగాను. అందుచే వారి నిచ్చటను చెప్పింపజాలను. పలుకుబడిలేదు.

ప్రతివాది తరపున న్యాయమూర్తి గ్రాంటుగారు హాజరై విచారణను వధురయందుగాక తంజావూరునందు జరుపవలెనని గోరిరి. కాని దొరసామి అయ్యరుగారు తీవ్రముగ నాక్షేపించుటచే కోర్టువారి రంగీకరింపబడలేదు.

కవర్లు

స్టేటు కాన్సిలు ఎన్నికలు జరిగినపుడు వోటరులు, పంపిన వోటింగు పేపర్లకవర్లును పరీక్షించుటకు తన కమిషన్ మొసగవలసినదని దొరసామి అయ్యరుగారు గోరిరి. ఆకవర్లలో కొన్నిటి పైలిపాసము ప్రతివాది ఏకేట్లచే వ్రాయబడెను. ఆ విషయమును నిర్ధారా మొనర్చుటకుగాని అవకాశ మొసగవలసినదని కోర్టునున్నానని దొరసామి అయ్యరుగారు నుడిపిరి. కోర్టువారిందు కంగీకరించిరి.

మధురయందు సాక్షులవిచారణ జరుగవచ్చును, తానుచేలపు సాక్షుల డిక్టేషను ఫారములను ముందుగా జామలకను మతి నొనగవలసినదనిరాద దొరసామి అయ్యరుగారు గోరిరి. కాని గ్రాంటుగారు తీవ్రముగ నాక్షేపించుటచే కోర్టువారిట్టి అనుమతిని నిరాకరించిరి.

ఉత్తరువు

కమిషనరులలో నొకరును సుందరంచెట్టిగారు కేపు సామవారము నుండి తిరిగి మధురలో సాక్షుల విచారణ ప్రారంభించును. వారులు, ఇదివర కొనగిన జాబితాలోని సాక్షులనే విచారించవలెను. శనివారములోగా కోర్టులో హాజరగు సాక్షులుమాత్రమే విచారించవలెను. ఆవిషయగ వాది, సాక్షులను హాజరుపెట్టజాలక పోయినయెడల నది, వాదితరపు కేసునకు ప్రతికూలముగ నైకొనబడును. ఆస్తు 7 వ తేదీన చెన్నపురిలో తిరిగి విచారణ ప్రారంభ మగును. అని కోర్టువారు తీర్పును గావించిరి.

ప్రతివాది తరపు సాక్షు లందరిని సాధ్యమైనంతవరకు మదరాసులోనే విచారించెద రని గ్రాంటుగారు తెలిపిరి.

మదనపల్లి

(స్వకీయవిలేఖరి)

భారతరాష్ట్ర రక్షక సైనికదళము

జూలై 23:—19-వ తేదీన సాయంత్రము 6 గంటలకు సభకలెక్కరు ఆఫీసు మైదానమునందు, సభకలెక్కరు ఎ. ఆర్. పి. స్వామికో వి. సి. యన్. దొరగారి యగ్యక్షత్రక్రింద, ఇండియన్ టెలిగ్రాఫ్ రియల్ ఫోర్సులో జనులను రైఫుయిట్ చేయునిమిత్తము సభ జరుపబడెను. మొహరమ్మపండుగ యగుట

చేతును, కల్లు యిజారాలగుటను, రైడ్లు, కరకాలు మున్నగు ప్రముఖులును, తాలూకా నుండియుకూడ వచ్చియుండిరి.

అధ్యక్షులు, మొదట, ఏదేజమైనను స్వరక్షకాధ్యక్షము సైనికదళము, ఎప్పటికిని ఎట్లు నిర్మించికోనుట యత్యంతవశ్యకమైనదియు, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు మున్నగు దేశములలో, స్టాండింగ్ ఆర్మీనిగురించియు, నిర్బంధ సైనికదళక్షిణాది మిలిటరీ సర్వీస్ విధానమునుగురించియు, చెప్పిరి. గవర్నమెంటు వారు జర్మనీయు ధానంతరము 3 సం॥ లక్రిందట భారతీయులను, అవసరమునప్పుడు స్వదేశమును, విదేశదండయాత్రలనుండి కాపాడుకొనుటకును, రాజభక్తి ప్రకటించుచు ప్రభుత్వమునకుతోడ్పడుటకును, యుద్ధమునందు తరిగిపోవుచుండుటకును, ఇండియన్ టెలిగ్రాఫ్ రియల్ ఫోర్సు సైనికాధ్యక్షునియు, తిరుచూరువాస్తవ్యుల ప్రభుత్వము తరిగిపోవుచుండుచెదననియు, సంవత్సరమున కొకమాసముమాత్రము శిక్షణపొందవలసిననియు, ప్రభుత్వోద్యోగస్థులు మొదలుకొని ప్రతివారను, జాతి, మత, భేదములు లేకుండ 18-మంది 31-లో వయస్సుగలవారెవ్వరైన చేరవచ్చుననియు, గవర్నమెంటువారు మనకీ యవకాశము కలుగజేసినందులకు కృతజ్ఞతతో వినియోగించుకొనవలెనని మోచుచుంచిరి.

తరువాత, ఆర్. శేషగిరిరావు, శివరామశాస్త్రిలు, కళాకాలప్రాఫెసర్ భగవత్ రామకృష్ణమూర్తి, గార్లు, దేశభక్తి, రాజభక్తితో మహాసభవారును, దేశభక్తులును, మహానాయకులునుకొరి ఆందోళనచేయుచుండినది, యిప్పటికి ప్రభుత్వపురయవలసలభించిన అవకాశమును లాభమును సన్నిహియోగపరచుకొనవలసి నదనియు, ఇవి నిజముగ నరప్రసాదమే యనియు, పూర్వము వర్ణాశ్రమ ధర్మకాలములలోని టాత్ర ధర్మములను గురించియు, నేడు భారతీయుల టాత్రధర్మము, యుద్ధకాలలభ్యము వశించియుండుటయు, మనము పరాధీన స్థితియందు పిరికివాగుగను, బానిసలుగనుండుటయు, మనలోని అంతకలహములు, వికమత్వవిహీనతయు, విదేశీయ దండయాత్రలవలన భయమును, బ్రిటిషుప్రభుత్వలాభములను, వారిక్రింద మన మనుభవించుచున్న రక్షణయు, స్వరాజ్యావశ్యకతయున్నను, దేశము అందుకు పూర్తిగ సిద్ధముగ లేదనియు, స్వరాజ్యముప్రభుత్వమువా రొక వేళమనకు ప్రసాదించుతురనుకొననను, మిలిటరీ శిక్షణము బ్రిటిషుప్రభుత్వమువలన పొందక వారొసంగిన సాకర్మలాభములను, ఉపయోగింపక పోయిన స్వరాజ్యమును నిలుపుకొనజాల మనియు, రక్షించుకొనుటకు శక్తికాలపనియు చెప్పిరి. ప్రభుత్వాదాయ వరుంబడిలో కొంత తమముత్తము విదేశీయులను ఆంగ్లేయులకే ఖర్చుపెట్టబడుచున్న దనియు, అంత ముత్తము వ్యయపరపబడినను ఆంగ్లేయులే లాభము పొందుచున్నారనియు, మిలిటరీ ఖర్చులు తగ్గింపవలెననియు భారతీయులపై ఖర్చుపెట్టవలెననియు చాలకాలమునుండి ఆందోళన చేయుచుంటి మనియు, అట్టిలాభమును భారతీయులకు కలుగనున్నప్పుడు ఏల వదిలిపెట్టవలెననియు, అట్లు వదలుట న్యాయము కాదనియు చెప్పిరి. దేశీయులు నిస్సహాయ, దుర్బలత్వస్థితిని చెప్పి తమకు ఆత్మరక్షాసము లేమిని వెల్లడించిరి. ప్రాఫెసర్ ముమర్తీ గారు తాము చేరుటకు సంకల్పించుకొని తమచేరును వ్రాసి కలెక్కరు గారికి యిచ్చినట్లు వెల్లడించిరి. తరువాత, ఇద్దరు, ముగ్గురు యువకులు చేరిరి.

పిమ్మట, జె. ఆర్. శ్రీనివాసమూర్తిగారి యుపసాదనపైన తాలూకాలోని వివిధ గ్రామములనుండి ఏతత్ప్రచారము సల్పుటకును యితరులను ప్రోత్సహించి చేరుటకును కొందరు ప్రముఖులతోగల కార్యనిర్వాహకవర్గము ఎన్నుకొనబడి తంతరులను చేర్చుకొను అధికారముతో నొకతీర్మానము గావించబడెను.

అధ్యక్షులు, క్లుప్తముగ మాట్లాడినతర్వాత, మామూలు వందనసమర్పణలతో సభ ముగింపబడెను.

మహమ్మదీయుల మోహరమ్మపండుగ శాంతిముగ ముగిసినది. మహమ్మదీయులలో కక్షలుండుటవలన జరుగవలసినంత సంతోషముగను జయప్రదముగను చేతులు జరుగలేదని వ్రాయుటకు జరిగియున్నాను. హిందువులకూడ పూర్వపు మన స్వర్ధలను మరచి కొందరు పాల్గొన్నందులకు సంతోషింపవలసియున్నది.

మాచిన్నగ్రామములో మోటారులు రానురాను నిండి పోవుచున్నవి. ఏదైపున ఏగ్రామమునకు పోవలెనన్నను మోటారుసర్వీస్ మోటార్లశబ్దమునకు విధిరామముగాని నిలుకడగాని లేదు. జనులకు యిదివొక గొప్పచేడుకగా నున్నది. ఇకను కొన్నిత్యరలో రానున్నవి. కొలదికాలములో జిల్లాగాని, పెద్దపట్టణముగాని కాగలదేమో. అనుకొనవలసియున్నది. జిల్లావాండ్లపని పడిపోవుచున్నది. గుర్రపుబండ్లవారియొక్కయు, వాండ్లవలన గడితియ్యకొని జీవించునట్టియు మున్నగు పల్లెటూళ్లవారికి దుర్భరముగ నున్నది. మోటారులకు ప్యాసింజరులు ఏకేషముగ నున్నను, మోటారు స్వంతదాగ్ధకు లాభము లేకపోగా పోలీసులవలన నష్టము కలుగగలదని భయపడుచున్నారు. జనులకు ప్రయాణము చేయుటకు మాత్రము ముత్తముమీద చాల సౌకర్యముగనే యున్నది.

దేశభాషలు

విద్యాభ్యాసమునందు ఆర్థ సౌకర్యము

రెవ. డా॥ లార్సనుగారి ఉపన్యాసము

నిన్న సాయంకాలము డేనిపు వివను రీడింగు రూము నందు రెవ. డా॥ ఎల్. పి. లార్సనుగారు దేశభాషలగుర్తి ఉపన్యసించిరి. సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. గా॥ వి. ఎస్. శ్రీనివాసకృష్ణగారుగూడ సభకు వచ్చియుండిరి.

అధ్యక్షుని అభిప్రాయములు

అధ్యక్షులు ప్రారంభమునందు యిట్లు చెప్పిరి. ఎట్టి విద్యావిధానము సందైనను దేశభాషకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత యుండవలెను. ఇండియాలో ప్రథమమున ఈస్టుఇండియా కంపెనీ వారు విద్యాప్రచారము జేయదల పెట్టినపుడు ప్రథమమున ఏకాద్విమంది తెలివైన వారికో అంగభాషద్వారా విద్య గరపి పి మృత వారి ద్వారా దేశీయ తెల్లరకు వ్యాపింప జేయవచ్చునని తలచిరి. ఎక్కువ మందికి విద్య నేర్పవలసినపుడు ఇంగ్లీషుద్వారాకా దేశభాషల యందే బోధచేయుట వసరమని గుర్తించిరి. ఇంగ్లీషు బోధించుట మున్నందు జరుపవలసిన విశాలప్రచారమునకు ప్రారంభ దశగ నుద్దేశించబడెను. మరియు విశ్వవిద్యాలయములద్వారా ఉత్పాద్య విద్య నేర్పదలంచిన కొద్దిమందికిగూడ అవకాశము లేర్పరచబడెను. జనసామాన్యమునకు విద్య గరవుట దేశభాషలద్వారానే జరుగవలెను.

ఉపన్యాసము

రెవ. డా॥ లార్సనుగారు యీవిషయమున యిదివరకు రెండుఉపన్యాసముల నొసంగిరి. ఇండియాలోను యితరదేశములలోను దేశభాష యెట్టియను ఆ ఉపన్యాసములందు చెప్పించిరి. నేడు ఇండియాలో దేశభాషసమస్య యెట్లు పరిష్కరించుట యనువిషయమున చెప్పిరి.

దేశభాషను ఆ క్రమజేయుటచే విద్యావ్యాప్తతయత్నము లన్నియు విఫలమయినవని ఇండియాలోని అనుభవమువల్ల తెలియుచున్నది. ఇతరదేశములలో దేశభాషయేగాక వేరొకప్రాచీన భాషాజ్ఞానము గూడ ప్రతివాని విజ్ఞానాభివృద్ధికి అవసరమని అనుభవమువల్ల తెలియుచున్నది. ఇండియాలో దేశభాషకు ప్రాముఖ్యస్థాన మొసంగుట ప్రజాభివృద్ధికి ఆ శ్రేయముకాని ఇండియాలోగల ప్రత్యేకపరిస్థితులనుబట్టి మనము కొంతకాలము వేచియుండవలెను. కాంతముగ పనిజేయవలెను. ఇండియాలో సాంఘికవిజ్ఞాన రాజకీయార్థిక అభివృద్ధి యుండవలెనన్న ఏక భావ ప్రచారమునందుండవలెను. దక్షిణఇండియావారికిహిందీకి చాలదూరము వారికి ఇంగ్లీషు సామాన్యభాషగ దోమను. విదేశ భాష కష్టపడిచదివి, కాస్త్రములన్నియు ఆభాషలో నేర్పిన గాని పూర్తిగ ఆగడము. భారతీయులందు ఏకభాషకావలెనని గోరుచో ఆభాషను పుస్తకములద్వారాకా అది మాత్ర భాషగ గలవారివద్ద నేర్పుకొనవలెను.

విదేశభాషలు నేర్చుకోవలసిన ఆవశ్యక ప్రాముఖ్యత అటుండగ యితరవిషయములందు విద్య నేర్పుటయందు మాత్ర భాషనే ఉపయోగించుటనుంచిది. ఆయుర్దేశమును నెరవేర్చుటకు కాంతముగ పనిజేయవలెను. విద్యాభ్యాసవారు తగుయత్నములజేయవలెను. పాఠశాలలలోను, కాలేజీలలోనుగూడ ఉపాధ్యాయులు మాతృభాషలోనే బోధించుమండవలెను.

ఒకే రాష్ట్రముందు వివిధ మాతృభాషలు వాడుకలో నున్నచో పాఠశాలలందు బోధించుటనుగూర్చి అట్టేయిబ్బంది వడ నవసరములేదు. స్థానిక పాఠశాలయందు వేరొక భాష బాలకు చదువుచో వారు స్థానిక భాషనే అభ్యసించ వలసి యుండును. కాని తక్కువ సంఖ్యగా నున్నను ఎవరిమాతృభాష ను వారు అభివృద్ధి పరచుకొనుటకు తగిన అవకాశములనుపాఠశాలలలో కలగజేయవలెను.

ఇదంతయు ఒకటి రెండేడ్లలోనికీయింబబడునదికాదు చాల ఏండ్లువట్టును. భాషలు అనేక తరముల నుండి కమ్ముచుండును: ఉపసంఘములుజేయు పని తొత్పొలికముగ కూర్చుండేయును.

ప్రజా జీవితమునందు మాతృభాష నుపయోగించుట చాలవసరము. లేకున్నచో తెలివైనవారు అంగము రాజనకారణం తచే చాలమంది దేశమునకు నేపథ్యే బాలకుండురు.

నే నూచలన్నియు ఆములు జరుగవలెనన్న ఇండియాలో భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రములను యేర్పాటు జేయవలెను. అప్పుడుగాని సరియగు నికమత్యము జరుగదు.

విద్యపాలను బార్లినీళ్లతో కలుపుడు.

విద్యలు అచ్చము ఆవుపాలు, లేక గోదెపాలు, లేక మేకపాలు మొదలగు దానితోమాత్రము పెరుగజాలదు. ఇందులో జన్ను నుండుటచే అక్షిణ్యముగ గలిగిండును.

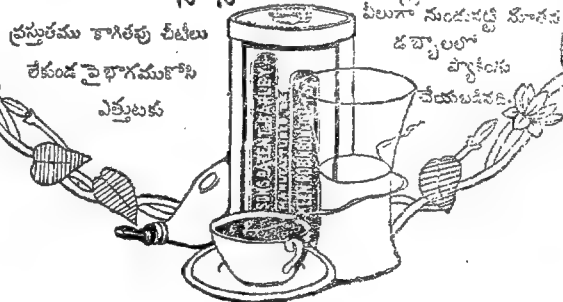
మీరే విద్యలను పోషించలేనప్పుడు ఆవుపాలు, గోదెపాలు, లేక మేకపాలు మొదలగునవి రావిన్నన పేటెంటు బార్లీలో రయోమనయమైన నీళ్లతో కలిపి ఉపయోగింపుడు.

జన్ను కలిపిపోవుటచే బార్లీ నీళ్లు పాలు గులభముగా జీర్ణమగునట్లు చేయును. గనుక విద్యలు పోలమందుగల పుష్టికరమైన వస్తువులనుండి మంచి లాభమును పొందెదరు.

రావిన్నన పేటెంటు బార్లీ ప్రేషమైనబాటనుండి శాస్త్రాక్రమముగా నయా రుచేయబడినది. గాలిలోన ప్రవేశించ విలులేనట్టి డబ్బాలో వేసి యిది జన్ను చొట్టయందును విక్రయించబడుచున్నది. చేతితో తాకుటకడమే మీకు చేరును.

చనుబాలను ధారాళముగా వృద్ధిజేయుటకు ఇది తోడ్పడును. గాన ఇది తల్లులకుకూడ మిక్కిలి మంచిది.

రావిన్నన పేటెంటు బార్లీ.

నాయక సుబాషితములు

“స్వరాజ్యమును సంపాదించిన ప్రజాబాహుళ్యము నుభించును. ప్రజలలో నూటికి 97 మంది బ్రాహ్మణేశ్వర సోదరలు గలరు. ప్రజా ప్రతినిధి సంస్థయగు కాంగ్రెసు వల్లనే స్వరాజ్యము నుపాద్యము. కావున స్వాతంత్ర్య ప్రియులగు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేశ్వర తెల్లరు కాంగ్రెసుకు దోడ్పడుట విద్యుత్తదర్శము:—”

శ్రీ. యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు

“దేశస్వము వినాక హేతువు. సత్యము, కాంతమే ఏ నాటికైనను జయముంది తీరును. స్వరాజ్య సంరంభమందు ప్రాణములు గోల్పోనివచ్చినను వెళుదీయును.”

శ్రీ గడ్డెరంగయ్యనాయుడుగారు

“బ్రాహ్మణులుగాని, బ్రాహ్మణేశ్వరులుగాని, హిందువులుగాని, మహమ్మదీయులుగాని భారతీయులెల్లరు బానిసలు, బానిసత్వమును తొలగద్రోయుటకు స్వరాజ్య సంపాదనమే కర్తవ్యము. కాంగ్రెసుమూలముననే స్వరాజ్య ముబ్బును.”

శ్రీ యమ్. కే. ఆచార్యగారు

“ప్రజాప్రతినిధులమని బల్కుచు, దేశముపేరిట, ప్రజలపేరిట, ప్రజాద్రవ్యమును, ప్రజల పొక్కులను కొల్లగొట్టు స్వార్థపరుల చేతినుండి అధికారము తొలగింపవలెను. ప్రకృత దుర్భర స్థితిగతుల నేమాత్రము నిక ప్రజలు సహించ జాలరనితెలియజేయుటకు రాగల ఎన్నికలు అవకాశ మొసంగుచున్నవి.”

అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు.

కలకత్తా, జూలై 24 :— ఆలంకృత భాషాముగారు నేటి యాదయము 11 గంటలకు ఆర్యాభివ్రుండ్ల ఇయలు చేరిరి.

(ఆ. పా.)

అమృతాంజనం డిపొవార

సుప్రసిద్ధాపధముల జాబితా.

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అక్షిణ్యమునకు	1- 4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1- 0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-12
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0- 6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0- 6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0- 8
9. దంతశూలహరి, పండ్లహోటుకు	0- 8
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0- 6
11. గజ్జికీ తైలము, గజ్జిచీదలకు డబ్బి 1 కి	0- 4
12. పగుళ్లకు తైలము, శీతపగుళ్లకు	0- 4
13. శేలకు మందు సీసా 1-కి	0- 6
14. చందన అత్తరు 1 డౌన్సు	2- 0
15. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-కి	8 0
16. దంతమార్దము, పండ్లతోముటకు	0- 2
17. కుటుంబాగి మాత్రలు	1- 0
18. సుఖిభాగి తైలము, పుండ్లకు	1- 0
19. రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0- 8
20. మోహినితైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0- 2
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0- 8
23. జాలూచి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0- 0
24. కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1- 0
25. శగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1- 0
26. కఫహరి శీతకట్టు దగ్గులకు	1- 0
27. కఫహరిమార్దము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-కి 0- 8	
28. కుందరితైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-కి	0- 8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పలకు	0-12
30. సేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0- 4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2- 0

అమృతాంజనం డిపొ, మదరాసు - బొంబాయి

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను అభిమానింపుడు

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను అభిమానింపవలసిన యవసరమేమిటదని, కొందరు ప్రశ్నించుచున్నారు. శాసనసభలకు కాంగ్రెసుపక్షమువారి కధికనంఖ్యలతో బంపవలసిన యవసరము నొకించుక విచారించుము. కాంగ్రెసుసంస్థాపక స్వరాజ్యమును సంపాదించుట సులభము. ఏదేశమునం నయినను, సంఘభావమువలనగాని కార్యసిద్ధి గలుగలేదు. ఎవరికివారే యను సిద్ధాంతము ననుసరించుచో, ఏషనియు నెరవేరదు. వ్యక్తు లెంత ప్రజాతీతము లయినను, దేశమునకు విశేషలాభ మొన గూర్చజాలరు. మితవాదులలో రాజకీయవిషయపరిజ్ఞానులు గలరు. కాని, వారు స్వీయప్రాముఖ్యమునే ప్రధానముగచూచుకొని, కాంగ్రెసునకు వైదొలగి యుంటుచే, ఇటు దేశమునకుగాని, అటు ప్రభుత్వము వారికిగాని ఉపకారము జేయజాలకబోయిరి. ఇంత వరకు దేశమున కెట్టిస్వల్పసంస్కరణములు లభించినను, కాంగ్రెసువలననే చేకూరెను. కాని, దేశ మిప్పుడు స్వపరిపాలనాధికార మొనగని సంస్కరణములతో సంతృప్తిజెందజాలదు. దేశమునకు స్వరాజ్యము గావలయునుగాని, తక్కువల లాభములు గావు. మరికొన్నియున్నతోద్యోగములు గావు. ఇవియన్నియు భారతజాతియొక్క ఔన్నత్యమును పెంచుటకు మారుగ, భావదాన్యము సాధకము జేయుచున్నవి. ఇందునుండి విముక్తియయినగాని స్వరాజ్యము సిద్ధింపదు. అందుచే దేశ మొకశతాబ్ద క్రిందను, ఒకకట్టుక్రిందను బనిచేసి, అధికారవర్గము నకు నొత్తిడి గలిగింపవలసియున్నది. తదర్థమై కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను శాసనసభల కధికముగ పంపుట యవసరము.

ప్రజాప్రముఖుల తోడ్పాటు లేనందువలన గలిగిననష్టమును వికటరులును ప్రభృతులిప్పుడు గుర్తించుచున్నారు. వారినహాకారము నాశించుచున్నారు. కాని, కాంగ్రెసువారి తోడ్పాటు గావలసియున్నయెడల, కాన్పురు కాంగ్రెసు సంఘమువారు ముఖ్యమగు పరతెద్దియోసూచించియేయున్నారు. దానినే నేషనల్ డిమాండు అనియెదరు. నేషనల్ డిమాండును సఫలపరచుచో, ప్రభుత్వమువారు గోరిన తోడ్పాటు గలుగుట సహజము. అంతియగాని, తమ ఆందోళనము సంతను వదలుకొని, కాంగ్రెసుప్రముఖులు శరణాగతులు కావలయునని కోరుచోమాత్రమది యెన్నటికిని లభింపదు. బర్మెన్ పాడ్డు ప్రభువు గారు గోరినది లొంగుపాటు గాని, గౌరవప్రదమగు సహకారము గాదు. వికటరులును గారు గోరినదియు, ఏడింగు ప్రభువుగా రాశించునదియు అట్టి లొంగు

బాటుదప్ప వేరుగాదు. మితవాదులు, స్వతంత్రులు జన్మింపవలయువారు, అందుకు సంసిద్ధులయినను, కాంగ్రెసుపక్షమువారు రందుకు సమ్మతించరు. నేషనల్ డిమాండును సఫలపరచువరకు, మంత్రివదపుల నంగీకరింపకుండుట, కాంగ్రెసుపక్షమువారి మూల సూత్రము. నిరోధమార్గమునం దిది కనీసధర్మము. ఏతరున నయినను, స్వరాజ్యపక్షమువారి నోడించి, ఇతరులకు జయము దెప్పించుటకు అధికారాధిమానులు పూనుకొని యున్నారు. లామెంబరగు యస్. ఆర్. దాసుగారు, స్వరాజ్యపక్షమునోడించి తిరిగిరండని, స్వతంత్రపక్షమువారిని గతశాసనసభలో హెచ్చరించియుండిరి. యస్. ఆర్. దాసుగారు చెన్నపురికి విచ్చేయనున్నారు. అధికార ప్రముఖులును, తదభిమానులును వీరికి విందుల గావించెదరు.

స్వరాజ్యపక్ష మోడిపోవుటకై సర్వప్రయత్నముల జేయవలయునని, తదితర పక్షములను వీరు మరెయొక మారు ప్రోత్సహించుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇది మంచిదే. స్వర్థయున్నగాని, కార్యోత్సాహము ప్రబలము. కాంగ్రెసు పక్షమునకు అన్నివైపుల నుండియు ప్రతిబంధకము లెదుర్కొనినగాని, ద్విగుణీకృతశక్తితో పాటుబడుటకు ప్రోద్బలముగలుగదు. ఇందుకువోడుగనిర్బంధములు గూడప్రారంభ మగుచో కాంగ్రెసుపక్షము దివ్యజ్యోతితో వెలుంగగలదు. శాసనసభ ప్రవేశప్రయోజనము నంగీకరింపనివారు గూడ, నేడు ప్రజలలో జరుగుచున్న స్వరాజ్యప్రభోధమునుగాంచి యచ్చెరువొందకమానరు. కాన్పురు కాంగ్రెసునందు గోరిన నేషనల్ డిమాండునందు వివరీతమేమిగలదు? ఏల కాంగ్రె సేతరపక్షములందు అలజడి గలుగవలయును? దీని స్వభావమును గనుగొనవచ్చును. నేషనల్ డిమాండు, సామ్రాజ్య శాసనసభలో 1925 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెలలో నంగీకరింపబడిన తీర్మానమునే పొందుపరచుచున్నది. ఆతీర్మానమును స్వతంత్రులును, స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి. అట్టితరి, కాంగ్రెసుపక్షమువారి కోర్కెను నిరసించుటకు స్వతంత్రుల కెట్టిఆధారము గలదు? మడ్డిమెను సంస్కరణ సూచనలలో, స్వల్పపు మార్పులమాత్రమే సూచింపబడినవి. ఇట్టిమార్పుల నంగీకరింపవలయు నని, మడ్డిమెనుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. వీనితో తమకు బనిలేదనియు, ప్రభుత్వవిధానము పూర్తిగ మారవలయుననియు, శాసనసభ్యు లేకగ్రీవముగ దెలిసి నేషనల్ డిమాండును నవరణగ జెట్టిరి.

మడ్డిమెనుగారి తీర్మాన మోడిపోయెను. నవరణ యామోదింపబడెను. దీనియర్థమేమి? ప్రస్తుత సంస్కరణము లక్కర లేదనియు, స్వపరిపాలనమును వెంటనే ప్రసాదించవలయుననియే గద. శాసనసభ తీర్మాన మయినను, ఎవరిని భయపెట్టనక్కరలేదు. ఏలనన 1924 సంవత్సరము 18 ఫిబ్రవరి తేదిన, సామ్రాజ్య శాసనసభ్యు లింతకన్నను ఎక్కుడువిశాలముగు తీర్మానము నామోదించియుండిరి. ఆతీర్మానము ప్రకారము, సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు సంస్కరణ శాసనమును మార్పులకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలయును.

తదర్థమై కాండుటేబిలు సమావేశమును త్వరలో కూర్చవలయును. ఆపిమ్మట కేంద్రశాసనసభను రద్దు జేసి మరల క్రొత్త శాసనసభ నేర్పరచి, వారియెదుట కాండుటేబిలు సమావేశమున రంగీకరించిన విధానమునుబెట్టి వారామోదించినపిమ్మట బ్రిటీషు పార్లమెంటువారికి బంపి శాసనము గావించవలయునని, 1924 సంవత్సరపు తీర్మానము దెలుపుచున్నది. ఆ తీర్మానమును అన్ని పక్షములవారును అంగీకరించియుండిరి. 1925 సంవత్సరపు తీర్మానము, వెనుకటి తీర్మానమును బలపరచుచున్నను, ప్రజాప్రతినిధుల యుద్దేశ్యములను ఒకింత వివరించెను. రెండవతీర్మానము మొదటి తీర్మానమున కన్నను, పట్నగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. ఏల నన, సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు కొన్ని మినహాయిపులను సూచించెను. మిలిటరీ వ్యవహారములు, విదేశవ్యవహారములు, ఋణములు, మున్నగువానిని కొంత కాలమువరకు అధికార వర్గహస్తములందే యుంచుటకు, నిశ్చయింపబడెను. కాని కాలపరిమితి మాత్రము నిర్ణయింపబడెను. అప్పడయినను మిలిటరీఖర్చులను శాసనసభవారి వోటుకు బెట్టవలయును. ద్వంద్వప్రభుత్వమును పూర్తిగ దీసివైచి, సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రవేశపెట్టవలయునని కోరబడెను. నిర్ణీత కాలము జరిగినపిమ్మట, సంస్కరణ శాసనమును తన యిచ్చపచ్చిపట్టుల మార్పుకొనుటకు సామ్రాజ్య శాసనసభకు అధికార మొనగబడెను. కాండుటేబిలు సమావేశమును, దీనియందు గూడ గోరిరి. పార్లమెంటునభవారు, శాసనసభ నిర్ణయించినవిధానమును శాసనము గావించ వలయు నని, తీర్మానమునందు పొందుపరపబడెను.

1924 సంవత్సరపు తీర్మానము గురించియు, 1925 సంవత్సరపు తీర్మానము గురించియు, స్వరాజ్యపక్షమువారితో బాటు స్వతంత్రసభ్యులుగూడ ఉత్సాహముతో ప్రసంగించిరి. అట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసుపక్షమునకు స్వతంత్రపక్షమువారి పుడేల యడ్డమురావలయును? నేషనల్ డిమాండును ప్రభుత్వమువారిచ్చువరకు, ప్రస్తుతసంస్కరణములను నిర్వహింపకుండుట ఆత్మగౌరవముగాదా? పై తీర్మానముల గావించుట లాంఛనముకొరకనియు, ప్రభుత్వమువారు వానికెటులను సమ్మతించరనియు, అందుచే అందనిమానిపండ్ల కట్టులు సాచి ప్రయోజనములేదనియు, స్వతంత్రులు చెప్పదలచినయెడల అట్టివారిని శాసనసభలకు పంపి ప్రయోజనములేదనియు, నిజముగ స్వపరిపాలనాసంపాదనకై నడుముగట్టినవారినే పంపవలయు ననియు స్పష్టమగుచున్నది. శాసనసభ తీర్మానము సఫలమగుటకు శాసనసభలకు వెలుపలను లోపలను గూడ ఎవరు నడుముగట్టుకొందురో, వారినే తమ ప్రతినిధులుగ నంగీకరించుట ప్రజల కర్తవ్యము. కాంగ్రెసుపక్షమువారందుకు సంసిద్ధులుగనున్నారు. అవసరమగుచో, శాసనోల్లంఘనమునకు బూనుటకు గూడ, కాన్పురు తీర్మానము సంసిద్ధతజూపుచున్నది. శాసనసభలకు వెలుపల నిర్మాణవిధానమును కొనసాగింపవలయు ననియు, గ్రామపునరుద్ధరణము గావించవలయు ననియు కోరుచున్నది. 1924 సంవత్సరపు శాసనసభ తీర్మానము నామోదించుచు, అది సఫలము గానియెడల ఎట్టిచర్యల నవలంబింప

వలయునో సూచించుచున్నది. నేపనల్డిమాండును ఆవలద్రోచి, ఇప్పటిసంస్కరణములతో తృప్తిజేసెదమని చెప్పచో, బ్రిటీషువారెన్నటికయినను భారతీయులను గౌరవించురా? అటుల తృప్తిజేసమని చెప్పవారు కాంగ్రెసుపక్షమువారు. ఇప్పటి సంస్కరణములను నిర్వహించుటతో తృప్తిజేసి, తమమాటలను దిగమ్రొగువారు స్వతంత్రపక్షమువారు చేజిక్కిన సంస్కరణములను విడువనేలయని యడుగవచ్చును.

ప్రస్తుత సంస్కరణములను నిర్వహించుచో 1919 సంవత్సరపు ప్రకటనము సంగీకరించినటులగును. సర్వాధికారమును పార్లమెంటునభి కిచ్చి, వారి అనుగ్రహమునకు పాత్రులై యుండవలసి వచ్చును. వారు నెలకొల్పెడి పరిక్షలకు దోసిల్లాగి, పరిక్షాఫలితములబట్టి అంతరముల నేర్పరుచు విధానమును ఆమోదించుట యగును. పరిక్షల సంగీకరించుచో ప్రమాదమేమని యడుగవచ్చును. పార్లమెంటునభివారి హస్తములందు పరిపాలనాధికారము గలదు. తమయందు సంక్రమించిన యధికారమును వారు ప్రజలహస్తములలోనికి ఒప్పగింపవలయునుగదా! ఎక్కడనయినను, తమసాత్తు నొకరి కీయవలసి వచ్చునపుడు, అట్టివారిని కొనియాడువా రుందురా? వారి అర్హత నేతిరున నయినను నిరసించుట మానవస్వభావము. అటులనే పార్లమెంటునభివారు భారతీయుల న్యపరిపాలనార్హతను బుద్ధిపూర్వకముగ సంగీకరింపజారు. అందుచే ఉభయపక్షములకు జేదని నిష్పాక్షికులగు మూడవవారిని పరిక్షకులుగ నియమింపవలయును. అట్టివారిని నియమించుటకు పార్లమెంటు సభవారంగీకరింపరు. ఆవిషయ మటుండ పరిక్షించుట కేమి గలదు? ఆచరణయోగ్యముగాని ద్వంద్వప్రభుత్వపరిపాలనా నిర్వహణముబట్టి ప్రజల సామర్థ్యమును పరిక్షించుట అసంభవము. ఎట్టి సమర్థులచేతి కీవిధానము నిచ్చినను, దానిని నిర్వహింపజాలరు. అందుచే పరిక్షలసంగీకరించి, ప్రజలస్వయంనిర్ణయాధికారమును కోల్పోవుటకన్నను, అయోగ్యత వేరుండదు. అసలుపరిక్ష లేలే? స్వరాజ్యము ప్రజలజన్మ స్వత్వమయినపుడు, ప్రజలహక్కును సఫలపరచుట ప్రభుత్వపు కనీసధర్మము. అందుకు వారంగీకరింపచో, ప్రజలు తమజన్మస్వత్వమును స్వశక్తిచే సంపాదించవలయును. అతియగాని, లొంగిపోయి సంస్కరణములను చేపట్టుటచే గాదు. ఈసమయమున లొంగిపోవుచో స్వరాజ్యము గగనకుసుమమగును. అటుగాక కాంగ్రెసుపక్షము వారిని శాసనసభల కధికముగ పంపుచో, ప్రజల నిశ్చయము వెల్లడియగును. స్వరాజ్యముదప్ప తక్కుంగల వరములతో తమకు బనిలేదని, ప్రజలు ప్రపంచమునకు మరయొకమారు చాటగలిగిరి. ప్రజలకోర్కెలను నిరాకరించుటచే గలుగుబాధ్యత ప్రభుత్వమువైన నే నిలిచియుండును.

ప్రస్తుతసమస్య ఏమి? స్వరాజ్యమా, పరాధీనతయా? ఈరెంటిలో ప్రజలు దేనిని ఆశించెదరు? స్వరాజ్యపక్షమునకు స్వరాజ్యమే ప్రధానము. తదితరపక్షములు స్వరాజ్యము వచ్చిన మేలని చెప్పుచున్నను, దానిని సంపాదించుట కొరకు పట్టుదల జూపుట లేదు. స్వరాజ్యమున కెంతమాత్రము దారిజూపని

సంస్కరణములను కొనసాగించుటతో తృప్తిజేంచున్నారు. స్వరాజ్యము లేనందుచే హిందూదేశము ఇంటను వెలుపలనుగూడ అకారవము బొందుచున్నది. చేరువుననున్న సింహాశద్విషమునందలి భారతీయులకష్టముల నయినను హిందూదేశము నివారింపజాలకున్నది. దూరముననున్న కెనియా, దక్షిణాఫ్రికా మున్నగుస్థలములలో నివసించు భారతీయుల దుర్గతిని జెప్ప నక్కరలేదు. ఇంట చూచినచో, శాసనసభల తీర్మానములు నిరాకరింపబడుచున్నవి. స్వల్పసౌకర్యముల నొసగుట కయినను, ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించుటలేదు. నర్సిసుడోగ్ల జీతములను అల్ల వెన్నులను వృద్ధి జేయుచు, పరిపాలనపు ఖర్చులను బెంచుచుండ, కనీసవేతనముల ననుభవించెడి గ్రామోద్యోగుల జీతములు తగ్గింపబడుచున్నవి. వారికి అల్ల వెన్నులనలేలేవు. నిర్బంధములను తొలగింపకున్నారు. వ్యయభారమధికమగుచున్నది. స్వరాజ్యము లేనందువలన నష్ట మెవరికి? విద్యార్థికులకంతగ గాదు. ధనికులకును అంతగగాదు. విశేషనష్టము రయితులకే. వారు చెల్లించుచున్నట్లును, వారి యిష్టానుసారముగ ఖర్చుపలయు ననిన, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి యవసరము. ఈస్వల్పకష్టముకొరకును, ఆ స్వల్పకష్టమునకును మొరలిడి ప్రయోజన మేమి? మొరలు మొరలుగనే యుండును. ప్రజలగౌరవము పోవుటకన్న, మొరలవలన నెట్టి ప్రయోజన ముండదు. స్వరాజ్యసిద్ధివలన గాని ప్రజాభీష్టము నెరవేరదని, కరతలామలకమయినది. స్వల్పప్రయోజనములకొరకు దేశలాభమును పోగొట్టుకొనువారుందురా? ప్రజలగువా రెల్లరును కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షము నభిమానింపవలసిన యవసరము జూపితిమి. ఇతరపక్షములుగూడ కాంగ్రెసు తీర్మానమును గౌరవించి తదనుగుణముగ మెలగుటమేలు. దానిని ధిక్కరించుట ఏమాత్రము పాడిగాదు. ఉద్యోగములను స్వీకరింపకుండుటగాని సంస్కరణములకు తోడ్పడకుండుటగాని, నష్టములను నిరాకరించుటగాని విప్లవమందురా? కాదని స్వతంత్రపక్షప్రముఖులగు పండిత మధ్వామోహన మాలవ్యాగారే 1924 సంవత్సరమున బడెట్లు సమయమున గావించిన ప్రసంగమునందు జెప్పిరి. ఆ సమయమున మాళవ్యాగారు చెప్పినవాక్యముల నిటు నుదాహరించెదము.

“నష్టముల నడుగుటకుముందు ప్రజలకష్టములను నివారింపవలయునని కోరుటనుప్రసిద్ధమగు రాజకీయనూత్రము. అనేకప్రశ్నలగూర్చి శాసనసభ వారు గోరిన కోర్కెలపట్ల ప్రభుత్వమువారు సుముఖత గనుపరుపలేదు. ముఖ్యవిషయములనే కములగూర్చి శాసనసభవారు గావించిన సిఫార్సులను ప్రభుత్వమువారములలో బెట్టలేదు. అట్టిసితిలో తమబడెట్లును అంగీకరింపవలయు నని శాసనసభను గోరుట, ప్రభుత్వమువారికి యుక్తమగునా? భారతీయునిసానమున తాము నిలిచినటుల భావింపవలయునని, ఇక్కడజేరిన ఇంగ్లీషువారినిందరను నేనడుగుచున్నాను. నేను దెలిసిన సందర్భములన్నిటిని తిన్నగ నూహింపవలయునని కోరుచున్నాను. గత అర్ధశతాబ్దమునుండియు సాగుచున్న హైందవ పరిపాలనాచరిత్రమును పరిశీలింపవలయునని కోరుచున్నాను. కోశపు శాఖవారి

చర్యలను గమనించి, ప్రజలపట్ల నిర్వహింపవలసిన ధర్మమును వీరు నిర్వహించిరేమో గనుగొనవలయును. సైనికశాఖాచారిత్రము గమనించి, ప్రభుత్వమువారు ప్రజలయెడల తమధర్మమును నిర్వహించిరేమో చూడవలయును. ఇటులనే వాణిజ్యశాఖ వారును, హోంశాఖవారును తమ విధ్యుక్తధర్మమును నెరవేర్చిరేమో చూడవలయును. వారటుల గావించనియెడల, ప్రభుత్వవిధానము మార్పుజేదుట ఎంతయవసరమో విచారింపవలయును. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము విఫలమయ్యెను. నేను నూచించిన ప్రతిముఖ్యశాఖలోను అపజయముబడసెను. నేను గోరినరీతిని ప్రస్తుతస్థితిని విచారించెడి ఇంగ్లీషువారందరును, ఇప్పుడున్న హెచ్చుపన్నులను ఆమోదించుచో, ప్రజాసామాన్యముపట్ల తమవిధిని నెరవేర్చజాలరు. ఇంతహెచ్చు ఖర్చును వీరు ఆమోదింపజాలరు. ఈఖర్చున కర్థమేమి? లక్షలకొలది ప్రజల కిదిమరణమేయగును. అనేక లక్షలమంది ప్రజలసౌఖ్యము నిది అపహరించును. ఇదిచాల ముఖ్యవిషయము. ఇది తాత్కాలికసమస్యయని భావింపగూడదు. ఈమాసములోబడెట్లునంగీకరించినమాత్రాన పరిష్కారమగువిషయముగాదు. ప్రస్తుతదుస్థితి చాలకాలమునుండియు ఒక్కరీతిగనిలిచియే యున్నది. భారతీయునిసానమున ప్రతి ఆంగ్లేయుడును నిలిచి, ఇట్టి పరిస్థితులలో తానేమి చేసియుండునో ఆలోచించి, మోకోర్కెను బలపరుప వలయును. మేము కోరునది, ప్రభుత్వ విధానమునందు ఫలప్రదమగు మార్పు త్వరలో గలుగవలయుననియే. అటుల జరుగనియెడల, ప్రజాప్రతినిధుల నైతికసహాయము లేకుండ పరిపాలనమును జరుపుకొనుటకు సంసిద్ధపడవలయునని, ప్రభుత్వమువారికి మేము దెలుపుచున్నాము.”

మాళవ్యాగారు కడపటివాక్యములను జెప్పిన నాటికిని నేటికిని ప్రభుత్వదృక్పథమునందు మార్పు గలిగెనా? ప్రజలకోర్కెలను సఫలపరచుటకు వారు పూనికొనిరా? లేనియెడల, ప్రజాప్రతినిధులు ప్రభుత్వవిధానమునకు నైతికసహాయము నొసగగూడదని మాళవ్యాగారు రప్పడు జేసిన హెచ్చరిక నేటిసితికిని వర్తించును. కాంగ్రెసుపక్షమువారు అవలంబింప బోయెడిపద్ధతి యిదియే. స్వతంత్ర పక్షమువారు వెనుదగినను, కాంగ్రెసుపక్షమువారు సంస్కరణములకు తోడ్పడజాలరు. అట్టికాంగ్రెసు పక్షమువారినే ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుట వోటరుల పరమధర్మము.

పాబ్బా హిందువులు

హైదరాబాదు హిందూసభ సహాయము

(క్రీ.శ. ౧౯౨౪)

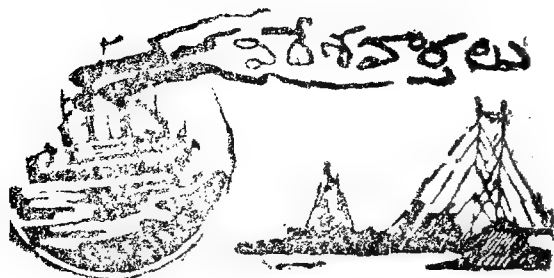
హైదరాబాదు, (సింధు). జూలై 28:—పాబ్బాజిల్లాలోని హిందువులు పడుచున్న కష్టములకుగాను వారియెడ నానుభూతిజెల్పుచు హైదరాబాదు హిందూసభ తీర్మానించి వారిసహాయార్థము నూరురూపాయలను బంపుటకు తీర్మానించెను.

డాక్టరుగారు పత్రికాసంపాదకునిపై

మాననస్థపుదావా చేయుట

హైదరాబాదు సింధు, జూలై 28:—మేహారు డాక్టరు కరాచీ ‘అల్ఫిహీడు’ పత్రికాసంపాదకునిపై మాననస్థపుదావాచెప్పెను. దానికి కారణము విశేషి బ్యాపము ప్రచురించుటయే.

(స్వీయవిశేషి)

వైచిత్ర్య ప్రభుత్వ దౌర్భాగ్యము

ప్రార్థన, జూలై 22:—పోయింకేరు మంత్రివర్గ మిట్లు ఏర్పడునని నూచించుచున్నారు:

ప్రధానామాత్యుడు, ఆర్థికమంత్రి—పోయింకేరు గారు న్యాయశాఖామాత్యుడు—బొమ్మల గారు, విదేశాంగమంత్రి—బయ్యండుగారు, దేశీయమంత్రి—సారాబు గారు, పేయిల్లీవుగారు యుద్ధమంత్రివరని నంగీకరించెద రని నమ్ముచున్నారు. నాకా మంత్రిగ లేకున్నా గా రుండురని ఆశించుచున్నారు. మితవాదు లగు బోకనవాకి, మారికొ గార్లు సహకారమును బడయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. పోయింకేరుగారు సహాయమంత్రిపద ప్తుల నేర్పాటుచేయురు.

వైచిత్ర్యములో అన్నివర్గములవా రున్నారు. లెప్పు రైటు పక్షమునా రెండవను గలరు.

మంత్రివర్గములో కమ్యూనిస్టులు లేరు

ప్రార్థన, జూలై 22:—పోయింకేరు మంత్రివర్గములో పార్లమెంటు ప్రతినిధు లంద రున్నను, కమ్యూనిస్టులు, సోషలి స్టులు ఉండరు.

పోయింకేరుగారి చిక్కులు

పార్లమెంటులో తనకు అధికార ముండుటకు 2/3 వం యులు ర్యాడికలు సోషలిస్టులు తోడ్పడవలెను. కాని చాలమం ది ర్యాడికలు సోషలిస్టులకు పోయింకేరుగారు మంత్రిగ నుండు టకు ఇష్టపడరు. ఆర్థికమంత్రిగ వారి నంగీకరించుటకు ఆభ్యంతరమును చూపుటలేదు. మంత్రివర్గములో చాలమందిని ర్యాడి కలు సోషలిస్టులను జేర్చుటచే ఈ చిక్కు లుండరాదు.

హెరియట్టుగారిని పరిభవించుట

ప్రార్థన, జూలై 22:—హెరియట్టు ప్రభుత్వపతనము విస్తృతముగా హెరియట్టుగారికి పరిభవముగ కేకలు జేసిరి. పోయింకేరు మున్నగువారిని సభ్యులుపల నున్న ప్రజలు ఆభి రుందించిరి. కమ్యూనిస్టు సభ్యు లిద్దరు ఆవేశపరు లగుటచే వారిని గోలజేసిరి. బెంటూరుబండిలో సంచారములు పోవుచుండి వారిని మాది శకలుజేసి అల్లరి జేసిరి.

హెరియట్టుగారిని మృత్యువరచిరి. డెవర్నూగారు రాజీ రామా నియమోదయపుడు ప్రజలు ఆతనిని చూచి పిల్లిహుతలను హసిరి.

ప్రభుత్వ మేర్పడినను ఒకవంక ఖజానాలో డబ్బు లే పుడును, ప్రజలకోపము మిక్కిలముగ నున్న సమయమున తప్పుదోవను త్రొక్కినను అయ్యది ప్రమాదకర మని వీరినో ర్ని వార్తాపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది.

ఆర్థికపరిస్థితులు

డిమాండ్ గారు ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థికచట్టమును సెనెటు వా గీకరించిరి.

నేటి యడయము 8/10 గంటలైనది. పార్లమెంటు లే సరికి మార్గము బుధము 88000000 చాలవరకు తేలును బ్లను విస్తారముగ అచ్చుచేయకండ కాపరిసనవ్యయమును కో పుకులు చేయవచ్చును. అది ఈనెలవరకే.

నేనునులు యూనియను ప్రభుత్వమున్నగాని యుపద్ర ల తొలగిపోవని 280 పార్లమెంటు సభ్యులు డెవర్నూగారికి ప్తి నంపిరి.

పోయింకేరుగారు ప్రియండు, సారథు, పాల్ బోన్ గోర్ల యమును బొంది పనిచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

పెరేటుగారు పార్లమెంటు అధ్యక్షుడుగ నియమింప

పోయింకేరుగారి వాగ్దత్తము

ఒకరిని శిక్షించుటలంపు లేకుండ ప్రభుత్వమునకు సహా యోజనములకు తలపించి మరెయి అందుచే అన్ని పక్షముల కేర్పి పరిపాలనను సాగించెద మని పోయింకేరుగారు 'హెచ్చరిక పత్రము' వర్తమవారికి అభయమొసగిరి. తా నే క్షమనుకు పెద్దగ లేకున్న ఆర్థికమంత్రిగ నున్నను యజనము లేదు.

పోయింకేరుమంత్రివర్గ మేర్పడినది

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రం)

ప్రధానామాత్యుడు, ఆర్థికమంత్రి—పోయింకేరుగారు.

న్యాయశాఖామాత్యుడు—బొమ్మల గారు.

విదేశాంగమంత్రి—బయ్యండుగారు.

దేశీయమంత్రి—సారాబుగారు.

విద్యాశాఖామాత్యుడు—పెరియ్యలగారు.

నాకామంత్రి—లేగీసుగారు.

యుద్ధమంత్రి—పెయిల్లీవుగారు.

పబ్లికవర్క్స్ మంత్రి—టార్లూ గారు.

పంచనలమంత్రి—మరికొ గారు.

అధినిశేషమంత్రి—పెరియ్యలగారు.

వర్తకమంత్రి—బోకనోప్పిగారు.

వ్యవసాయమంత్రి—క్విల్లీస్ గారు.

కార్యకమంత్రి—పాలియ్యగారు.

పోయింకేరుగారు : నేనునం యూనియను ప్రభుత్వ

మునగా అన్ని పక్షములతో గూడుకొన్నదనిరి. పోయింకేరు మంత్రివర్గములో పూర్వము ప్రధానామాత్యులుగ నున్నవారు ఆరుగురున్నారు. కెక్కినవారు పాలియ్యగారు తప్ప ఒక మాత్రమే మంత్రిలుగ నున్నవారే. ఒక్క సోషలిస్టులు తప్ప అన్ని పక్షములవారును మంత్రివర్గములో నున్నారు. సెనెటు వారి ఓటు ఏకగ్రీవముగనే యుండును. మంత్రివర్గమునకు తగిన బల మున్నది.

సామాజ్యసభ ఆపుజేయుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రం)

సామాజ్యసభను కొంతకాలమువరకు ఆపుజేయవలెనని కనడావారు కోరిన అయ్యది తనకు ఇష్టమేయని బ్రూనుగారనుచున్నారని పెట్రోల్ గార్ వాగ్ద చెబుచున్నది.

ఇరాకు ఆర్థికమంత్రి

బగ్దాదు వ్యవసాయపు బ్యాంకు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రం)

ఇరాకు ఆర్థికమంత్రి నిన్న లండనులో సార్వభౌమ దం పతులను సందర్శించి రూటరుతో ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—

అమెరికాలో మూడుపర్యాయములు ఆలోచించిరి. ఇతర నుప్రసిద్ధులండకో బ్యాంకర్లను చూచితిమి. బగ్దాదు వ్యవ సాయపు బ్యాంకును నెలకొల్పు విషయమై ఆలోచించితిమి. ఆ సంగతిని గూర్చియే ఏర్పాట్లులు జరుగుచున్నవి. ఇరాకులో రైల్వేలను విస్తారముగ వ్యాపింపజేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. లండనులో ఈపనినిమి త్రము బుఃముజేయ నున్నారు.

ప్రార్థనకుధరపడుట

లండన్, జూలై 22:—లండనులో నేడు సోను 1 కి 213½ ప్రార్థనము సమాపముగ నున్నది.

లండన్, జూలై 22:—దుకాణపుదా ల ప్రార్థనకు ధర పడిపోవుటచే సరకును విక్రయించ ముచున్నారు. ప్రజలు చాలవరకు దుస్తులను, సామానులను, బొగ్గును బాగ్రతపరచు కొనుచున్నారు.

మెట్రోపాలిటన్ విక్రయము విస్తారముగ నున్నది.

విదేశపు ప్రత్రములను గొనుటకే ఉత్సాహము బ్యాంకు లకు అతిశయించుచున్నది.

సార్వభౌముని ఇండియను ఆర్డర్ ఉద్యోగులలో ఒక రగు ఎఫ్. ఎం. మాత్యూస్ గారు ఇండియాకు బోవుచుండ ఆత నిని సార్వభౌముడు పీడ్గొల్పెను.

టిల్బర్నీ నౌకాశయము

లండన్, జూలై 22:—టిల్బర్నీ నౌకాశయమును పెద్ద దిగ జేయుటకు, ఇంతటి పెద్ద నౌకయైన జట్టునటుల యభివృద్ధి చేయుటకు లండన్ రేవు అధికారులు సర్ రాబర్టు ఎకార్లయను కంపెనీవారికి కంట్రాక్టునిచ్చిరి. ఇది పూర్తియగుటకు అయిదు న్నవవర్షములు పట్టును. 4000000 పౌను యగును.

వాలెస్ ఎన్నిక

కార్యకలభ్యర్థినియే నెగ్గుట

వాలెస్ ఎన్నికలో బాండ్స్ మెంట్ కన్వేషన్ జయమె డెను.

(కార్యక) మార్గరేటు బాండ్స్ మెంట్ కన్వేషన్ 1881

(కన్వేషన్) హావర్డుగారు 981

(లిబరలు) కరీగారు 400

ఇప్పుడు పార్లమెంటులో ఆరుగురు స్త్రీలున్నారు. 5 నులో ముగ్గురు కార్యకలభ్యములో నున్నారు.

బొగ్గుపరిస్థితులు

మతప్రచారకుల ప్రయత్నములు

గనులపనివాం డ్రాంగును పనిలోజేరలేదు

రుగ్బీ, జూలై 22:—బొగ్గుపరిస్థితులేమియు మారలేదు. ఒక మిడ్లండు బొగ్గుగనులకప్పు లెక్కినగనులన్నియు పడియు న్నవి. పనివాండు రానేలేదు. 8 గంటలుచొప్పున పనిచేయ వలెనను బొగ్గుయజమానుల వగుతులు గనులపనివాండుకు సమ్మతిగ లేవు. మిడ్లండులో చాలమంది పనిలోజేరిరి. వార్షికుమైరు లో 18800 మందికి 5000 మంది పనిలోజేరిరి. ప్లావర్డుమైరు లో 4500 మంది పనిలోజేరిరి. ఈలోపుగ రాయబారములను ప్రారంభించుటకు తలంపున్నట్లు కన్పించదు. లిన్కెన్షిర్ మైరులో 8 వంతులు జేరిరి.

ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికసహాయమును జేయకున్నను ఋణవిషయమైన తోడ్పడిన చాలాసని ప్రధానామాత్యునితో జెప్పి తినని లింకెన్షిర్ బిషపుగారు చెబుచున్నారా— ఇదిజరిగినా రాయబారములు తక్షణము ప్రారంభమగును. సభ్యులయినప యజమానులు పనివాండు ఆంగీకరించ రే ని గ ను ల ప ని వాండు సంగమము వారు స్వతంత్రాభిప్రాయముగల అధ్యక్షు నెవరైన నియమించిన వారి యభిప్రాయమును శిరసావహించెద మని చెబుచున్నారనిరి. అన్ని సాధనముల నడపెదము. రాత్రికే ఎంతయు ప్రయత్నించె దము. నేవయొనర్చుట కొంతమాత్రము వెనుదీయమని బిషపుగా రు చెలిసిరి.

చర్చిలు, నాయకులు, ప్రధానామాత్యునకు జరిగిన సంభాషణను కామన్సువర్గంలో సోమవారము చర్చించెదరు.

అత్యవసర నిబంధనలను బొగ్గును పంచివెట్టుట దీపము వెలుగుగల గుర్తుల నుపయోగించుట మున్నగు వాటికి సంబంధించిన నిబంధనలనుండి తక్కిన వాటిని తీసివేసెద రనుకొనుచు న్నారు. బొగ్గు పన్నయి ఆగిపోవుట, ఇంకను పాకెనేని ఈనిబం ధనలను కొంతకాలము అమలు జరుగునటుల పార్లమెంటును ఒక రోజు రెండురోజులలో సమావేశపరచుట ప్రభుత్వమున కవసర మని తోచుచున్నది.

బకింగ్ హాం మండిరమున సార్వభౌమసంపతులు 10000 మందికి విందుజేసిరి. విదేశీయులందరో వందలకొలది లండనుకు వచ్చినవారు విందుకు వచ్చిరి.

విద్యుచ్ఛక్తిచట్టము

రుగ్బీ, జూలై 22:—విద్యుచ్ఛక్తి చట్టమును విచారించు టకు నియమింపబడిన కామన్సువర్గ సభాసభ్యులువారు విచారణను పూర్తిజేసిరి. కొంతమార్పును గావించిరి.

జి. జి. సింగారు

లండన్, జూలై 22:—జార్జి జి. సింగారు 1928 నుండి ఇండియా ప్రభుత్వరైల్వేలకు ఆర్థికకవిషయనగనండిరి. వికర్ను కంపెనీ (లిమిటెడ్) కార్యదర్శిగ నియమింపబడి రివును.

నైరుతిఆఫ్రికా—కెయిజరు ఆస్తి

విందుహోకు, జూలై 20:—నైరుతి ఆఫ్రికాలో తన కుటుంబమునకు జెండు ఆస్తిని ఆప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము జేసికొనరాదని కెయిజరు గరఖాస్తు లేట్టెను. నెర్సెయిల్స్ ఓడంబడికలో కిడిరాచని కెయిజరు న్యాయవాది చెలిపెను. ఈ ఆస్తిని రాజకుటుంబమువారు రాజ్యపాలనము జేయనివారి యుపయోగము నిమిత్త ముపయోగించుటకును వారి వారసులకు నిచ్చుటకును కుటుంబ సంతతులొస్తేగి ఏర్పరచుటచే దానిని ముట్టుటకు నిలబెదనిరి. కన్నాటు ఆర్థరరాకొమరిని లల్లి హోయికో బోలరను వంశమునకు జేందినదగుటచే అతనికి ఇం ధుబో భాగము గలదనిరి.

భారత ఐ.ఎం.ఎస్. అధికారులు

యూరపుకేగి చదువుకొనివచ్చుటకు ఉచితముగ

టిక్కెట్ల నీయవలెనట

లండన్, జూలై 22:—ఐ.ఎం.ఎస్. అధికారులకు భారతీయులకుగూడ యూరపియనుల కిచ్చినట్లులే యూరపు కేగివచ్చుటకు ఉచితముగ రాకపోకలకు టిక్కెట్ల నీయవలెనని కామన్వెల్థ్ లోనడుగ విద్యావిషయమునకు సంబంధించినంత ఘరకు ఆవిషయమై ఆలోచించుచున్నారమని వింటర్ట్ క్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

ప్రభువులనభినందనంబులించుట

రుగ్బీ, జూలై 22:—ఈపార్లమెంటు సుగియకుండు గనే ప్రభువుల సభను సంస్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారు జేయు నున్న మార్పులను తెలిపెదమని ప్రధానామాత్యుడు తెలిపెను.

విల్లింగ్టన్ ప్రభువు

కనడా గవర్నరు జనరలుగ నియమించబడినందులకు కనడా బ్ల్యూవారు విందోసగిరి.

బ్రిటిషువారు

అమెరికా కీయవలసిన ఋణము

లండన్, జూలై 22:—బ్రిటిషువారు అమెరికానుండి తీసికొన్న ఋణమును వర్తకపుపనిమీద తమ వినియోగించిరి. కాని యుద్ధమునకుగాదని అమెరికా ప్రభుత్వము ప్రకటించి అది నిజముగాదనియు తమకిచ్చిన ఋణములో చాలమొత్తమును యుద్ధమే టెడ్ ప్లేట్స్ లోనే యుద్ధవ్యయమునకే వినియోగించితిమనియు, అమెరికా యుద్ధములో దిగినపుడు మిత్రమండలికి బ్రిటనుజేయవలసిన సప్లయను అమెరికాచేయలేకపోవుటచే బ్రిటను అమెరికానుండి అప్పుజేయవలసినవైనదియు అందుకేతనే యుద్ధమునకే ఖర్చుపెట్టితిమనియు కానిచో బ్రిటనుఋణము జేయుటకవసరమే యుండెడిది లేదనియు బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారు ప్రకటించుచున్నారు. బ్రిటనుయుద్ధమునకై అమెరికాలో ఖర్చుపెట్టినదన్నమాత్రాన వారికి సౌకర్యమును జూపబాలవని అమెరికాయన్నను సరేగాని అసత్యమునంగతులను కల్పించి వాటివాదారము జేసికొని ఇట్లు ప్రకటించుట తమకిష్టములేదని బ్రిటనుదెలుపుచున్నది.

వర్తకసౌకర్యములు

రుగ్బీ, జూలై 22:—వర్తకసౌకర్య చట్టము ప్రకారము బ్రిటను 65000000 పౌనులు జూను ఆఖరునకు వర్తకులకు బడు లిచ్చెను.

కనడాపరిశితులు

రుగ్బీ, జూలై 22:—కనడా పరిశితులలో కనడా గవర్నరుజనరలు తనతో ఆలోచించలేననియు, తాను సలహానీయు లేదనియు కామన్వెల్థ్ లో కర్నలు అమెరికాదేశ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. రాజ్యాంగసంస్థాపకులచే జొమియిన ప్రభుత్వవిషయములలో తాము జోక్యము కలుగజేసికొన రాదనిరి.

లండన్ నౌకాశయములు-రేవుసౌకర్యములు

రుగ్బీ, జూలై 22:—ప్రపంచములో అన్ని రేవులకంటె ఉత్తముగ మూడునాల్గొండలో లండను రేవు తయారగును. దీనికి 4000000 పౌను లకును. నౌకాశయమునే పెంచుకొనెదరు. టిల్బరీ దగ్గర ప్రజలు దిగుటకు స్థలము నేర్పాటుజేసెదరు సముద్రముమీద.

నగరములో దేవాలయపు తగ్గించుటకు లండనులో నున్న దేవాలయను పడద్రోయరాదని కామన్వెల్థ్ లో లండను నగరపేషెపు లిద్దరు తెలియజేసిరి.

సామ్రాజ్యాభివృద్ధి

తూర్పుఆఫ్రికాలో ఏర్పాటులు

రుగ్బీ, జూలై 22:—కెన్యా, ఉగండా, ఉత్తరాఫ్రికా యా న్యాసాల్యాండు, తిగనీయకాలందు ఆదాయము విస్తారముగ వచ్చుచున్న ప్రభుత్వమువారిచేత చట్టు వరల వసవరము లేదని అమెరికా రిసిరి. రైల్వేలకే గాక కెన్యాలో పరిశోధన నిమిత్తము దేశీయులకు లాభించునటుల 100000 పౌనులను వినియోగించెదరనిరి. పరిశోధనలోగూడ పరిశితులు అనుకూలముగ నుండుచే పరిశోధన ఋణముగూడ బాగున్నదనిరి. పరిశోధన కీయప 4500000 పౌనుల ఋణములో 100000 పౌనులను ఇదిగదకు వేసిన రైల్వే నిమిత్తము తిరిగి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకిచ్చువలెనట.

ఇటు జేయుటకు థామస్ గార్ కారకులు.

కట్టుములు

జయమునకు ప్రధానముగా నుండవలసినది. ఆరోగ్యము, ధనము, యమును వెంబడించును. ఏతెల్లటి తనకొమాడలకు మేలుకొరడు? తన బిడ్డల ఆరోగ్యము నిశ్చయముగా తెల్లటి స్వాధీనమునకు దున్నది. గ్లాక్సోతో పోషించుట చే దీనిని అతడు చేయగలడు.

చాలకాలమునుండి కావలసిన వెతకుదుండి నట్టి గొప్పసంతతి పుత్రులను గ్లాక్సో తయారు చేయును. ఇతర తెల్లడులు వారి అల్లుల ద్రుమాడ వారినంతటికి ఎడతెగని మహిమ గలుగుటకై ప్రయత్నింతురు.

THE VITAMIN MILK FOOD.

ఆఫ్ ఫ్రెష్ యంగ్ అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) 1886 (5) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

క్రీస్తు లండనువచ్చినట్లయిన?

క్రిందటి నమ్మెయొక్క నీతితత్వమునుగూర్చి లాయిడు జార్జి గారు ప్రశ్ననించుట

ఇప్పుడు క్రీస్తు లండను వచ్చినట్లయిన యేమిజరుగను? అను దానిపై క్రీస్తు కానిలో పీథిలోనున్న చెల్లు బాపిట్టు చాపెలనందు లాయిడు జార్జి గారు గొప్పయువస్వాసమును గావించిరి:—

క్రిందటి సమ్మెవయమన క్రీస్తు యిచ్చుటకేవల యుండి నయెదల బ్రిటిషు 7 జేటుకాలములలో ఆయన చెప్పేమీటలలో ఒక్కటియు ఉండెడిదికాదు. సంపాదకుడగు వింస్టను చర్చిలుగారు మాంటు ధర్మోపన్యాసముమీదుగా తన పచ్చపెన్నులతో ఒక్క అడ్డగీటు పెట్టెడివాడు.

మన సంస్థలకు విరోధములగు సిద్ధాంతములను బోధించుచున్న అపాయకారియని హాము సేక్రటరీ ఆయనమీద మనుష్యులను కాపలాయించెడివాడు. బహుశః 21 శతాబ్దమునందు ప్రకటించబడు గురార్థము క్రీస్తు శిష్యులు చెప్పేడిమాటలనుండిగాక క్రీస్తు ఉపన్యాసమునుగూర్చి పోలీసువారు తీసుకొను నోట్సునుండియే సమకూర్చబడవచ్చును.

మరియు పనుబలమునకు బదులు రాజీకుదుర్చుటకై కాంటుబరీ ఆర్చిబిషపు గావించిన ప్రబోధము నామోదించినందువలన క్రీస్తును లివరలు షాద్ కాబిట్టులోనికిగూడరానిచ్చెడు వారు కాదనియే నానమ్మకము. మొత్తముమీద ప్రస్తుత పరిస్థితులలో క్రీస్తురాక నెవ్వరును ఆమోదించరు.

విప్లవకరములు

క్రీస్తు సిద్ధాంతములు విప్లవకరము లైనవి. ఆ సిద్ధాంతములు వస్తువుల రూపవిలాసములను మార్పు స్వభావము గలవి. ఆ సిద్ధాంతములు గొప్పకోటయొక్క పక్షాల్లో పడి వృధిబొంది కోటనే నాశనము చేయగల విత్తనములు వంటివి.

మానస సాధాత్మత్యము

తిరిగి లాయిడు జార్జి గారు మానససాధాత్మత్యమునుగూర్చి మాటాడుచు నిట్లనిరి —మీకు చేతకానయెదల మీరట్లు మురికి కుటీరములలో అనుభవి పవలసినదేనని మీసోదకులకుమీరుచెప్పరు. మీరు కష్టపడి పనిజేసి యున్నట్లయిన మీకిట్టిసిథిరాకడయొండెడిదనియు మీరు చెప్పరు. అయినప్పటికిని యీ మాహా పట్టణమున ప్రపంచమున కెల్ల గొప్పసగు యీ మహాపట్టణమున కవమాన కరమగు సిథిలో స్త్రీలుగాని పురుషులుగాని పిల్లలుగాని 80 లక్షల మందియు మరెక్కిన్ని వందల వేల జనమును ఉన్నాడు. వీరందరను మనసో దరులు సో దరి కులు లున్న యున్నారు. ఈ మహావిప్లవకారుని సిద్ధాంతములన్నిట వర్తింపజేసినయెడల మన కీమచ్చలూ తొలగిపోవును.

(బొంబాయి ప్రాంతము)

రిజిస్టరు కంపెనీలు

1926 మే నెల లెక్కలు

కలకత్తా, జూలై 22:— 1926 మే నెలలో మొత్తము 66 లక్షలు ఆదరై జాడు కాపట్టులతో 28 కంపెనీలు రిజిస్టరు చేయబడినవి. క్రిందటి నెలలో 28 కంపెనీలు 66 లక్షల ఆదరై జాడు కాపట్టులతో రిజిస్టరు చేయబడినవి. క్రిందటి సంవత్సర మిదే నెలలో 651 లక్షలతో 42 కంపెనీలు రిజిస్టరు చేయబడినవి. బెంగాలునందు 30 లక్షలతో 12 కంపెనీలు రిజిస్టరు చేయబడినవి. మే నెలలో మదరాసులోని చిట్టి వలసలో 15 లక్షల ఆదరై జాడు కాపట్టులతో జ్యూనియర్ కంపెనీ రిజిస్టరు చేయబడినది. 1926 మే నెలలో 46 లక్షల ఆదరై జాడు కాపట్టులతో నున్న 20 కంపెనీలు దివాలా తీసికొని మరియొకవిధముగాగాని నశించినవి. 1926 మే నెలలో ఇండియాలోనున్న జాయింటు స్టాకు కంపెనీల ఆదరై జాడు కాపట్టులలో రు 120 లక్షలు లెగ్గినవి. (ఆ. ప్రె.)

క్రాన్ ఫియేటరు లో

24-7-26 మొదలు 27-7-26 వరకు

ప్రారంభపుగంటలు మారినవి. గమనింపుడు. రోజురెండుమార్లు సాయంత్రం 6-0 గం. రాత్రి 8-30 గంటలకు మధ్యాహ్నపు ప్రదర్శనములు శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నము 2.30 గంటలకు

గొప్ప నటకులు ప్రదర్శించు వున్న తమైన ఫోటోసంబంధ మగు నాటకము

“టు ర్లీ హూర్”

“టు ర్లీ హూర్”

హిందూ దేశమున ఇంతటి గొప్పనాటకము యిదివర కెన్నడును చూచి యుండరు. గొప్ప నటకులు దివ్యమైన ప్రదర్శనములను గావించురు.

14 రిల్లు గల అక్కతమైన నాటకము.

త్వరగా రాకపోయినచో ఆశాభంగము నొందెదరు.

* 21-7-26 శనివారము మొదలు

“ది టెక్ కమాడ్ మెంట్స్”

స్థానిక స్వపరిపాలన కాన్ఫరెన్సు

బొంబాయి గవర్నరు ప్రారంభోపన్యాసము

కొన్ని ముఖ్యమగుతీర్మానములు

పునహా, జూలై 23:— పునహాయందు బొంబాయి కాన్ఫరెన్సులో పాల్గొన్న స్థానిక స్వపరిపాలన కాన్ఫరెన్సు సేటివర్గాల వారు సమావేశమయ్యెను. పునహానుండి వచ్చిన గవర్నరు సమావేశ ప్రారంభోత్సవమును జరిపెను. సుమారు 500 మంది డెలీగేటులకుంటే అధికముగ కాన్ఫరెన్సునకు హాజరైరి. గవర్నరు కార్యనిర్వాహక కర్తవ్యములు, సర్ యిబ్రహీంరహిమాటోలా, రహిమాటోలా ఛిన్నాయి, రావుబాహదూర్ పాయి, హర్షి మెన్, జి. హెచ్. ప్రధాను, కామత్తు, సర్ హరూష్ బాఫర్, బి. ఎస్. రావుబాహదూరు ఆప్టి, ఖానుబాహదూరుకూపరు, దివానుబాహదూరు బాహాఖాయిదేకాయి, దివానుబాహదూరు గాడ్ బోలు, ప్రొఫెసరు కేలుగార్లు హాజరైన ప్రముఖులలో ముఖ్యులు. పైనికేర్పొనబడిన ప్రముఖులుగాక స్థానిక సంఘములు, మునిసిపాలిటీ కార్యనిర్వాహక కమిటీలతో కూడ సభకు హాజరైరి. స్థానిక సంఘములు, మునిసిపాలిటీల ప్రతినిధులలో సుమారుముప్పదిమంది స్థానిక కాన్ఫరెన్సుకు హాజరైరి.

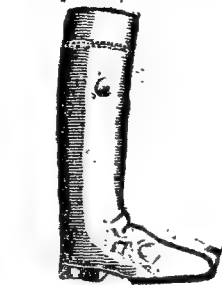
గవర్నరు ప్రారంభోపన్యాసము

ఏడికాంతులో గలసి గవర్నరు రాగ, స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రి వారల ఆహ్వానించి సన్మానించెను. తదనంతరము గవర్నరు ప్రారంభోపన్యాసమును గావించెను.

స్థానిక దొరతనముయొక్క యాజమాన్యముక్రింద సమావేశమైన స్థానిక స్వపరిపాలన ప్రభుత్వకాన్ఫరెన్సు ప్రారంభోపన్యాసమును గావించుటకు అవకాశమిచ్చినందులకు సమావేశకార్యనిర్వాహక కర్తవ్యములకు సర్ గులామ్ హుస్సేనును గవర్నరు ప్రస్తుతించెను. ఇటువంటి కాన్ఫరెన్సుముఖ్యముగ అంశముల విచారించుట కవసరమగుట బొంబాయి స్థానిక పరిపాలనాభివృద్ధిని గురించి విశదపరచుచున్నది. అంతయుగాక ప్రజలవ్యవహారములందు స్థానిక సంఘములు దీనికొనుచున్న శ్రద్ధ కిదియు తార్కాణముగ నున్నది. ప్రతిసంవత్సరమును కాన్ఫరెన్సు జరుపుచుండవలయుననియు, స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థ స్థాపనవిషయమై కాన్ఫరెన్సునందు చర్చింప బడుననియు, అట్టి సంస్థాపనము మంచిదియనియు గవర్నరు నుడిచెను. రాష్ట్రపరిపాలనయందు స్థానిక స్వపరిపాలనసంఘములు గావించుచున్న పనికి, గవర్నరు సంతోషించెను. మరికొన్ని బాధ్యతల భరింపవలసిన సమయము సమీపించుచున్నదని స్థానిక సంఘములను గవర్నరు హెచ్చరించెను. సర్వ సామాన్యముగ అన్ని జిల్లాలందును ప్రాథమిక విద్యపై స్థానికాధికారుల జాగ్రత్తము చేయబడెను. ఇదివరలో రాష్ట్రీయ తరగతియందు శ్రేష్ఠులైన రోడ్లు, బ్లింగ్సులు, జిల్లాస్థానిక సంఘముల కార్యముక్రిందకు మార్చవలయునని దొరతన మాలోచించుచున్నది. ఈ అధిక బాధ్యతలకు హెచ్చువ్యయము గావలయును గాన దొరతన మావిషయమై ఆలోచించుచున్నది. స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములు సంస్కారముగ స్వపరిపాలనము గావించుట కిట్టివల గావించ బడిన చట్టముల నాయన పేర్కొనెను. తన పర్యటనములందు స్థానిక స్వపరిపాలనమున ప్రజలు దీనిని కొనుక్రద్ద విక్రీలి సంకృప్తిని గలిగించెనని గవర్నరు చెల్వెను. అట్టే బరు 23 వ తేదీన తెలవబడుచున్న వ్యవసాయ ప్రదర్శనము జయప్రథముగ జరుగుటకు స్థానిక సంఘముల ప్రతినిధుల సహాయ్య హానక్యకమనియు బొంబాయి రాజధానియందు దిట్టి మహా ప్రదర్శన మొనర్చును జరుపుటకు పునహాన లేదనియు పట్టణములందలి పల్లెలందలి ప్రజలను ప్రదర్శనమును సందర్శించి లాభముల నొందవలసినదని ఉద్బోధింపవలయుననియు గవర్నరు గోరెను.

మంత్రి ప్రసంగము

స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘముల అభివృద్ధి తేమముల కొరకు తెలుపిన సూచనలు తోడ్పడెను గవర్నరు సంతకమునుబడి సినపని చెప్పవచ్చును నేను బట్టువలె పొగడుటకు చెల్లుట లేదని గవర్నరు నేన కృతజ్ఞుల జూపుచు మంత్రి వల్లెను. మేజరు లేక పెద్ద మునిసిపాలిటీల పట్టణము యింప్రాపుమెంట్లు అట్టలు రెండును గవర్నరు పరిపాలనయందు సృజింపబడెను. మరి యొక పట్టణము తయారుచేయబడి కరాచి మునిసిపాలిటీ మిచ్చనల కంపబడెను. స్థానిక స్వపరిపాలనకు గ్రామపంచాయతులు పునాదులు గాన గ్రామపంచాయతుల అభివృద్ధి నొందుటకు దొరతనము శ్రద్ధ దీనికొనుచున్నది. కాని బహుస్వల్పముగ పంచాయతులు స్థాపింపబడినందులకు స్థాపింపబడిన పంచాయతులు కొనసాగకండుటచేతను మంత్రి విచారించెను. కాబట్టి పంచాయతుల

వీటి కన్ని టికిని మేలయిన రంగులు గలవు

Goobar

మృదువైన చర్మమైనను, రంగుపూసివే చర్మమైనను, తెల్లటి తోలు అయినను, టోప్సైలెనను, వెల్లింగ్టన్ బూటులయినను, తోలుతో చేసిన యితర సామాన్యనైనను వీటికన్నిటికిని “కోబ్రా” రంగు చాలా ప్రసిద్ధమయినది.

“కోబ్రా” పేరు జ్ఞాపకమునకొని మీరూపు యజమాని మేలయిన రంగులు యివ్వమని అడుగుము. అతడు “కోబ్రా” రంగులనే యిచ్చును.

తయారు చేయువారు

జె.ఎల్.ఆండ్. ప్లాట్, టిమిటెడ్.

వాట్, పోర్టు,

ఇంగ్లాండు.

ఎల్ల చోటులందు దొరకగలదు.

(2)

గౌరవనీయులగు ప్రధానమంత్రి శ్రీ సర్ పానగత్ రాజా ఎం.వి.కె.సి.వి.ఇ గారు ఆధ్వర్యమున వారిసమక్షములో

ప్రావేశము కిలారీస్ వేట్ వే సర్క్సు

1926 సం॥ జూలై 25 తేది రాత్రి 9-30 ఘంటలకు

అత్యద్భుతమైన ప్రదర్శనమును గావించురు. నేటిదినమునుండి ప్రతిరోజు ఆట కథాక్రమము మార్పుచెందు చుండును.

సాయంత్రము 5-30 రెండు ప్రదర్శనములు రాత్రి 9-30 ఘంటలకు

ఎస్పెక్టేషన్ కోట్లమైదానములో

యతుల విస్తరింపజేయుటకు వానిని జయప్రథముగ నిర్వహించుటకు విచారించి సిఫార్సుల జేయుటకొర కొక కమిటీ నియమింపబడెను. గ్రామ నిర్వాహము గ్రామజీవనసౌకర్యములభివృద్ధి నొందించుట వైద్యము ఆరోగ్యము మొదలగు సౌకర్యములు గలగజేయుటయందుగల గవర్నరు శ్రద్ధ ఎల్లరకును విధితమే. ప్రజాసంస్థల కైదులను ఎన్నుకొనబడుటకు రాజకీయ సేరకుల యొక్క యుగాక సేరకులయొక్కయు అనర్హతలనుగూడ దొలగించినచో గవర్నరు పేరు ప్రజలు విరకాలము మరవకుండెదరు అని మంత్రి వచించెను.

తీర్మానములు

తదనంతరము గవర్నరు హాలునుండి విరమించినపిదప తీర్మానముల చర్చించుటకు కాన్ఫరెన్సు ప్రారంభించెను. అన్ని తీర్మానములకంటే ముందుగ ఎ.వి.పెద్దరు, బి. సి. ఎస్. గారి తీర్మాన ముపూరించబడెను. పునహా మునిసిపాలిటీ ప్రధానకార్యనిర్వాహకాధికారి యగు భగవత్ గారు తీర్మానమును అనువదించెను. మిష్టగుగారి తీర్మాన మధిక సంఖ్యాకుల ఆమోదమును బడనెను. స్థానిక స్వపరిపాలనసంస్థ నొకదానిని స్థాపింపవలయునని కాన్ఫరెన్సు తీర్మానించెను. ప్రాముఖ్యమగు సమస్యలగురించి గవర్నరు మెంటు స్థానిక సంఘ ప్రతినిధులతో నవ్వనవ్వకు చర్చించుటకు అవసరమని తలంచెనని ప్రతిపాదకుడు తెల్వెను. ఇట్టి కాన్ఫరెన్సులకప్పు, స్థానిక సంఘములు గలసి చాకిరిసలబంధించిన సమస్యలందు అభిప్రాయము దొరతనమునకు ముఖ్యము. జేయుటకు అవకాశములు లేవు గవర్నరు మెంటు స్థానిక సంఘములతో సప్రతింప విషయములను, స్థానిక సంఘములు గలసి విచారించు సమస్యలను సర్వసామాన్యముగ వేరుగా నుండును అని ప్రతిపాదకుడు తెల్వెను.

స్థానిక స్వపరిపాలనసంస్థ స్థాపనము

పునహా, జూలై 24:— ఏడు తీర్మానములలో మూడు తీర్మానముల స్థానిక స్వపరిపాలన కాన్ఫరెన్సు నేడు బరిష్కరించెను. స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థ స్థాపింపవలయునని తీర్మానించెను.

ర్మానించెను. తీర్మాన మునునందు తెల్పుటకొరకు స్క్రీను విచారింప ఉపసంఘము నియమింపబడెను. కమిటీసభ్యులపేర్లు లేవు ప్రకటింపబడును. స్థానిక సంఘములు పాలసీని నిరూపించి బడ్జెటు అందనాల తయారుజేయవలయుననియు, సంఘముల కార్యనిర్వహకాధికారియు కమిటీల కొనగవలయునని రావుబాహదూరు ఛిటేలుగారు చెప్పిన తీర్మానము కాన్ఫరెన్సు నిరాకరించెను. మొత్తపు సంఖ్యయందలి క్లి లేక 4/5 వంతుల సభ్యుల వోటులబట్టి మాత్రమే కాన్ఫరెన్సు యుద్వ్యోగుల తొలగింపవలయుననియు, ఎన్నుకొనిన అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షుని అధికార కాల పరిమితి మూడు సంవత్సరములనుండి ఒక సంవత్సరమునకు తగ్గింపవలయుననియు రా. బ. ఛిటేలుగారు ప్రతిపాదించిన ముగిరెండు తీర్మానములు అభిప్రాయము నిమిత్తము స్థానిక సంఘముల కంపబడెను. స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖయందలి భిన్న పర్వీకులందు ఉద్వ్యోగుల తరిఫీదుజేయుటకు సౌకర్యముల నియమింపవలయుననియు, తరిఫీదు గవర్నరు మెంటే యాయవలయుననియు, స్థానిక స్వపరిపాలన కేడరు స్థాపింపవలయుననియు తీర్మానములు గావించబడెను.

మిగిలియున్న తీర్మానముల చర్చించుటకు కాన్ఫరెన్సు లేపు తిరిగి సమావేశ మగుచున్నది. (అ.ప్రె)

మాలవ్యాగారియింట

దొంగతనము

పతానులు పారిపోయిరి

సిమ్లా, జూలై 23:— పండిత మాలవ్యాగారుండు కాంతి కుటీరమందు ఇరువురు పతానులు దొంగతనమునకు వచ్చిరి. కాని ఉదయమున నొకరు ఒకడు లేవగా పతానుల పారిపోయిరి. వారు తరుచుబడిరిగాని వెనుకకు తుపాకులు గాల్చుచు పారిపోయిరి. జంగాన్వేటుపోలీసువారికి తెలియపరచబడెను.

అక్షయనామ సంవత్సరం ఆషాఢమాస శుద్ధ చతుర్దశి ౧౪ శనివారము

చిత్రభారతము-చరిగొండధర్మ

శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారు చరిగొండ ధర్మస్థ రచించిన చిత్రభారతమును బ్రకటించిరిగానియందు గ్రంథావతరణిక కొంతలేదు. ఉన్నదికూడ తప్పులతోనున్నది. ఇటీవల ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకాలకు దొరకిన వ్రాతపతిలో గ్రంథావతరణిక సరిగా నున్నది. అందు ఓరుగల్లువర్ణన గలదు. చరిత్రకోధకల కది ముఖ్యముగాన యందు ప్రకటింపబడియెను.

శా. శ్రీలక్ష్మీశుభపారిజాతకలికాశ్చిహ్నోరువత్సండుదే వాళిమాళిమణి ప్రభారుచిరపాదాంభోజాడుద్వ్యద్వయాలిలఁ ధర్మపురిశ్వరుండు గుణశాలిఁ మాధవాంభోనిధి ప్రాతేయద్యుతిఁబెద్దన ప్రభు సమగ్రశ్రీయుతుం జేయుతన్.

చ. మనసిజాగన్నతల్లి నెఱమాటలతోయ్యలియత్త గారు చంద్రునినయిదోడు శంకరునితోయజ లోచనతోడిజోడు కన్దోనలసిరుల్ తొలంకు హరికోమలి యెప్పుడు నిల్చుఁగాత శ్రీయెనుముల పల్లి మాడనచివేశ్వరు పెద్దనమందిరంబునఁ.

మ. దినముఁ బర్యవృత్తాతమిఁది యనురక్తిఁ బా యుఁగాఁజాలకే తనగేహంబున నొక్కపా లొ సఁగి తత్తచ్చీలచేతం దనర్చిన లోకంబులకెల్లఁ దల్లియును దృఢిం దానయా దేవుఁడింపున శ్రీ యెన్ములపల్లి పెద్దవిభునిఁ బ్రోచుఁ దయా యుక్తుడై.

చ. పొలుపుగ నేల్పురాణిఁనుభాక్కిలితామరపువ్వు ముద్దుఁగో డలి చెలువంబుఁ జూచి పొగ డఁ ముఖపంకజమొక్కటిల్లు నాకలవడదంచు మోములు నయంబున నాలుగుదాల్చి మెచ్చునా నలినజుఁ డిచ్చుఁగాతఁ గృతినాథున కర్చి జిరా యురున్నతుల్.

ఉ. సారససంభవుండు సరసంబుగ నాడు రహస్య భావఁ దద్వారనిబద్ధకీర్ముధువంబుగ నందట మ్రోలఁ బల్కుఁగా దూరమునందు సంతనము దూర్కొన నోయ్యన బుజ్జగించు నా భారతి నిల్చుఁగావుత శుభస్థితి నెప్పుడు మన్ముఖంబునఁ.

క. చిట్టెలుక నెక్కి యాడెడు అట్టడిరాతునకుఁ జిలువతాజన్నిదముల్ గట్టుకొని మెఱయుశంకరు పట్టికి నత్యంతభక్తిఁ బ్రణుతియొనర్తుఁ.

ప. తననంకిరంబ.

నీ. వాల్మీకిముని కభివందనం బొనరించి బాదరాయణునకుఁ బ్రణుతిచేసి బాణమమురుల పాదంబులకు మ్రొక్కి కాళిదాసునకుఁ గెంగేలు మొగిచి మామల్ల దేవీకుమార భారవిమాఘ జయదేవులకు నమస్కార మొనఁగి

ఘను నన్న పార్వతి దిక్కనసోమయాజుల వర్ణించి వేములవాడభీము

గీ. నాచనామాత్యు సోము శ్రీనాథుఁ జిమ్మ పూడియమరేశు బమ్మెరపోతరాజు శంభుదాసు హుళిక్కిభాస్కరులనాది యైనసుకపులకెల్ల నేయ్యమున నెరఁగి ప. ఇవిధంబున సభిమతదేవతాప్రార్థనంబును పురాతన వహికవిక్రీతనంబునం జేసి యొక్క మహాప్రబంధరచనా మతూహలాదు త్తేజుండ నై యున్న సమయంబున.

నీ. అక్షయత్యైభారదక్షదణ్డిభుజా కాక్షేయకక్షత్రక్షితంబు కూటకోటిశాతకుంభకుంభప్రభా మంజితాంభోజాస్తమండలంబు విశ్వవిశ్వంభ రాజనశ్వరైశ్వర్యప్ర దాశ్వరత్నప్రాచిశాశ్వతంబు గంధసింధురదానగంధాంభుత్తపు స్పంధయధుంకారబంధురంబు. సంతతోత్సవతోషితశంభులింగ నమ్ముభేందుశిలానందచారుమంట పసలీన్యత్యదంగనాపాదరణిత నూపురం బగునేకశిలాపురంబు.

నీ. చలివేడివెలుగులై కలువదమ్ములనేలు కనుదోయిసేప్రొద్దుఁ గరుణ జిలుక మేలైనతామరమేడ నాడెడుకన్య కిరవైనయరముకెంపరిది నెఱవ తొలుచూలుబాపనవార నింపుతోఁగన్న పొక్కిలిపురుటాలిపూవు చెలఁగ పదిచూలునన్నెల పసిమి చూపెడువిత చెఱఁగుమప్పటి మేనఁ జొకళింప.

గీ. ప్రాజదుపుగుంపుమ్రోతలు పరిధవిల్లి మేటిజగముల నాడు మిన్నేటిపాప పుట్టినిలైనయడుగులఁ బోల్చి యెపుడు సంతసంబున వెలయు పాంచాలివిభుఁడు.

గీ. ఆజగన్నాథపరమదయా త్రమధ్య మక్షమామండలుండు భీమప్రతాప ఖండపరశుండు వైభవాఖండలుండు భోగివంశాధిచంద్రుండు భూరిబలుఁడు.

నీ. అనువత్సరంబు బ్రాహ్మణులకు గోసహ స్రము లిచ్చు నృగనరేశ్వరునిరీతి జలధుల కెనఁగఁ బాకాలచె ర్వాదిగాఁ జెరువులు నిలుపునగరునికరణి దివ్యప్రతాపుడై దిగ్విజయంబు గా వించుమాంధాత్యభూవిభునిలీల దేవభూదేవతాదిశ్రేణిక గ్రహ రములిచ్చు భార్గవరాముపగిది

గీ. నిందు శేఖరపాదారవిందయుగళ భావనాపరుఁ డంగనాపంచబాణుఁ డతులదై ర్యాభిభూతహిమాచలుండు మానభూపాలుచి త్తంబుఖానఖనుఁడు.

గోవికా విరహము

[కాళ్లకూరి రామమూర్తిగారు]

నీ. శారదరాత్రి నిండాదు వెన్నెలలలో నారామమున ఝరితీరములను భవ్యవాననల సంపద లెడల నింపు మందమారుతముల నందడులను సారభనహాకారసముదయంబుల నూత్న పరిపక్వఫలగుచ్ఛబహుళములను బహుళ పరిమళ సౌభాగ్యసన్మానిత ప్రతతుల వికసితప్రసవములను

గీ. ఎచట నీ వున్న జాడయే యెఱుగబడదు ఎందు దాగితివో! మా కదేమి యెఱుక! భువనమోహనమగు నీదు పుణ్యమూర్తిఁ జూపి పాలింపు బాలశిశోరమూర్తి!

నీ. చిగురాకులను మెక్కి సొగసుగా గూసెడు కలకంఠముల విందు లొలుకు ధ్వనుల పరిపక్వసహకారఫలగుచ్ఛములమ్రోల చిలుకలు పలికెడు కిలకిలముల తమిఁ దమ్ములను మరందము గ్రోలి పొదలెడి కొదమతుమ్మెదల సాంపాదపురోదల తరువాటికలనన్న కరువలియొరపిళ్ల జనియించు మర్మరశబ్దములను

గీ. వన్నెగుల్కెడు లేమావిగున్నచెంత కన్నెపూపొన్నదరి నున్న తిన్నెపొంత వేణువును పాణి బూని విన్నాణ మొదవఁ బాడరమ్మింక! బాలగోపాలమూర్తి! 2

ఉ. కానలవెంట పచ్చికలకై చని మేయుచు మోర 'లెత్తి నీ! గానరవామృతంబు వినఁగా నరుదెంచుచు నుండె; మేపులక! మాని మనోజ్ఞగాన రసమగ్నములై యవె గోవులింక నీ! వేణురవా మృతంబానగవే! దయఁజూపుచు నందనందనా.

ఉ. మూఁపున జల్లిచిక్కమును మోమున మవ్వపు లేతనవ్వ వా, ల్జూపులలో నవామృతము జొచ్చిల వాతెఱ వేణుగానము, న్ద్రోపుదులాడ తెమ్మెరల దొంతరలందు ప్రశాంతమైన నీ, రూపముఁ జూపరాదె యపురూపముఁ జేసెడు నందనందనా! 4

ఉ. చల్ల నిప్పి వాయువులు నందడినయఁగ నల్లనల్ల సంపుల్లము లొచు మల్లియలఁ బొల్పులతొంతని తొంతకొంతిరంజిల్లు నికూజ పుంజములచెంగట నాత్మకొతుకంబు బొచ్చి నుంఠమిచ్చురమూఁ బెద్దయు బ్రొద్దును రమ్ము మాధవా! 5

పార్థుడు-గయోపాఖ్యానము

[చాలకోడటి వేంకటరామశర్మగారు బి. ఏ.]

(గత సారస్వతానుబంధము తరువాయి)

దీనినే విని పార్థుడు భయపడి గయని విడుచుచేమోయని చూచును.

కాని పార్థుడు దేవతమూర్తియు భయపడక, తేజోమూర్తియై, శ్రీకృష్ణని ప్రతినను లెక్కజేయక తా నిట్లు శపథము గావించెను.

కా. "నేనే సర్వజగన్ని యామకభవానీభర్తాపాదాంబుజ ధ్యానై కాశ్యపదేవీని వజ్రనని లోకారాధ్యయో.

నేనిం ధర్మనుతుండు సత్యనిరతుండేనిం యశోదానుత

ప్రాణంబుగ్నిగుణత పాశుపతదివ్యాప్త్రం బమోక్షంబుగన్"

ఇట్లు పార్థుడు భయంకరాకారముతో గర్జించెను.

ఇక శ్రీకృష్ణుండు చేయవలసినదెదియు లేదు. పార్థుని సద్గుణములను బాహుబలమును బాగుగా శ్రీకృష్ణునకు బోధపడెను. పార్థుడు తనకు తగిన బాసమొడి యని మనస్సున సంతసించెను.

అ. విపులసామదాన భేదదండోపాయ

ములను పార్థు మదిని గలచినాడె

నతడు దేనికైన నంగీకరించెగా

గయని విడువడయ్యె ఘనతగాడె!-యని శ్రీకృష్ణుండు లోలోన సంతసించె.

ఇట్లు శ్రీకృష్ణపార్థులు ఘోరశపథంబులు గావించిరి కదా. శ్రీకృష్ణుండు తలచుకొన్న కార్యము సఫలమైనది గదా ఇప్పుడు ఈ ఘోరమహాప్రణామము వారింతుటకు శంకరుడు వీ మియు నెఱుంగని వానివలె రంగస్థలమున ప్రవేశించును. శ్రీకృష్ణ ఘోరగులకు శంకరుడు వారింతును. వారిద్దఱు సామాన్యులు కారనియు బదరికావనమందు పూర్వము తపస్సు గావించిన వారాయఁబండును నరుండుననియు, అట్టివారికి యుద్ధము న్యాయమైనది కాదనియు శంకరుడు పలుకును. శ్రీకృష్ణుండు ఇంకను వారిని మోసపుచ్చుటకై గయపార్థులదే తప్పనియు, తన్ను విడుపుమనియు శంకరుని చేతును. అప్పుడైనను పార్థుండు తనది తప్పగాదనియు తప్పంతయు శ్రీకృష్ణునిదే యనియు శ్రింపిడితము గాఁ బుట్టును. ఇక శంకరుడుసంధి గావింపక వీలులేదు. గావున తప్ప మువ్వరియందును గల దనెను.

చ. ధరఁ గలవారిఁ జూడకయె తా నుమియక గయతప్ప చూడ కీకరణి నొనర్చువాని నజకం గవకించుట నీది తప్ప; తా నరయక ముందుగా శరణు నాతనికిచ్చుట పార్థతప్ప; పో సరసిజనాభ! యక్కతన సంధి యొనర్చుట యొప్పు ని త్తటన్."

ఈసంగతి అందఱికిని తెలిసిన విషయమే. శ్రీకృష్ణునిది స్వయంకృతపరాధము. ఈపన్నాగమంతయు పన్నినదీ యాతడు. ఏమియు తెలియనియజ్ఞానునివలె మెలగి ప్రపంచమునీతను మాయలో ముంచును.

గయనకు శంకరు డిదివఱలో భక్తుడని తెలిసియుండియు సహాయము చేయక పోవుట చూడగా, శంకరునకు శ్రీకృష్ణుని మహిమ తెలిసియుండవలయును. మఱియు

"గయదా! లోకత్రయైక పూజ్యాండగు నందనందనుని హస్తాంజలినిపు బ్రహ్మలోకమునకుఁ బోవును విష్ణీవనంబు చేసితి నని మేము దివ్యవృష్టిని గ్రహించితిమి."

తే. గీ. "నశిననాభు విశోధులు నావిరోధు

లతనిభక్తులు నాభక్తులను నుందు

రతనికిని నాకు జేటులే దరసి చూడ

నతని వైరికి నీ కెట్లులభయమిత్తు?" అనుటచే

శంకరునకు శ్రీకృష్ణునియందు గౌరవము గలదని తెలియుచున్నది. శ్రీకృష్ణుని ప్రతిజ్ఞయు, వక్రమహిమయు నెఱింగినవాఁడగుటచేతను పార్థుని పాశుపతాస్త్రమునుగూర్చియు పట్టుదలను గూర్చియు గ్రహించినవా ఁడగుటచేతను శ్రీకృష్ణుండు తన పౌదయమందు శోరినటుల శంకరుడు రణరంగమున ప్రవేశించి భయశ్చర్యముల పొందును. మఱియు విష్ణుమూర్తియొక్క చిత్రములు శంకరునకు విస్మయము గలిగించెను.

నిజముగా నాలోచించుచో శంకరుడెవడు? విష్ణుమూర్తియెవరు? ఇద్దఱిని నేకకాలమున నెవరైన జూచి రా? గయను శివునిదర్శనముచే అమితానందభరితుడై నిట్లునుతించెను.

"ను. తపముతోనోములు తీర్చి యాత్రలు మహా దానంబులన్ హోమముల్, జపముల్ యాగశరణు పావన నదీ స్నా

నంబు లెవ్వరి స, తృప్తిపకుం బాత్రములెటకు న్నరుడు భక్తిం జేయు నాదేవతా, భిక్షులం గంటి నుమారమాపతుల నాదివ్యంబు సామాన్యమే."

యఁధిష్ఠితుండుగూడ నాశ్చర్యపడెను. ధర్మరాజా విష్ణు మహేశ్వరులంగాంచి యిట్లు పూజించెను:

"నీ. విసము మెక్కినవాని మిసిమి మెక్కినవాని

భజియింపగల మహాభాగ్య మొదవె,

కరిం గూల్చువాని మకరిని గూల్చినవాని

నేవింపగల మహాశ్రీలభించె,

చర్యచేలమువాని భగ్యచేలమువాని

విమతింపగల మహావిభవ మయ్యె,

తెల్ల మేకగలవాని నల్ల మేకగలవాని

పూజింపగల గొప్ప పున్న మొదవె "

ఎద్దు నెక్కువాని గడ్డ నెక్కువాని

సోమధరుని హరుని కామధరుని

కన్నులారజూచుకొని మాకొనగూడె,

నొక్క నెలవునందు నొక్కమాటె.

ఇచ్చట పార్థుని యుద్దేశముగూడ కనుగొనుట చిత్రమ.

తే. గీ. భిన్నమయ్యను నేకమై వెలయు నెద్ది

యేకమయ్యను భిన్నమయి యెవగునెద్ది

యవ్యహాదివ్య తేజంబు పారిహరులగ

ద్వివిధమైతోచె మనపుణ్యవిభవమున.

అని పార్థుండుగూడ జెప్పటచే శ్రీకృష్ణునకు పరమేశ్వరునకు స్వరూపములు రెండుగా నగపడినను హృదయమొకటేయని గ్రహింపవలసియున్నది.

అందుచేత కథకట్టు విషయము శంకరుని ఆగమనము ముఖ్యవసరము. శ్రీకృష్ణుండు తనపని ముగిసినపిమ్మట శంకరుని దలచుకొని యుండవలెను. అంతట శంకరుఁ డేమియు తెలియని వానివలె ప్రవేశించును.

కాని శ్రీకృష్ణుండు అఖండప్రతిజ్ఞఁ జేసెనుగదా. అది నెఱవేఱుటెట్లు? శ్రీకృష్ణునకు గయఁడు భక్తకోటిలోనివాఁడనియు కావందగినవాఁడనియు దెలియును. నిష్ఠీవనమవేసినందులకు కొంచెమైన శిక్షననుభవించవలయుగదా. అందుచే గయని శ్రీకృష్ణుండు శిక్షించి రక్షించె. పార్థుండు తన బాసమొఁదయనియు, పాండవమధ్యమండనియు తన మేనత్తకుమారుండనియు, బదరికావనమందు తాను వారాయజాంతమున తపస్సు గావించినపుడు పార్థుండు నరాంశమున తపస్సు గావించిననియు, గయని కామటలో పార్థునితప్ప స్వల్పమే యనియు, శ్రీకృష్ణునకు తెలియకపోలేదు. శ్రీ కృష్ణుండు నిశ్చయముగా పార్థుని చంపఁ గంతెను గట్టుకొన్నచో మహేశ్వరాది దేవత లెవరు వచ్చినను నాప శక్త్యచా కాని శ్రీకృష్ణునిది మర్మము-మాయ. తన ప్రతిజ్ఞయందలి లోటుపాటుల నెఱుంగని వానివలె శంకరునికాచి తా నిసాధారణప్రతిజ్ఞఁ జేసిననెను.

"ఉ! ఈవిధి నద్దురాత్ము వధియింపక పోవుదునేని దేవకీ దేవికి పుణ్యమూర్తి ఐనుదేవునకుం దనయుండగానికకా భివీమతప్రభావుడగు దేవర కే ననుజూడ గానికకా బావన మైన యట్టి యడు వంశమునక జనియింపలేదె కన్."

దీనికి పరిహార మెట్లని శ్రీకృష్ణుడు శంకరుని ప్రశ్నించును. ఇట్టి అఖండమైన ప్రతివ దాల్చుటచేతనే మానవకోటి యంతయు త హ త హ లా డె ను. దా ని మ ర్మ ము శ్రీ కృష్ణ మహేశ్వరులకు పక్క నితరులకు దుర్భాగ్యంబుగా నుండెను. శంకరుఁ డెట్లు ఈప్రతిజ్ఞకు సమర్థించును: "నీవు గయని వధియింపకున్నను నీమటల లస్త్రంబులుగావు చూడు."

"నీ! దేవకీనుతుండవు గావు నీవరయంగ

పురుషోత్తమ స్వయంభవపుగాని

బలభద్రుఁ డెన్నఁగ భవదగ్రజాఁడుగాఁడు

నీహనుపగు ఘోనేతగాని

యాదవు ల్గారు వీరభిలేశ నికాగోల్వ

క్షోణిబుట్టితయట్టి మరలుగాని

వరమాత్రుండవుగావు ధరణిభారము మాన్చ

ననతారమును దాల్చు హరివిగాని

యాదవుండవు గావు మహానుభావ!

మాధవుండవుగాని నీమటల తప్ప

దీవు ప్రతివదాల్చిన డెల్ల నీవృశంబ."

అని క్షీరసాగరమును శ్రీకృష్ణునకు జూపును.

శ్రీకృష్ణున కిప్పుడు మనశ్శాంతి గలిగినదట. తనపండేహములు తీసినవట. గయనిగూర్చి తన అప్రిప్రాయమును మార్చుకొననట. ఆహా ఏమి మాయమాటలు! శ్రీకృష్ణుడే క్షీరసాగర

మెన్నఁడు చూడనిచో శంకరుండు తన దృఢీయస్వరూపము కానిచో, నిదంతయు తన మాయ యని చెప్పుటకు వీలు లేనిచో శ్రీ కృష్ణుం డెట్లు ఎందులకు చెప్పెను?

మ. "కుటిలాచారులుధార రాష్ట్రాలకు మీకుగ్రయ్యమాదానికై పటుశక్త్రుంబులు దత్తదర్శనము సంపాదించితో లేదోయిం చెట్టులైనం గనఁగోరి యాహవమునే నీలీల గల్పించితికా

ద్రుటిలోగూర్చెద పీపుకాత్రపులతో దుర్వారదర్శిన్నతా!"

పార్థుని పెట్టినచిక్కులన్నియు గయని పెట్టినపాదలన్నియు, ఈయుద్ధమును సర్వమును శ్రీకృష్ణునిలీలలట. ఇప్పుటి కాలఁడు మర్మము విడిచి సత్యము వక్కాణించెను. గయని తప్పనకు ఇది స్వల్పశిక్ష. పార్థుని తొందరకుగూడ నిది గొప్ప శిక్షగాదు. ఎందులకన, వారి కెన్నడును సాధ్యపడని యుమారమాపతులదర్శన మొకేసారి సమకూడెను. అందుచే అందఱుకు సంతోషించిరి. యుద్ధమందు మృతి నొందినవారికి ప్రాణములు తిర్చి వచ్చెను. దేశమా పాఁడిపంటలుగలిగి వర్ధిలెను. పార్థుడనినటుల విష్ణులీలాసముద్రమపారము నెవఁడుచూడఁగలఁడు?"

పార్థుండు శ్రీకృష్ణుని యనుగ్రహంబున తన పూర్వజన్మమున నరుండై యెట్లు తపస్సుచేసినదియు చూడఁగలిగెను.

మఱియు శ్రీకృష్ణుని నారాయణావతారము మీహవతారమును జూచి అనందించెను మఱియు శంకరునియనుగ్రహము కతంబున క్షీరసాగరమును గూడఁ జూడఁగల్గెను. ముఖ్యముగా తన కీర్తిప్రపంచ మంతయు ప్రాఁకెను.

ఇట్లు గయోపాఖ్యానముందలి పార్థుండు వినయవిధేయత గల దయామయుడు. ఆర్తజనరక్షణీయుండు, సత్యసంధుఁడు, బాహుబలపరాక్రమశాలి, తేజోరూపముగలవాఁడు, భక్తుఁడునిగర్వమాడామణి, సుగుణములమూర్తి, తనప్రతిజ్ఞ సాధించు పట్టుదలయు చలంబును గలవాడు. పెక్కు ఆయుధసాముగ్ని స్వాధీనమందుఁగలవాఁడు. ఇన్నియుఁ గలిగి కొంచెమైన సామాన్యచూనవుని గుణములులేనిచో దేవతావంశజాడనను. కాని పార్థుండు మనుష్యుండు. అందుచే ఆతని సుగుణములు మనుష్యులకు సన్మార్గమును జూపును. సుభద్రాదులనె త్రిపాదుమట, అమితాగ్రహముచే శ్రీకృష్ణుని దూఱుబు, తొందరపడి శరణిచ్చుటయు కొన్ని గుణాదోషములున్నను పార్థుడు మానవులలో శ్రేష్ఠుండు. భారతవీరులలో పార్థుండు త్తముడు. శ్రీకృష్ణునితరువాత శ్రీకృష్ణునంతకత్తి గలవాఁడు పార్థుడు. శ్రీయుతి చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహకవి పార్థుని గుణములను గడుసేర్పుతోను యుక్తితోను సాధించెను.

హిందీ తెలుగు-

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకము 0-6-0

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 1-0-0

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రిక మే నే జరు.

7. శంకరాచార్యుని, మద్రాసు.

కమలాక్షి

(విచిత్రకథ)

గంధకర్త:- నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయనం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్.టి

సాంఘికనవల-ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశేసితి, ఆకాలపు చదువునంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాచారవ్యవహారములు, గుణశీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. ఖెదరైట్టుకాగితము. మంచి అచ్చు. 0-8-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

మదరాసు.

ప్రేమ

1

[కె. వి. కె. శ్రీనివాసరావుగారు]

“అయ్యో దైవమా! నన్ను నున్న బాధలు పెట్టకలవిలివో! దా! ఏమిచేయుదును. కర్మ మనుభవింపక తీరునా. అహ! ఎంత విచారకరముగ నున్నది. నా పూర్వస్థితికిలించి, ఇప్పటి యర్థ తలచిన కడుపు చెక్కులనున్నది. ఆ మేడలు ఆ పరివారము విశ్వరూపు పోయి ఇప్పుడు కూటికిని గుడ్డను కరుచై గాలము గడుపవలసి చేస్తున్నది. అమ్మా! నుండరి”

ఇట్లు పిలువగనే ఆచిన్న గుడికెలోనుండి పరుగునెరిమిది పంపత్తరముల బాలిక తల్లివద్దకువచ్చి “అమ్మా! ఎందుకు పిలిచింది” అని అడిగెను. తల్లి కొంచెము కోపముతో “ఏమే బుద్ధిహీనురాలా! ఏమిచేయుచుంటివి. ఇంటిలో గుప్పెడు బియ్యమైనా లేవు! దా. ఈవేళ ఏమి భోజనము చేయదలచితివి?”

మనకేమి భయమమ్మా! కృపాకరునికి మనయందు దయ లేదు. అతడు జీవించినంతకాలము మనకు భయములేదు.

ఏమి పిచ్చివానివే. ఎంత దయార్థివైనాడైనను నన్నినాళ్లని ఆతడు మనలను పోషించును. అప్పుడే మన క్రింద హితకరపాపాలు ఖర్చుపెట్టినాడు.

అమ్మా! పోనిలేవే. ఆతడు ఇవ్వలేకపోయిన మనకు తిండి లేక పోవునా? చేవునియందు భారము వైచెదము. పుట్టించిన చాడు మనలను పోషించు బాధ్యత అతనిదే, ఒకవేళ తిండిలేక వచ్చిపోవుదుమని నీవు భయముగ నున్నదేమి. నాకెంతమాత్రం అట్టి భయములేదు. ఎంతటి గొప్పవారికైనను ఎంతటియైశ్వర్య సంతులకైనను, లేక కడుదరిద్రులకైనను ఒకానొకప్పుడు చావు తప్పదు. అట్టితరి మనమేల భయ మొందవలెను?

నీ వెళ్లి బాగుల తనమునకు నాకు చాల ఆశ్చర్యముగ నున్నది. స్వకాయ కష్టము లేక దైవము మాత్రముమనలకు తినుటకు నిచ్చునా?

అది విని నుండరమ్మ కొంతవర కాలోచించి తరువాత ఇట్టితో అమ్మా! మనము తిరిగి పెద్దాపురమున కేల పోకూడదు? అని అడిగెను.

పెద్దాపురము మాట చెవినిబడగానే తల్లి విచారము పట్ట లేక కన్నీరు కాల్యలు కట్టునట్లుగా విచారపడెను.

2

మధునూదనరావుగా రొక గొప్పధనవంతుడు. పరువు ప్రతిష్ఠ గలిగి జీవించుచుండెను. ఆయనకు నుండరియను బ్రాహ్మణులకు. యుక్తవయసుకురాగానే నుండరిని పెద్దాపురములో నొక గొప్పధనికుని కుమారుడైన వెంకట్రావున కిచ్చి పెండ్లిచేసెను. కాలవశమున మధునూదనరావు మృతినొందెను. తండ్రియొక్క చావేగాక నుండరమ్మకు దురదృష్టవశమున కష్ట దినములు సుప్రాప్తించెను. వారిధనమంతయు పోయి తుదకు నుండరమ్మ కాపురమునకు పోవుసమయమునకు నారు కడువీడ వారైరి. ధనమదాంధకరచే కట్లకప్పియండిన నుండరి మామగారు ఆమెను ఇంటికి రానివ్వక చెడలిగొట్టివేసెననిన నేమియు ఆశ్చర్యములేదు. ఇది అయినతరువాత అయిదు సంవత్సరములు గడచివి. అప్పటికి నుండరి స్థితి ఎట్లుండెనో మనకు విశదమే.

కొంత రోజువు తనలో తా నేడ్చి తుదకు దైర్యము తెచ్చుకొని అతని రెండవవివాహమునుగురించివినియె. వారెవరు మునునలను పిలువక పోయినను, తిరిగి పెద్దాపురమునకు పోవుద మనెదవా? అని తల్లి కూతురు నడిగెను.

మనస్తాపముచే పూదయముత తీరపడ నుండరి “ఏమమ్మా ఎందుకు పోకూడదు. అది నా యిల్లు. ఎంత నీచముగనున్నను నేను అక్కడకాలము గడుపవలెను. నాభర్తయే నాదైవము. ఆయన క్షణచారముచేయుటకంటె నాకు వేరుపనిలేదు. ఆనమానించినను షరే, నేను లేక్కచేయును. ఆయన అర్థాంగిగన నన్నాయన బ్రాహ్మణ చూడకపోయినను సరే ఇంకను నాతో కాపురము చేయుకపోయినను సరే. ఆయన పాదసేవచేయుటయే నాకు విధి. అదియే నాకు స్వర్గము.”

ఈ మాటలువిని తల్లి సంతసించి, తనయను దగ్గరకు దీసి కాగలింపకొని “అమ్మా! నీయాదర్యము అట్లుగనున్నయెడల నే నెన్నటికిని అడ్డుచెప్పుదాననాను. ముమ్మాటికిని సరికి పతియే దైవము. పతిసేవకంటె ఎక్కువధర్మము లేదు. మనము ఈ బ్రాహ్మణనే బయలుదేరి పెద్దాపురమునకు పోవుదము. అచ్చట ధనమదాంధుడైన నీభర్త నిన్నెట్లు గారవిండునోచూతము.

3

అయిదు మైళ్ల ప్రయాణము చేయవలసినను అడువారగుటచే వారి కడంతయు కష్టముగ నుండెను. త్రోవయందు నుండరి పూచయము తీర్రపడసాగెను. అయిదు సంవత్సరముల నుండి భర్త తన్ను విడిచినను ఆమె పూదయమం దింను ప్రేమించుచుండెను. తన భర్త కువచారము చేయుటకై దాసిగనెనను అంగీకరింపుచుని ఆమె కోరును. ఆమెమనవి కట్టి ప్రత్యుత్తరము వచ్చునోకదా?

చివరకు కష్టపడి పెద్దాపురంలో నుండరి అత్తవారిలు వారిద్దరు చేరుకొనిరి. త్రోవయందు కావలి వాండ్ల బాధ తప్పించుకొని అత్తగారుండు గదివద్దకు వెళ్లిరి. ఆగదిలో నున్న యామె కోరచూపులతో ఎవరు మీరు అని అడిగెను.

తల్లి నీకోడలును మరచిపోతివా? అని నుండరి తల్లి అడిగెను.

నాకోడలా? నీకు మతిపోయినదా? మీరవలెలకు పొండు అని కసిరెను.

అమ్మా! అయిదు సంవత్సరముల క్రిందట మధునూదన రావుగారి కూతురును, నీకోమారునకు వివాహ మొనరించిన సంగతి అప్పుడే మరచి పోతివా?

“నేను మగువలేదు. అట్టి తనతల్లి వ్యభిచారిణి యగుట వలన చెడిపోయినది. అందువలన విడిచి వేసితిమి.”

“ఈమాటలు వినిన నుండరి మూర్ఛపోయెను. ఏడవే ప్రక్కనేయున్న యొకయువతి ఆమెను తనవడితో తీరబెట్టు కొనెను. ఆమెనుండరి సవతియే.”

4

ఆధనమునం దింకొకమందిరమందు వెంకట్రావు నిద్రించు చుండెను. ఈతడే నుండరిభర్త. నుండరి మూర్ఛపోగానే, చిన్న ప్పటినుండియు వెంకట్రావును పెంచి పెద్దవానిగ చేసిన ఒక ముసలమ్మ అతని గదిలోనికి వెళ్లి అతనిని లేపెను. అతడు లేచ గనే “మనము తిరిగి పిలువకుండగనే, మన ఇంటికి వచ్చినవారిని, మీ అమ్మ గదిలోనికి పోయిచూడు” మని చెప్పి వెళ్లిపోయెను.

ఈగండరగోళము ఏమిటో తెలియక వెంకట్రావు వడక గదివది వైకెవచ్చుసరికి అతని రెండవభార్య తొందరగా ఆం దోళనపడుచు పరుగెత్తుకొనివచ్చి విచారపడుచుండెను. వెంకట్రా వామెను దగ్గఱకు బిలచి ఏమి సమాచారమని అడుగగా, “నేనే కాకుండ నీప్రేమకొఱ కానించిన యామె ఇంకొకతె కూడ కలదా?

“దాని సంగతి నీకెందుకు. అది చెడిపోయినది.

“అయ్యో! ఆమె భర్తయైన మీరుకూడ నిట్లానే అనుచు న్నారా? అగ్నిపరులు ఆమెను పోషించెద మని ప్రమాణముచేసి ఆమెను వదిలిపెట్టితిరి. ఆమెకు తిండి ఎట్లు? ఆమె కడుపేద రాలై పోషించుకొనలేకున్నదే? ఆమెను మీరు వసలిపెట్టుటకు కారణమేమి? నాతండ్రి ఆమెతండ్రికన్న గొప్పవాడు కాకపోయినను, ఆయనవలె దివాలా తీయకబోవుటయే కాబోలు నన్నింకను ప్రేమించుచుంటిరి. తేకున్న నాగతి ఇట్లు కావలసినదేనా? “అయితే ఇదివఱలో ఆమెను గురించి మనము తెలిసిన సంగతులు నీవు నమ్మువా?

“నేనెన్నటికిని నమ్మును. ఆమెను చూచితిని, పరీక్షించి తిని, ఆమె ఎన్నటికిని అటవంటిది కాదు?”

“నేనుకూడ దానిని చూడగలనా?”

“ఏమో అది అనుమానాస్పదమే. ఈపాటికే ఆమె తరుమ బడి యుండును.

మరి మారుమాటాడక వెంకట్రావు నుండరిని చూచుటకు పోయెను.

5

ఒక గంటసేపు త్వరితముగ ప్రయాణముచేసి వెంకట్రావు, నుండరిని తల్లిని కలుసుకొనెను. అతనిని చూడగానే వారు త్రోవమండి తప్పుకొని ప్రక్క నిలుచుండిరి. నుండరిని చూడగనే వెంకట్రావు అనుమానము పోయెను. ఆమె మొగమం దు ఎట్టి కళంకమును కాన్పించలేదు. వెంకట్రా వామెచేయి పట్టుకొనబోయెను. కాని నుండరి తప్పించుకొని దూరముగ నిలువబడి నమస్కరించి నేను చెడిపో నన్ను మట్టుకొని మీకు కూడ కళంకముతెచ్చుకొనవలెను. దైవము మీకు సుఖమును ఆ రోగ్యము నిచ్చుగాక! మీరు రెండవ భార్యవైనను నన్ను చూచినట్లు చూడక ఆమెను మీరు ప్రేమించవలెనని నాకోరిక. ఇక నే నెన్నడును మిమ్ములను కష్టపెట్టను.

ఈమాటలు వినిన వెంకట్రావు నిశ్చేష్టుడయ్యెను. నేను సంతోషముతో తిరిగి పెండ్లి కూడితి ననుకొంటివా? నేను నీ గురించి వినిన స్థంగతుల వలన నామనసు ఎంత ఆందోళన పడిన

నో నీకు తెలియదు. ఇప్పుడు నా అనుమానముపోయినది. నీవు నాయంటికి రావలెను. అని అనెను.

పోనిండు; మీరెండవభార్యనాకంటె సౌందర్య వంతురాలు. ఆమె యందు నాకంటె మంచిగుణములు కలవు. ఆమె నిమ్మకపాతబుద్ధి ఎన్నుకొన తగినది. నాపూదయ పూర్వకముగా జేవుడు మీ యిద్దర కు ఆ యురా రోగ్య విశ్వరూపులు ఇచ్చుగాక యని వేడెదను. కాని నాకోక్క మనవి యున్నది. ఏమనిన, ఏపాప మెరుంగనివారిని ధూషించుట మిషిలలకును నేర్పవలదు. అని చెప్పి తన నిజనాధునకు మనపూర్వకముగ సాష్టాంగ మొనరించి “నే నింక మిమ్ములను కష్ట పెట్టను. తుదబాధవలన దహించుకొని పోయినను నావలన మీకు కష్టము కలుగదు. మన యీ సంఘటన సమయమున చేవునిపై ప్రమాణము చేసి ఒక్కసంగతి చెప్పెదను.” మీకు తెలియవచ్చినప్రకారము నేను గాని, నా తల్లిగాని చెడిపోలేదు. నేనట్టి పాపకృత్య మేదియు నొనరింపలేదు. ఇప్పటికిని నా పాతివ్రత్యమునకు భంగము రా లేదు. ఇదియే నాకు మీకడపారి దర్శన మనుకొందును. నాకు నెలవిండు. ఎక్కడకు ‘వుదునో నాకే తెలియదు.’ అని వెడలి పోయెను.

చాలాకాలము గడచిపోయెను. వెంకట్రావుకు ఇద్దరుపిల్లలు కలిగిరి. ఆతని తల్లితండ్రులు కాలధర్యము నొందిరి. ధన లక్ష్మీ కూడ అతనిని క్రమముగా విడిచిపెట్టెను. తుదకు ఆతని భుక్తి గడుపుకొనుటకు ఏదైన యుద్యోగము కొఱకు వెళుకు మండెను. ఇట్టి సమయమున చెన్నపురి యందున్న ఒక జమీందారురాలు ఎన్నేట వ్యవహారములు చక్కపెట్టుటకు మేనేజరు కావలసినట్లు ఆతనికి తెలియవచ్చెను. అతడు దానికి ధరఖాస్తు పెట్టెను. ఆయుద్యోగ మతనికిచ్చిరి. తన భార్యతోను, ఇద్దరు పిల్లలతోను చెన్నపురికి పోయెను. తనయజమానురాలి యింటి యందు ఒక భాగము ఆతనికి కాపురముండుటకు ఈయబడెను. ఇతను తన పనిని చక్కగ నెరవేర్చి యజమానురాలి దయ సంపాదించెను. ఇప్పుడతని కేమియు లోటులేదు. క్రమముగా ఇతని కుమారులు జమీందారురాలియొద్దకు పోవువచ్చిరి. వారిని ఆమె ప్రేమించెను. పిల్లలకుకూడ ఆమెయందు మాతృభావము గలిగినది. కొంతకాలమునకు వారు ఆమెను కన్నమ్మ అని పిలువసాగిరి.

ఒకనాడు వెంకట్రావు భార్యను అతని యజమానురాలు పిలిపించెను. అచ్చట ఏమిజరిగెనో మనకు అంతగ తెలియదుకాని. సాయంత్రము కాగానే తన భార్య జమీందారు రాలుగారి ఇంటిలోనే నిద్రించుననియు, అతడు కూడ ఆరాత్రి అక్కడకు వచ్చి నిద్రింప వలయుననియు నుత్తరపు వెంకట్రావునకు వచ్చెను. రాత్రి కాగానే వెంకట్రా వాతనికి నియమింపబడిన గదిలోనికి తీసుకు వెళ్లబడెను. అగది బాగుగ నలంకరింపబడెను. అట్టిదిదినర కెన్నడతడు జూడలేదు. అక్కడ మన్న చిత్రముల నన్నింటిని పరీక్షించుచుండగ అతనికి తన చిన్నతనపు ఘోటోగ్రాఫుయొక్క ఆయిల్ పెయింటింగు ఒకటి కనబడెను. అదిచూచి అతడు ఆశ్చర్యపోయెను. అతని మనస్సు పరిపరివిధముల పోయెను. దీనినూయ ఎమిటో అతనికి తెలియలేదు. ఇట్లు తెల్లబోవుచుండ నతని భార్య గదిలోనికి నవ్వుచు వచ్చెను. కాని పిల్లలు రాలేదు. పిల్లలేరియని వెంకట్రావుడుగ వాడు కన్న ముద్దగిరి పున్నారని ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

“నే నేమి కల గనుచున్నానా?

ఎందుచేతి? ఏమికారణము?

ఈరోజునాడు నన్ను నాచిత్రపటము నీరింకచూడలేదా? నాయజమాను రాలికి నాచిత్రపటము అంతచిన్నతనములలో నిది ఎక్కడిదని ఆశ్చర్యపడు చుంటిని. ఆయననుందామె నన్ను చూడలేదే? ఆమె ఎట్టి పటమును తయారు చేయించగలిగెను? ఇదంతయు వింతగ నున్నది. దానికి జవాబు నేనేమి చెప్పగలను. ఆప్రశ్న నేను వేయవలసినది. మీరు దానిని సమర్థించుకోవలసినది. అని నవ్వుచుండెను.

నేను వెలివాడిని. ఈగది మంత్రంపబడినది! ఈగది యందు ఇంకను చిత్రములు కలవు. అని వెంకట్రావు పటము చుట్టునున్న ప్రేమలో నొకమీట నొక్కెను. అది నొక్కగానే మరియొక చిత్రము అతని కన్నుల యెదురు పడెను. అది యొక 15 ఏండ్ల బాలికయొక్క పటము. ఆబాలిక తాను విడిచిన నుండరియే. ఇది చూచి అతడు నిశ్చేష్టుడయ్యెను. నోట మాటలేదు. కాలాడదు. అతః క్రింద పడిపోబోయెను. కాని అతని భార్య అతనిని పట్టుకొనెను. ఇట్టిసమయములో వెంకట్రావు యజమానురాలు అతనికి మొదిటిసారి కనబడెను. ఆమెయే మన నుండరమ్మ. తనపిల్లల నిద్దరును రెండు చేతులతో పట్టుకు నడిపించుచుచి నిలచి ఆమె నవ్వుచుండెను.

నుండరమ్మ తండ్రి చనిపోయినను వారికరవున ప్రతికపు నిల్లులో వేసినదావా గెలిచినది. వారి పోయిన ఎన్నేట తిరిగి నుండరమ్మకు వచ్చినది.

ఓంసమో భగవతే జగన్నాటక సూత్రధారాయ
తెనుగు తమిళుల సంవాదము

[మంత్రాల శ్రీశతి శాస్త్రీగారు]

(గత సారస్వతానుబంధము తరువాయి)

తె. ఇద్దరూమూ యిలా పడుచేరిన తెనుగువారి నలె సంస్కృతము తమిళులకు మలభాషాధ్యము గాకపోవుటచేతను ఆ గ్రంథాదిమహర్షులు, మఱికొందఱు బుద్ధిమంతులగు వార్యులును ప్రాచీనకాలముననే సంస్కృతవాద్యులైన వైదికవిషయములను వైద్యజ్యోతిషగ్రంథములను తమిళీకరించి యావాద్యులమును సమృద్ధిమంతముం గావించిరి. తెనుగున వైద్యజ్యోతిషగ్రంథములు తక్కువయినను దోషము కాఁజాలదు. సంస్కృతగ్రంథములు సవ్యాఖ్యానములు సాంప్రత్యర్థములు తెనుగువారికి నుబోధములై యున్నవి. బసవరాజీయాదిస్వతంత్ర గ్రంథములు కూడ నున్నవి.

ఇక సంస్కృతభాషనుండి తద్దమాచేయఁబడినవి కావు. “స్వతంత్రవైద్యగ్రంథములు! స్వతంత్రవైద్యగ్రంథములు!” అని చెప్పికోనుట తమిళ భాషామూలజ్ఞానలబధిర్బద్ధ త్వజనితదోషము గాని మఱియొందుకాదు. “సిద్ధవైద్యము సిద్ధవైద్యము” అని యిప్పుడు దేశీయవైద్యపాఠశాలలోఁ జెప్పదుంటుంటేయు సంస్కృతభాషానభిజ్ఞ త్వజనితదోషము సిద్ధవైద్యమనశబ్దమే సంస్కృతమయమైయున్నది. అయితే తమిళులు “విత్తవైద్యము” అనెదరు. తమిళమునకు కిట్టిదేకదా ప్రమాణము! చూడుఁడు. తమిళముందలి ఆగ స్వకృత వైద్యగ్రంథమున “కరికే” అనుదాని లో అవతారికాపద్యమున.

“ఆయుర్వేదము మహా త్రరమైనది. వైద్యరత్నాకరము, రసంతామణి, రసమాదామణి రసపకరణము, రసమాల, రస కామధేనువు రసతంత్రము రసాంగము వైద్యచింతామణి వైద్యార్థము వైద్యమతామము, వైద్యశిఖామజ్ఞానము సంస్కృతమయము. వీ సుఖ్య రెండుకొట్లు. వీనినన్నిటిని నగ స్త్రమునిపుంగ పుఁడు తమిళమునఁ దద్దమాచేసిను.” అని యున్నది.

“తేరైయ్యర్ శేఖరప్ప” యను వైద్య గ్రంథమున మంగళశ్లోకాంతరము భన్వః తిరికృత సంస్కృత వైద్యగ్రంథముల కనంతరమే తమిళవైద్య గ్రంథము లుద్భవించెనని కలదు. గ్రంథవిస్తర కీర్తిచే నీ రెండికిని మూలము లగు తమిళ పద్యముల నిటం చేర్చినవైరి. వీనింబట్టి సిద్ధవైద్య మనుటకే యవకాశములేదు. ఉభయభాషాభిజ్ఞుల కియ్యది నువి దితము. ఇట్టివిషయములను మన తమిళసోదరు లెఱుంగమి శోచ నీయముగాక మఱి యేమగును?

త. పాశ్చాత్యు లెందఱో బహువిధముల దమిళమునొగడి యున్నారు. నే వన్న మాతృభాషాభిమాని యందును. భాష లన్నిటికంటె మేటి యగుఁజల్ల నేకదా విదేశీయులు శ్రద్ధితము పొగడిరి.

తె. విదేశీయులైన పాశ్చాత్యు లీదేశమున కగుదెంచి మన భాషల నభ్యసించుట కక్కము. వీయేపాశ్చాత్యు డేయేభాషను “నేయ్యనో” దానిని మాత్రమే వాడు “యధారాజాతధాప్రజా” య న్న విధన బోధకముతానుసారముగా బ్రవేశించెను. ఈ ప్రశం సచే భాషాదేవి కొక గౌరవము కలుగు ననుట యల్పజ్ఞత్వము. తెనుగును సహిత మనేకపాశ్చాత్యులు పఠించిరి. పఠించు మన్నాఁడు. ఎ. డి క్యాంబెల్ (A. D. Campbell) డాక్టర్ కేరీ (Dr Carey) ప్రభృతులు తెనుగునువీ శేషముగా బ్రవేశించిరి. తుదకు Italian of the East అను బిరుదము నొసంగిరి.

త. తేనెవలె మధురమైన ద్వయము కలదికాన తమిళఅను శబ్దము కలిగె. తమిళ భాషయందలి శబ్దములన్నియు కోవలకమ నీయములు. కనరన భరితములు. తెనుగుశబ్దము లట్టివికావు. పరమ ములు. కొన్ని సమయములందు శాంగ్ర పదములు మాకు నప హాస్యములకూడ నగుచున్నవి. ఎట్లగుగా—

1 వదువన్ తమిళతీయాన్ వైకోలై కపవెన్నాన్
అరుత్తనం నెయిపెట్ర పుదల్లనై కొడుక్కెన్నాన్
కుల మరుగులై కొదాలి యెన్నాన్.

“తెనుగువాడు తమిళము నెఱుగఁడు. గడిచి కనననును. మహా త్రగమైన తపస్సుచేసె కనినకుయారి కొడుక్కనును. మలాభి వృద్ధికై గృహమునలంకరించు కొడుకును కొదాలియనును. ఇందు కొడుక్కనఁగాఁ దమిళమున వృత్తికి ప్రచ్ఛము. కొదాలియనగా గండ్రాడర్.”

(2) ఈ మూట అట్లు పడిఉట్టి.
(ఈగలముట. ఎలగ చేరెడిఅని తమిళమున నర్థము)
తె. తేనెవంటిది తమిళ అనుటకంటె తేనెఅను తెనుగు

అని క్యాంబెల్ దొరగారు దయచేసిన వ్యుత్పత్తియే బహుతర జ నాం గీ కృ త మై యు న్న ది. త మి ల్ అ ను ట ఇ ం పా తె ను గు అ ను ట సా ం పా నిష్పతాతబుద్ధితో బరికించిన తెనుగు అనుటయే సామమర్య తరమై యున్న దని సర్వజను లంగీకరింపక తప్పదు. స్వభా షాభిమానత్వమును పరభాషాపూజ్యత్వముం జూపెడి సుమృ కలహ మిప్పై ప్రశ్నలో నిమిడియున్నది. ప్రతిభాషలోను పరమ సరళ పదములన్నియు నుండును. దూషించుటకు గడంగి వారు గాన తెనుగునందలి మనుమర పదములు తమిళుల కగ పడలేదు. వీరివంటి స్వభాషాభిమానులు తెనుగువారిలో సహిత మొకరు స్వభాషాసామమర్యమును పరభాషాపరమత్వమును నెట్లు విశేషపఱచియున్నారో కనవగు:—

“ఉ. విందులుగాంచుడీ భువనక్షత్రభాషలఁ జూడఁజూడఁజ క్కంచన మిందెకాక మఱికల్లునె యెయ్యెదనే న్యరందముం జించెడు కుండకుట్టులరుచిం దవులాంది చరించుతుందిలేం దిందిరబృందముందరతుందిలఁపించెడి ముద్దుపల్కలం తెంది మనీషిపం క్తి రసనేపథి ముంచుచు మించునాంధ్ర నందితపండితక్రమమునం బచరింపఁగవచ్చు దేశ్యనూ క్తిం దనియంపుమన్ననల తేనెసోఁల జూలువాట వీం కందగు జాంటిగంటు తెలిగంటుల వాతెఱపంటినంటు తి య్యందనముం దలర్చి మరునమ్ముల నిమ్ము కమ్ముతావులం గ్రంథుకొనం గొనంబులు గరంబలరక రతవాలప్రాకరై యందపుమోకరై గొనబుత లలిపల్లల నానవారికి నిన్విం దొనరింపవచ్చు మఱి నెట్లెయి కోల్లి యిఱ్ఱు పిఱ్ఱు కిట్టు కండగిడై మడై మట్టుమట్టుడై వామ్రపంతుం కుర ల్లిరుల్లిందను ద్రావిడో క్తి యెనయెట్లగు దీనికి నెంచిమాడ గక.”

ద్రుత ప్రకృతికపదములు తెనుగుభాషాయొమకు వెల తేని చూడకృత్యవితాళంకారముం దెచ్చి నెట్టుచున్నవి. గుణజ్ఞులు గుణములను గ్రహింతురుగాక.

ఒకభాషలోని సాధుశబ్దములు భాషాంతరమున నసాధు పులగుటయు నశ్లిలపుగుటయు, పరుమ మగుటయుపహాజము. వీని సాధారణముగాఁ గొని యొకభాషను దూషింపఁగడం గుట దురభి మామముగాని యన్యముకాదు. లేదా, మందత యనవలయు. తమిళ భాషకు సంస్కృతసంబంధము శోనివో ఆభాషను పాడెఅని ప్రాయవలసియుండును. తెనుగులోని “గారు” అను పూజ్యవా చకమునకుఁ దమిళమున “అవర్కకో” అందురు. ఆభాషలోని “అవర్కకో” అను శబ్దమునకు వారియొక్కకల్లు అని యర్థ మువును. నిందావాచకమునియ్యది పూజ్యవాచక మెట్లును? అరవములో పడు అనగా పరుండును. అనియర్థము. తెనుగున భూపతితి మగుట యర్థము. తమిళపూక్కిడై తెనుగువారిని నర్పించును. అట్టిపిచ్చియాధారములంగొని యరవవారు తెను గును దూషించునట్లు నేను తమిళమును దూషించినవో దోష ము కలుగునా? అయితే నా కీప్రపంచమందలిభాషలన్నియు సమానగౌరవార్హములు కావున దూషింపను. ఇంత యెందు కనఁగా తమిళసోదరుల యాతేపములకు సమాధానము.

త. తమిళమున మహాకవు లెందఱో యుండిరి. వారు మూ ర్తీభవించినవాడేవరెలు. వారిమహిమలను నర్ణించుటకు శేషహి సహితమననుగుండు. ఒక్కకథమత్ర మా లకింపును. “ఇడై క్కాడర్” అనునాకం దొక గొప్పతమిళమహాకవి ఆయన పాండ్యరాజు నొకప్పుడు పద్యములచేతఁ బ్రశంసించెను. రాజు లత్యుపెట్టడయ్యె. అందులన కవి కుపితండ్ల శ్రీమినాక్షీ ముందరేర్పడెను కేఱింగించెను. అయ్యదిచెలిసి భ క్తవత్సలుండును కవిపాలకుండును భగవంతుండు మధురానగరముం ద్యజించి తిరోహితుండయ్యె. శివరహితమైన మధురానగరమును శివరహి తముగా భావించి రా జహోరాత్రములు ఘోరతపస్సు చేసె. శివుండు ప్రత్యక్షమై యిడైక్కాడర్ ఉ త్రువులేనిది నానగ రముం బ్రవేశింపననెను. కవిమహిమ యప్పుడే రాజెఱింగి, యత నిని భ క్తియుక్తుడై సమ్మానించెను. అంతేకాదు. అదిమొద లారాజు తమిళమహాకవులకు దాసుఁ డయ్యెను. శివుఁ డనుగ్ర హించెను. ఇట్టివి మీ తెనుగునఁ గలవా?

తె. అసంఖ్యాకములు కలవు. అయితే “తెల్ల నిదంతయు పాలు. నల్ల నిదంతయు నీరు” అనుకొన్న యాకాలమున కయ్య డి సమంజసమైయుండెను. కాని యిప్పు డట్టికథల నెవ్వగు విశ్వసించుదు? ఆయునను నీవొకకథజెప్పితివి గనుక నేనుసహితము కొంతచెప్పెదను. పోతనకు శ్రీహరి ప్రత్యక్షము. ఒకానొక పృథు శ్వేతవరాహరూపుడై భగవంతుండు పోతనయొక్క వాకిలఁ గానియొండి పోతన నవమానపఱుపవచ్చిన కట్టాలరాజు నోడించెను! పోతన యొకదిన మొకపద్యమున సగము వ్రాసి మిగతవో చనంచున నట్లేయుంచి వెలుపఱికివెళ్లియుండఁగా హరి పోతనరూపముతో నరుదెంచి యద్దానిం దానే పూరించెను! ఎట్లులేకయే పోతన నాగనినాగించెను! భీమకవి అన్నమును

నున్నముగాను, పప్పును కప్పలుగాను నిమిషముననే మార్చెను! వాణి నారాజు యన్నకవిసహిత ముండెను! పెద్దన్నను పల్లకి లోనుంచి శృంగ దేవరాయలు మోసెను! విస్తరభీతిచే విరమించి

తిఁగాని యెన్నియుదాహరణములైన నిట్టివి చూపఁగలను. త. శివునిచేతను, కందసామిచేతను (సంబ్రహ్మభ్యుత్థాపి) ఆగస్త్యునికుపదేశింపఁబడి యీ తమిళము జనించెను. అందు వలన నియ్యది దేవభాష.

తె. ఇయ్యది “నృత్యానసానే నటరాజరాజో నవాన ధక్కాం నవపంచవారమ్, ఉద్ధృతకామ స్సనకాదిసిద్ధా నేతద్వియత్యే శివనూత్రిజాలమ్”

అను సంస్కృతవ్యాకరణ ప్రత్యాహార మూత్రములకథ వంటిది.

ఇట్టికథలచే భాషలకు దేవతాత్వము సిద్ధించునని మనదేశీ యులందఱు నేకగ్రీవముగా నంగీకరించిరి. కాని యీకథలన్ని యు నీకాలమున విశ్వసనీయములు కాఁజాలవు. తెనుగునసహిత మటువంటికథలు లేకపోలేదు. “హేమచంద్రాదిమునిభిః కక్షి తం ఆంధ్రలతః” అనియు కణ్ణముపార్శ్వీ యు రావణుండు కూడ వ్యాకరణములు రచియించి తెనుగుభాషను సంస్కరించి రనియు నివి మున్నగు పిచ్చికథలు బయలుదేరెను. ఇత్యాదులు భాషామహిమను వెల్లడింపవు.

త. కావ్యశోభాకరములగు శబ్దాలంకారవైచిత్ర్యములు తమిళముననే కలవు. మున్ను కొకయుదాహరణము:—

చందవీరు తమ్. (ధందోవృత్తము)
విక్కా పుక్కా విత్తావిప్పయ్య, విట్టార్ నట్టార్ మట్టార్
పుక్కార్ ఇక్కాయత్తా వైప్పాడప్రే, యి లేడిప్పయ్య
వైప్పర్ నిర్వీరకాడ్పయ్య తొక్కాట్టుచ్చా,
ప్రప్పాడప్రే వెట్టాడప్రూ జెక్కాడక్కా నత్తాడప్రే
నయ్యత్తా వైచ్చేవితేక.

ఇత్యాదు లనేకములు గలవు. ఇట్టివి తెనుగునఁ గలవా?

త. శబ్దాభివ్రతవైచిత్ర్యములు తమిళ కావ్యములలోనుం టకన్న తెనుగుకావ్యములయం దధికము. భాషాంతరజ్ఞానరా హిత్యముచే నిట్టిప్రశ్నల కవకాశముకలుగుచున్నది. వైస్వత్వము ప్రాసాలంకారమున కొకప్రత్యుదాహరణము:—

చ. సమదవిపక్షశిక్షణ విచక్షణ దక్షిణదోరనుక్షణ
భ్రమదసిద్ధిర్నిక్షు సమరక్షపితక్షితిపక్షితక్షర
సమధికశోణితక్షరకృతక్షణక్షీతక్షిలోక నిన్
గమలదళాక్షుఁ డేలు బలగౌరవసింహ స్వసింహభూవరా.

త. తమిళదేశముననే భారతీయసంగీతము జనించెను. తమిళులే సర్వత్ర సంగీతవిద్వాంసులు. తెనుగువారిలో సంగీత కాస్త్రజ్ఞులే లేరు.

తె. తమిళదేశమున భారతీయసంగీత మధికముగా వ్యా పించియుంట నిక్కము. గాయకశిఖామణులుంటయు సత్వము. ఈగాయకశిఖామణులకల్పవృక్షమున శ్రీ త్యాగయ్య ఆంధ్రుడై యుండినది తెనుగువారిభాగ్యము. భారతీయసంగీతముమాత్ర ము తమిళులసాము కాఁజాలదు. “స రి గ మ ప ద ని ” యను సప్తసంగీతస్వరములలో “స. గ. ద ” అనుస్వరత్రయము తమిళ భాషలో లేదు. ఇందువల్ల నే సంగీత మార్గలసామ్యుని యె ఱుంగవచ్చును. తమిళదేశీయగాయకులు స్వప్రచ్చారణమునకై తెనుగు సభ్యసించుచుండుట నివృత్తుసహితము మనము గనుచు వ్నారము. తమిళసంగీతగ్రంథములలో గీ ర్రపల్లియు తెనుగు వర్ణములయందు ముద్రితమై యుండుటయు జగత్ప్రసిద్ధము. త్యాగయ్యకృతులన్నియు తెనుగుమయములు. వీనినిపదలినవో తమిళగాయకులకు గత్యంతరము లేదు. ఈయపదమనుండి తొలగుటకే నవీనులొందఱు తమిళముననే త్యాగయ్యకృతుల రాగతాళమలంకరితైలోఁ గీ ర్రపలను సృష్టించిరి. కాని త్యా గయ్యకృతులకును వీనికినిఁ గలభేదము హ స్తిమళకాంతరము. ఇక తమిళసంగీతవిద్వాంసులనోటం బడి శబ్దస్వరూపము విరూ పముగుచున్నది. ఉదాహరణము:—

1. ఇంకా తాయరాయలేలో ఇంకా
(ఇంకా దయ రాలేదా యనుటకు)
2. పానమానా నుకడు పట్టా
పాతారాచింతములకు
నీనామరూపమునకు
నిత్య సాయా మంకళమ్!
(పవమాననుతుండు పట్టు పాదారవిందములకు
నీనామరూపములకు నిత్యజయమంగళమ్. అనుటకు)
3. ఇకనైననా ముర వినరాతా
(ఇకనైన నా ముర వినరాదా యనుటకు)
విస్తరభీతిచే విరమించితిని.
త. తమిళులు బుద్ధిమంతులు మేధావులు వాగ్వికారు. తెనుగువా రట్లుకాదు. బండబట్టులు ధరించెదరు. చదువుపహితము వారికిఁ దక్కున. (స శేషము)

కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థుల కే వోటు జేయుదు

ఆంధ్రరాష్ట్రము

వోటరులకు మోచురిక

రానున్న సవంబరు మాసము దేశముయొక్క భావిస్థితిని నిర్ణయించు నున్నది. పరాధీన దేశమందు ప్రజాపక్షము ప్రభుత్వపక్షము తప్ప వేరొండుకక్షకి తావులేదు. సంస్థల కెల్లను తల్లియగు కాంగ్రెసు సంస్థ ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులపక్షమున చేజాచి మీతోడ్పాటు నాశించుచున్నది. తల్లిపిలుపు నాలించి జననియాజ్ఞ నొదల దాల్చి స్వీయధర్మమును నిర్వర్తించుకొను వారలే స్వరాజ్యమును సాధింపగలరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంస్థచే నియమింపబడిన ప్రజాప్రతినిధులు ఆంధ్రనాయకప్రవరు లీదిగువ బేర్కొనబడినవారికే మీ వోట్ల నొసంగి కాంగ్రెసుపట్ల గల మీయనుకూలభక్తివిశ్వాసముల బ్రకటించి కృతకృత్యులు గండు!

భారత శాసనసభ

గంజాము; విశాఖపట్టణము:—

తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు:—

దత్తమండలములు; చిత్తూరు:—

గుంటూరు; నెల్లూరు:—

మదరాసు:—(మహమ్మదీయసాసము):—

మదరాసునగరము (మహమ్మదీయతరస్థానము):—

శ్రీయుత వరహగిరి వెంకట జోగయ్యగారు.

... ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు.

... సి. దొరసామి అయ్యంగారు.

... బి. పెరుమాళునాయుడుగారు.

... ఉమాఅలీషా కవి. నయ్యదు ముహ్తాజాసాహెబుగార్లు;

... శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

రాష్ట్ర శాసనసభ

గంజాము:—

... శ్రీ వరదా కామేశ్వరరావునాయుడు; శశిభూషణరథో మహాశయో; ఉన్నవ రామలింగం గారలు.

విశాఖపట్టణం (నగరం):—

శ్రీయుత ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహంగారు.

... (జిల్లా):—

... చింతలపాటి వేంకటసూర్యనరసింహారాజుగారు

...

... పూసపాటి కుమార వెంకటపతిరాజుగారు

గోదావరి (నగరం):—

... బులుసు సాంబమూర్తిగారు.

(జిల్లా):—

... బిక్కిని వెంకటరత్నంచౌదరిగారు.

పశ్చిమగోదావరి:—

... దండు నారాయణరాజుగారు,

... మోతే నారాయణరావుగారు.

కృష్ణ:-

... అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు

... కొల్లిపర సూరయ్యచౌదరిగారు.

గుంటూరు:—

... పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు

... గోగి నేని రంగనాయకులు చౌదరిగారు.

... కోట జయరామరెడ్డిగారు.

నెల్లూరు:—

... ఆమంచర్ల సుబ్బ కృష్ణరావుగారు.

... పొణకా గోవిందరెడ్డిగారు

కడప:—

... కె. కోటిరెడ్డిగారు

... ఎ. వరశురామారావుగారు.

అనంతపురం:—

... చింతలచెరువు నారాయణరెడ్డిగారు.

... బి. ఓబిరెడ్డిగారు.

కర్నూలు:—

... యస్. శంకరరెడ్డిగారు

... గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు

బళ్లారి:—

... పి. శివరావుగారు.

చెన్నపురి:—

... సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు

... వి. మాశిలామణి పిళ్ళెగారు

... పి. భక్తవత్సలునాయుడుగారు

... డాక్టరు. బి. యస్. మల్లయ్యగారు.

... (మహమ్మదీయసాసము) అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు

... నజీరు అహమదుగారు

... మహమ్మద్ ఖాజా మొహమ్మద్ సాహెబుగారు

... నయ్యదు మొహమ్మద్ ఖిదీగారు

... శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు

... సి. గోపాలమినాగారు

... డి. కొశంబై గారు

సర్కారులు (మహమ్మదీయసాసము):—

నెల్లూరు, గుంటూరు:—

దత్తమండలములు:—

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:—

దక్షిణ ఇండియా వర్తకసంఘము:—

మధ్యజిల్లాలు (భారతకై) స్తవసంఘము:—

స్వరాజ్యము ప్రజల హస్తగతము

కాంగ్రెసు మాత్రమే స్వరాజ్యమును సాధింపగలదు

కాంగ్రెసుపక్షమును బలపరుచుట

వోటరుల ధర్మము

కాంగ్రెసు పౌరసభ

హైకోర్టు సముద్రతీరమును నిన్నటి సాయంత్రము శ్రీ గడ్డ రంగయ్యనాయుడుగారి ఆధ్వర్యమున గొప్ప పౌరసభ ఆరంభమయినది. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారు యమ్. కే. సచార్య, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారి లుపన్యసింపిరి. వందల కొలది జనులు సభకు హాజరయిరి. నాయకులు జస్టిసుపక్షపు దౌర్జన్యపద్ధతులను నిరసించుచు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచుచు ప్రజలను గోరుచు ఉపన్యాసము లొసంగిరి.

అధ్యక్షులు

శ్రీ గడ్డ రంగయ్యనాయుడుగారు మాట్లాడుచు తిరువల్కైజిగో మొన్నటిదినము జరిగిన సభయందు నజీఫ్ మదలి యారుగారి సోదరుడు చెంగల్వరాయుడు ముదలియారుగారును మరియు డాక్టరు నరేంద్ర గావిం చిన దౌర్జన్యము పారమని బట్టిరి. “ప్రతికూల పక్షము వారు కాంగ్రెసువారి సమానకరముగ నూపించుట రాష్ట్ర రుక్మిణుల మొదలగు పద్ధతుల నవలంబించుచున్నారు. కాని ఇంతమాత్రము చేత కాంగ్రెసువారు ఛీటినోంది తమకార్యమునుండి విముఖులుగారు. నేడు తిరువల్కైజిగో పావలరుగారు నజీఫ్ మదలియారుగారి అనుచరులచే తీవ్రముగ కొట్టుబడిరి. వారు ఎక్కిపోవుచున్న రికాబుండి ధ్వంసము చేయబడినది. జస్టిసుపక్షమువారు ప్రజల కొరంగెడి సందేశమేమియు లేకున్నది. అందుచే వారి తిట్టుకొట్టులను పాల్పడుచున్నారు. కాంగ్రెసు మహాసభ 40 సం॥ ల నుండి దేశసేవచేయుచు, స్వరాజ్యమునకై పాటుపడుచున్నది. జస్టిసు పక్షమునో మొనమొన్న స్వాధీనత్వముతో స్వప్రయోజనములకై ఏర్పరుపబడిన పక్షము. ఏ. డి.వాసు, రావుబహదూరు పట్టుచుగొని, ఏకార్యనిర్వాహక సభ్యత్వ పదవిగాని ఎప్పుడెప్పుడు లభించునో యని విచారించుట తప్ప ప్రజాసేవ యనుమాట అపక్షమందు నూన్యము. బహిష్కరణ వాదు తిట్టుటకు మొదలైనటులే బహిష్కరణ జస్టిసుపక్షమును తద్విధానము నవలంబించినది. కాంగ్రెసుపక్షము నిరంతర ప్రబోధముచే హతువాదముచే ప్రజలను బిప్పించి కార్యసాధనము గావించుకొనుచున్నది. ఆర్థిక, సాంఘిక, విద్యావిషయములందు బ్రాహ్మణేతరపక్షముతో గలసి పనిచేయుదునుగాని రాచకీయవిషయములందుమాత్ర మేకీకరణపజాలము.

దౌర్జన్యము కొరమాలినది

దౌర్జన్యమునకు ఎట్టికార్యమునుకొనరాదు. గడ్డసభ త్వరమందు ఎన్నికలలో జస్టిసుపక్షమువారు గావించిన దౌర్జన్యమునకు మేరగలదా? కాని తుదకు కాంగ్రెసువారే జయమందిరి. దౌర్జన్యమును నమ్ముట తెలివితీసము. నజీఫ్ మదలి యారుగారి డివిజనులో దౌర్జన్యపాపముగనన్నది. కాంగ్రెసు వారు బాధింపబడిన, వారు కాంతిపొందినను, ప్రజాబాహుళ్యములయొక్క కాంగ్రెసుపక్షమునందండటచే వారిని దౌర్జన్యమునకు పురిగొల్పినట్లును. అట్టిదే ప్రజలలో కాంతి నెలకొల్పట దర్శనమగును. కాంగ్రెసుపక్షమున కనుకూలరగు ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు గడంగిన జస్టిసుపక్షరూపనామములు లేకపోవును. కావున పానుగలురాజుగా రీవిషయమును బాగుగ గమనించవలెనని బట్టిరి. కేపటిదినమునుండియు తాము చిహ్నుడివి జనులలో ప్రాణము లర్పింపవలసి వచ్చినను వెనుదిండుక పనిచేసెదమనిబట్టిరి. కాంగ్రెసువా రిదివరలో కార్పొరేషనులో 15 స్థానముల జయించిరి. ఈ ఎన్నికలలో జస్టిసుపక్షము నామరూపములు లేకుండబోగలదు. దౌర్జన్యమునకు తలపడిన నజీఫ్ మదలియారుగారి డివిజనులో కాంగ్రెసు జయమునిశ్చయము” అని బట్టిరి.

యమ్. కే. ఆచార్యగారు:— తమిళముందు మాట్లాడుచు పరాధీనస్థితియందు బడియున్న దేశీయులకు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణభేదము లుండరాదని బట్టిరి. ఆరువేల మైళ్ల దూరము నుండి విదేశీయులు వచ్చి భారతీయులనెల్ల బానిసలుగ నొనర్చి సమానప్రాణముల నవహరించుచుండ మనలో మనమిటుల పోరాడుట సంభావ్యమా? ప్రపంచమందలి దేశములన్నిటివలె భారతీయులను తలయెత్తుకొని తిరుగు స్వతంత్రము లభించువరకు ప్రజలు విక్రాంతి కై నొనరారు. బ్రాహ్మణులైనను రాజ్యముల చేరియుండలేదు. విదేశీ ప్రభుత్వమును తొలగించిన మన దేశీయులందఱును సమము అధికారము దున్నను తలయెత్తి యుండవచ్చును. కావున దేశమందు రెండేరెండుపక్షములకు తావుగలదు. ప్రజాపక్షము ప్రభుత్వపక్షము. శివుకాలములో ఎన్నికలు రానున్నవి. ప్రజలు తమకాంగ్రెసుభక్తిని, తమదేశారాధనాభి

లావను, తమస్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును ప్రకటించుట కిదియే మంచిరూము. కాంగ్రెసువారికి స్వాధీనపరస్థితి మాకోసంప జాలదు. కావున ఎట్టిపాటికాభిమానములకు నోటియక కాంగ్రెసు వారికే వోటువేయవలెనని బట్టిరి.

అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు:— మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు మహాసభ 40 సం॥ ల నుండియు పలునిర్బంధములకు పెక్కు అటంకములకు గురియైనను, నానాటికి అభివృద్ధిచొందు జయప్రదముగ ప్రజాసేవ నొనర్చినదని బట్టిరి. ప్రతిదేశమందును స్వాతంత్ర్యపోరాటమును ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుచు ప్రజాస్వాతంత్ర్యము నరిట్టుచున్నట్లులే మనదేశమందును మితవాదులు, జస్టిసుపక్షమువారును నిరంతరకాధికారమునకుచేయుత సౌసంగమండుట గమనించుచునే యున్నాము. దేశసేవకులగు రాజకీయమైది సామాన్యమైదిలకం పె హీనముగ జూడబడవలెనని జస్టిసుపక్ష నాయకులకి శ్రీ త్యాగరాయ శెట్టిగారు బోధించిరి. దీనినిబట్టియే జస్టిసుపక్షముయొక్క భావమును, ప్రవర్తనను, తెలిసికొనవచ్చును. జస్టిసుపక్షము నలుగురు ఉద్యోగాభిలాషులచే స్వప్రయోజనమునకై నిర్మింపబడినపక్షము. ప్రత్యేక సాంఘికాభివృద్ధి యను పేరిట, సంఘసంస్కరణముపేరిట దేశీయుల హక్కులను కొల్లొట్టు వారలకు ప్రజానూల్య ముండవలసి.

డా. పి. వరదరాజులనాయుడుగారు సముద్రతీరము దు జరిగినసభలో మాట్లాడుచు కాంగ్రెసుపక్షము బ్రాహ్మణేతర అంద్యోగములందు బ్రవేశించుట కాక్షేపించుచున్నదని. బ్రాహ్మణేతరులు ప్రభుత్వోద్యోగములను కైవశము చేసికొనుటకు కాంగ్రెసు ఆక్షేపించుటలేదు. కాని దేశముపేరిట, ప్రజలపేరిట, ప్రజలవోట్లపై వెల్లి ప్రభుత్వాక్రమమునబొంది ఉద్యోగముల స్వీరించి ప్రజలద్రవ్యమును, స్వాతంత్ర్యమును కొల్లొట్టు పానుగల్గురాజా, సర్ పాత్రో ప్రభుత్వల నాక్షేపింపక తీరము. తమప్రయోజనములకు, తమ వెనువెంట దిగునవారికిని ఉద్యోగములు పంచియుచ్చుటకే వారాసానము లలంకరించునది. ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. ఈరాజధానియందలి ప్రజ లీదుర్భర పరిస్థితులను సహించజాలరు. స్వరాజ్యమును సాధింప ప్రజలు కృశినిశ్చయమైనచో ఎన్నికలందు ఈమారు జస్టిసుపక్షమును తొలగించి కాంగ్రెసువారి నెత్తుకొనవలెనని బట్టిరి.

శ్రీమాన్ యన్. శ్రీనివాసయ్యగారు:— తమిళభాష యందు పన్నెనించు దేశమిప్పు డాక్టివ్ పనులను నెదుర్కొనుచున్నదని బట్టిరి. విద్యాధికులగువారు, పదునరుకు చెప్పనేర్చిన వారు, రాజకీయములందు వ్యతిరేకాభిప్రాయములు గలిగియుండుట మాత్రమునే ఒకపక్షమునా రింకొకపక్షమునా కొట్టుటను జూచి సహించుచున్నారు. వోటరులందరు తమపక్ష మే యొనరుచు కాంగ్రెసు ప్రచారకుల గాంచి ఛీటినొందనేల? తమయొక్క బహిష్కరణ తెలిసికొనినందుచేతనే సభలలో అల్లరి గావించుటకును, ప్రచారకులను కొట్టుటకు నారంభించిరి. కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణ సంస్థ యను వాక్యము నందు సత్యము గలదా? కాంగ్రెసు మున్యసి పి పత్ పక్షము చెందరు బ్రాహ్మణులు ఎందరు బ్రాహ్మణేతరులు గలరు? ప్రస్తుతము జరిగెడి ఎన్నికలం చెందరు బ్రాహ్మణులు గలరు? కాన బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతరు లిరువురను ప్రాధిమ్యము చేసిన, స్వరాజ్యము నాశించుచో ఇరుసంఘములవారు ను విభేదముల మన ప్రభుత్వమును ఎదుర్కొనవలెను. 100 కి 3 వంతులు గల బ్రాహ్మణు లొక్కరు స్వరాజ్యము నెన్నిటికిని సాధింపజాలరు. అవాదినుండియు ధర్మతత్వములను, రాజ్యాధికారులు నగు బ్రాహ్మణేతరులు స్వరాజ్యసంరంభమందు పాల్గొనవలెను.

“జస్టిసు” పక్షము ప్రభుత్వపక్షము

జస్టిసుపక్షము బ్రాహ్మణపక్షము గాదు. బ్రాహ్మణేతర పక్షము గాదు. అయ్యది ప్రభుత్వపక్షము. ప్రభుత్వాక్రమ లగువారు బ్రాహ్మణులు గానిండు, బ్రాహ్మణేతరులు గానిండు ఆపక్షమందు సభ్యులుగ నుండురు. బ్రాహ్మణేతరులకు మాత్రమే జస్టిసుపక్షము సాధింపబడిన గడచిన సంవత్సరముందలి కార్పొరేషను ఎన్నికలలో శ్రీ టి. యన్. రామస్వామి అయ్యరుగారికి జస్టిసు ప్రముఖు లేల తోడ్పడవలెనా? కడచిన 6 సం॥ నుండియు జస్టిసుపక్షము అధికారమును వహించి యున్నది. ప్రజలకు వారు గావించిన క్షేమాభ్యుదయకార్యము లెవ్వి? తమూత్తయించియుండెడివారిలో నూరుమందికి సానికసంఘాధ్యక్ష పదవులను, నూర్గురు తదితర యద్యోగములను పంచి పెట్టి రనుకొనెడు. అంతమాత్రముచే బ్రాహ్మణేతరప్రజాబాహుళ్యమునకు గలిగిన లాభ మేమి? జస్టిసువారధికారము చలాయించిన పిదప దేశమునందు పన్నులభార మధిక మైనది. పోలీసు, మిలటరీ, ఐ. సి. యన్. అధికారుల పై ప్రభుత్వమువారధికద్రవ్యమును వెచ్చించిరి. దేశపరిశ్రమ లభిస్తుంది నోందెనా? వేలకొలది యువకులను పీడించుచున్న నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరింపబడెనా? ప్రజల స్వత్వములకై పోరాడిరా? ప్రజలకు ఉచితవిద్య గలపబడుచున్నదా? యాహుబ్ సా

నేనుగారిపైగల నిర్బంధము తొలగింపబడినదా? నిక్కముగ పిని నెల్ల విచారించిన 6 సం॥ క్రితముకంటె పరిస్థితి లిపుడు ఆ ఛోగరి నందియున్నది. మువ్వరు కార్యనిర్వాహకసభ్యులకు బదులు నల్లరు నియమింపబడిరి.

మంత్రులు బినామిదారులు

ఇక మంత్రులు మువ్వరు బినామిదారులవలె నున్నారు. పిరి నెన్నుకొనినవారు ప్రజలుగాన ప్రజలే ఇందులకు బాధ్యులగుచున్నారు. కావున అధికారమును వారినండి తొలగించు భారమును ప్రజలపైననే గలదు. జస్టిసుపక్షమునకు ప్రజలు పాతముగ అపవలెను. 6 సం॥లనుండి పనిచేసి అలసియున్నందున కొంతకాలము మీరు విక్రాంతిగ కొనుడని వారికి నెలవొసంగవలెను. (నవ్వు, పార్లమెంటు) దేశ సేవ చేయువారికే వోటునొసంగుటకు వోటరులెల్లరును కృతనిశ్చయము గావలెను. కాంగ్రెసువారిపై ప్రతికక్షివారు మోపెడి అసత్యారోపణలను విని మోసపోరాదు. కేవల మీసభలపైననే ఆధారపడక అనుక్షణమును ఇంటింటికి వెడలి కాంగ్రెసు సం దేశమును బోధింపవలయును. స్వరాజ్యము నాశించిన, స్వాతంత్ర్యవాయువులను బీల్చినిచ్చుచోడిమిన కాంగ్రెసును బలపరుపవలెను. స్వరాజ్యపక్షము దేన్నైనను స్వల్పలోపము లుండవచ్చును. పారబడుట మానవసహజము. కాని జస్టిసు, కాంగ్రెసు పక్షములందు కాంగ్రెసుపక్షమే సర్వోత్తమ మని చెప్పనక్కరలేదు. ప్రభుత్వమువారు లొంగి వచ్చునకు ఉద్యోగముల స్వీకరింపరాదు. కార్పొరేషను ఎన్నికలకు పోటీచేయుచున్న సజ్జా మునుసామిశెట్టిగారు తాను జస్టిసుపక్షమునకు జేందనని వ్రాయుచున్నారు. రాష్ట్రముం డెల్లను జస్టిసుపక్షము పేరుతో పోటీచేయుటకు ప్రముఖులవ మానముగ నెంచుచున్నారు. బ్రాహ్మణులకంటెను బ్రాహ్మణేతర సోదరులే దేశాభిమానము అధికముగ గలవారనుట నిస్సంశయము. స్వరాజ్యసంరంభమును విరమించిన ప్రతి సంఘము వారును తిరిగి ప్రభుత్వము నాశ్రయించి దాసులయి ఉద్యోగమునకు పెనగులాడెదరు. స్వరాజ్యము సాధించినను తక్షణమనుభవించువారు 100 కి 97 పాళ్లుగల బ్రాహ్మణేతరులు గాదా? స్వరాజ్యము బ్రాహ్మణేతరులకే అధికలాభకారి. కావున ప్రభుత్వమువారి బెదిరింపులకుగాని ప్రతికక్షుల అసత్యారోపణలకుగాని చలించక తిరగరాకుడిగ కాంగ్రెసువారికే ఎన్నుకొనుడని బలము శ్రీమాన్ అయ్యగారు ఉపన్యాసమును విరమించిరి.

సభలో నొకరు ఈమారు ఎన్నికలందు అన్నిస్థానములకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నేల నియమింపలేదని ప్రశ్నించిరి.

అధ్యక్షులు రంగయ్యనాయుడుగారు లేచి మాట్లాడుచు గతసంవత్సరము ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు తరపున పోటీ చేయువారు లభింపని కారణమున రిగురు బ్రాహ్మణులను నియమించి రనియు, ఈమారు బ్రాహ్మణేతర అభ్యర్థు లెక్కువ రాకుంటచే ఒకటిరెండు డివిజనులు కాంగ్రెసువారు వదలివేయవలసి వచ్చెననియు కాంగ్రెసుపక్షమునందు జేరిన బ్రాహ్మణేతరులను అయ్యగారి ఆక్రతులని నిందించు లుక్రమమనియు బ్రాహ్మణేతర నాయకులు జస్టిసుపక్షమును వీడి కాంగ్రెసు పక్షమును చేరదలచిన జేర్చుకొనుజకు సంసిద్ధులమై యున్నామని పట్టిరి.

పిదప జయజయధ్వానములతో సభ విరమింపబడినది.

ఎన్నికల కొట్లాటలు

కాంగ్రెసు ప్రచారకుల నెదుర్కొనుట

టి. కే. ఆర్. రావుగారిలు వ్రాయుచున్నారు:— నిన్న ఉదయం 7-30 గంటలకు ఓ. కందస్వామి శెట్టిగారును, యితర ప్రచారకులును పార్లమెంటు నాయుడు వీధికి యెన్నికల పనినిచ బోయిరి. అప్పుడే కొందరు దుండగిండ్లు వచ్చి చెట్టి యారుగారి నెదుర్కొనిరి. కొందరు కాంగ్రెసు వాలంటీరు వెంకొబరావుగారిని, వాలంటీర్ కాపైను రాజుపాణిక్య మొదల్యారుగారి నెదుర్కొని వారివద్దనున్న నోటీసులను యెన్నికదారుల పట్టిని యితర వస్తువులను లూకుకొని రి. డబ్బు తీసుకొని యిటుల దుండగములజేయువారి చేతులలో కాంగ్రెసువారు లేవరును భద్రముగ నుండజాలరు. పోలీసు లికిమీదనిట్టివి జరుగకుండ జూచెదరని నమ్మెదను.

కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు పి. కేశవులుగారిలు వ్రాయుచున్నారు:—

నిన్న పెద్దపీఠిలో డాక్టరు సి. నరేశమొదలగువారియొక్క కృషిచే చాలామంది శ్రీమాన్ టి. కృష్ణస్వామి పావలరుగారి నెదుర్కొనిరి. ఆయన రిటైర్ అవుతున్నందున డాక్టరు సి. నరేశమొదలగువారి రిటైర్మెంట్ కు వస్తున్నది కొందరు రాజీలుచెప్పి ఆయన నెదుర్కొనిరి. పావలరుగారిని బాగా కొట్టి అడ్డమైన తిట్లు దిట్టించిరి. రిటైర్మెంట్ యిటునటును పి పైకెత్తిన చింతిచేసిరి.

ప్రాద్యేసభ

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుచుటకై ప్రాద్యేసభ పాల్గొనినవారు వద్ద మైదానమునందు ఆదికేశవులు నాయకరుగారి అధ్యక్షతన నిన్న సాయంత్రము సభ జరిగెను. అభ్యర్థులకు ప్రారంభమున కాంగ్రెసు యొక్క గత 40 ఏండ్ల చరిత్రను గూర్చి ప్రసంగము చేయెను.

వేణుగోపాలచెట్టిగారు కాంగ్రెసు యొక్క ఘనకార్యములగూర్చి చెప్పి మంత్రులు నాల్గోట్ల బాబాచేతెరుల ప్రతినిధులుగ నున్నామని చెప్పారు గాని ఆదిద్రావిడులు స్వకాలమున మాలనాండ్ర యభివృద్ధికి యేమియు చేయలేదనిరి.

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారిట్లు చెప్పిరి:— కాంగ్రెసు 40 ఏండ్లు పని చేయుటచే తత్ఫలితముగ నేటికి సంస్కరణములు వచ్చినవి. దీనివలన మనకు కలిగిన లాభ మేమి? ఇదివరకు గవర్నరుగారు, యిద్దరు ఎగ్జిక్యూటివు సభ్యులుండెడివారు. ఇప్పుడు గవర్నరు గాక నలుగురు ఎగ్జిక్యూటివు సభ్యులు ముగ్గురు మంత్రులు ఉత్తమవేతనముల గైకొనుచున్నారు. ఈమంత్రులు ఏమి లాభము చేయుచున్నారు. ప్రజలకు లాభించు పని ఒక్కటి చేయలేదు. మద్యపానపు దురాచారమును తొలగించలేదు. ఇదివరకు విషేషించిన స్థలములలో నివృత్తు కల్లు దుకాణముల బెట్టుచున్నారు. పాతకాలలో మూలు పడుక రాదనిరి. ప్రజలలో నభివృద్ధి గలిగించుటకు మంత్రుల కెట్టి యాదేశములేదు. వారు స్వలాభము కొరకే జామకొనుచున్నారు.

ఒప్పీరు అచార్యులు, రంగయ్యగారు కూడ మాట్లాడిరి. సభ ముగియునదికి 8 గంటల అయ్యెను.

ఘజ్నావీ గారి అప్పీలు

కలకత్తా, జూలై 23:— ఘజ్నావీగారు గావించిన అప్పీలుపై కలకత్తా ప్రతికలు చేసిన విమర్శనలకు, కాంతికి భంగముకలిగించి లాకు భిన్నముగ ప్రవర్తించినందువలన వచ్చిన దేమియులేదనియు కాని ఓర్వతో పరానము జూపిననే జయము మోదగనని నేను మహమ్మదీయులతో చెప్పిననీయు ఘజ్నావీగారు జవాబు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

ఇండియా గజెటు

శాసనసభాసభా

సిమ్లా, జూలై 23:— సర్. టి. విజయరాఘవాచారిగారు రాజీనామానిచ్చినందువలన వారిస్థానానికి సర్ జార్జి పాడిచనగారు భారతశాసనసభలో నియమింపబడిరి. సర్ చార్లస్ టూడుహంబరుగారు రాజీనామానిచ్చినందున వారిస్థానానికి యస్. జి. స్ట్రోక్సుగారు స్థేటు కాన్సిలునందు నియమింపబడిరి. హెచ్. ఎ. బి. వర్మన్ గారు రాజీనామా నిచ్చినందువలన వారిస్థానానికి దివాన్ బహదూరు సి. వి. విశ్వనాథశాస్త్రిగారు భారతశాసనసభకు నియమింపబడిరి. విద్యాశాఖ, ఆరోగ్యశాఖ, భూములు:— ఆర్. సి. బ్రాడెఫుల్ట్ గారు రాజీనామానిచ్చినందున బొంబాయి ఇండియన్ సెంట్రల్ కాలను కమిటీలో వారిస్థానానికి మదరాసు వ్యవసాయశాఖ ప్రతినిధిగా మదరాసు వ్యవసాయ ప్రభాధికారి ఆర్. డి. ఆస్టెన్ గారు నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రీవీ కౌన్సిలుకు అప్పీలుచేసికొనుట కనుజ్జ కోరుట

పెద్దరన్ ఇండియాటర్స్ కంపెనీకి హైకోర్టులో జయము బొంబాయి జూలై 23:— పెద్దరన్ ఇండియాటర్స్ కంపెనీగారు ఇన్ఫర్మేషన్ బిల్లు కమిషనరుపై చెప్పిన బావాలో హైకోర్టువారు కంపెనీకి అనుకూలమగు తీర్పు చెప్పిరి. ఇప్పుడు కమిషనరుగా రాతీర్పుపై ప్రీవీ కౌన్సిలుకు అప్పీలుచేసికొనుటకు అనుజ్జ వేడిరి. వారు అప్పీలుచేసికొనుటకు అనుజ్జనిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు రెస్పాన్సివు

సహకారపక్షము

ఎన్నికలమానిఫెస్టోను ప్రచురించుట

కలకత్తాలో జూలై 23:— బెంగాలులో రెస్పాన్సివు సహకారపక్షము మానిఫెస్టోను ప్రకటించెను. అందు తమక్రీడును దెల్పి ప్రస్తుతము రాజకీయ జీవితమున్న విభక్త పక్షితులలో, ముఖ్యమునవియుమలం దొక్కమనగల్గి కాంగ్రెసునందు సభ్యులుగనుండి సిద్ధముగనుండి యిష్టపడువారిని ఒక్కవర్గములో చేర్చుటవరకుని తలంపబడెను. కాంగ్రెసును స్వస్థముజేయవలెననిగానికాంగ్రెసులో స్వభావముగలగజేయ వలెననిగాని ఈ పక్షముయొక్క ఉద్దేశ్యముగాదు. అయినపుడుతము కాంగ్రెసు అంగీకరించిన కార్యవిధానమును మార్చుటకు, సభ్యత్వపు మార్పులను మార్చుటకును పనిజేయుటకై యీపక్షముకొక్కగల్గి యుండును. అయితే యిష్టపర్చులు జేయుటలో కాంగ్రెసుయొక్క ప్రధానముగ క్రిడుకుభంగముగానుండ జూడబడును. కాననసభలు అసెంబ్లీ సంస్కారముగాంచుటవలన భారతదేశము మహాసభగూడ కొంతమార్పుగాంచెననియు యింకను మార్పును గాంచుననియు డెలుసుకొనవలెను దేశము రాజకీయ జీవితమునందు గల్గు మార్పులబట్టిమాడ కాంగ్రెసు యే విధమైనమార్పు లేకుండ కొన్ని సంవత్సరము లక్లై యుండునని తలంపబడెను. 1919 లో సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టిన నాటినుండియుకాంగ్రెసు అనేకమార్పుల గాంచెను. అప్పటికిని యీ జాతీయసంస్థ యొక్క భవిష్యత్తునుగూర్చి నిశ్చయ భావముతో నుండటాని లేక యెప్పటికిని పార్టీ తగవులతో అధోగతిని గాంచునటుల జేయుటగాని యుక్తముగాదు.

పార్టీ విశ్వాసములు

అంతట వారి విశ్వాసముల నీక్రిందవిధముగ చెప్పిరి:— రాజకీయ విషయములందు దేశముయొక్క యిచ్ఛనుబలపరచుటకు దేశమంతటనునన్నియొక నిరోధోద్యమమును బయలుదేరదయుటయే సరియైన మార్గమని మా నమ్మకము. కాని అది అంత్యనివారణోపాయము బట్టిదనికే దేనికిగాని దేశము ప్రస్తుతము సిద్ధముగ లేదని మేము కాంగ్రెసుతో నేకీభవించెదము. అయితే ప్రత్యేకముగ కొన్ని సమయములందు కొన్ని ఉద్దేశ్యముల నొక చోట సాధించుటకై పయమమునుబట్టి వ్యక్తినిరోధమా సమష్టినిరోధమా సాగింపవచ్చునని మానమ్మకము. సంతత అనవరత ప్రతిష్ఠం భవిష్యత్తును నలంబించి ప్రభుత్వమును స్తంభింపజేయుటకు వెనుక నేమైన పట్టున్నామని విరివిగ చేసిన ప్రయోజనముండదని మానమ్మకము. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో రెస్పాన్సివు సహకారమే మంచి యనుసరణీయ మార్గము. సంస్కరణములు త్వస్తికరముగ లేక ఆకాభంగ కరముగనన్నప్పటికిని వానిలో సత్తాయున్నంతవరకు మయోగించి తద్వారా సంపూర్ణ భాగ్యతా యుత ప్రభుత్వము నీచ్చునటుల తొందరజేసి, యీలోపల ప్రజలు స్వలాభాభివృద్ధికై పనిజేయుచు తమ కేక్కిని బలపరచుకొని, అన్యాయము దున్నురిపాలనములకు నిరోధమును గావించు కేక్కి నెక్కువ జేసికొనుటకుపయోగించు కొనవలెనని గలదు. మేము సంస్కరణములను పనిజేసెద మన్నంత మాత్రమున ప్రస్తుత భారత ప్రభుత్వ శాసనమునందును ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమునందును గల పెద్ద లోపములను గూర్చి ఆక్షేపణలు బోగొట్టుకొని గాని లొంగిపోయినటుల గాని అర్రము జేసికొనరాదు. సంస్కరణములను పనిజేయుటగా అధికారము బాధ్యత ప్రవేశము గల సానములన్నిటిని యెన్నికలచే జేరుటకు వీలైన హిని నాక్రమించి పార్టీ అవ్వడవృద్ధు నిర్ణయించు కార్యవిధానముల మరతుల బట్టి నడుచుకొనుచుండవలెను.

బెంగాలు పరిస్థితులు

ప్రస్తుతము బెంగాలు పరిస్థితుల గాంచి హిందూ మహమ్మదీయ సంస్థల నెవరును ఉల్లంఘింప జాలరు. బెంగాలు రెస్పాన్సివు సహకార పక్షము కాంగ్రెసులో నొక రాజకీయ పక్షమై యున్నది. కాని హిందూ సంఘటననోద్యమ మన్నను ఆయ్యవి పార్టీలు గాటి పోకున్నంతవరకు యీపక్షమున కేమియు పతిమాలముగాదు. ఈపార్టీకి మత ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము యిష్టములేదు. హిందూ సంఘమును హమామ్మదీయ సంఘమును మతభేదముల బట్టి గాక జాతీయపద్ధతి నభివృద్ధిగాంచవలెనని మేము కోరెదము. హిందువులును, మహమ్మదీయులును యిప్పుడు సజీవముజాగిగా నభివృద్ధి గాంచులెనన్న రాజకీయ, సాంఘిక, మతస్వత్వముల నన్నిటిని పదలుకొనుటవలన హిందూమహమ్మదీయ మిత్రత్వము కుదురజాలదు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును యేమైన ప్రతిపత్తి నుదురునెడల వారికి గల మతసాంఘిక, రాజకీయ స్వత్వముల సంబంధమున ప్రభుత్వముయొక్క కా

పకపరిపాలక కార్యనిర్వాహక విధానము నిర్లక్ష్యము జేయవలెను. రాష్ట్రీయమైట్టి నానికేజీయమై టిగాని ఒకరినొకరి యేదైనను దేశముయొక్క ప్రస్తుతస్థితిని గాని అందరి విభజాతుల హక్కులను గాని నిర్లక్ష్యము జేయునెడల నిష్ప్రయోజకమగును. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ జూలై నెల 24 వ తేది శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వర్షితనం 1-వ తేదినండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు మొత్తము
గోపాలపూర్	84.7	7.91	...	8.88	— 7.42
విశాఖపట్నం	90.7	88.9	0.05	6.20	— 2.09
కాకినాడ	4.8	75.7	0.49	16.69	+ 7.15
మచిలీపట్నం	86.7	79.0	...	7.86	— 1.79
కర్నూలు	91.4	75.1	0.14	8.85	— 3.08
గల్లూరి	91.0	77.8	...	8.24	+ 0.08
అనంతపురం	7.06	+ 1.79
కడప	97.8	78.9	2.08	10.67	+ 4.80
నెల్లూరు	97.7	76.6	0.89	6.81	+ 3.80
మద్రాసు	101.8	78.8	0.15	2.57	— 2.27
కడపూరు	101.8	77.8	0.08	1.58	— 2.19
నీలము	98.7	75.8	0.36	4.78	— 1.21
కోయంబుత్తూరు	88.2	72.4	0.09	1.99	— 0.82
తిరుచనాపల్లి	101.0	80.5	...	8.71	+ 1.12
నాగపట్టణము	99.5	81.4	...	0.88	— 2.87
మధుర	99.9	80.4	...	1.68	— 1.21
పాంజన్	88.8	81.7	...	0.09	— 0.52
తిరునల్వేలి	0.82	— 0.54
తిరువేంగుడము	84.0	77.9	0.24	15.27	— 4.05
కొచ్చిన్	84.8	75.5	0.6	50.41	+ 8.69
కాలికట్టు	85.2	74.6	8.65	66.19	— 1.52
మంగళూరు	82.0	74.7	1.51	52.88	— 18.98
బెంగళూరు	85.8	67.8	1.27	4.96	— 1.04
మర్కాత	68.4	64.0	8.26	47.67	— 10.59
కొడైకనాల్	66.2	54.2	0.08	5.76	— 2.22

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.49" వానకురినెను. విశాఖపట్నములో చినుకులుపడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. విశాఖపట్నము మచిలీపట్నములో ఆర్ద్రత తక్కువ. చక్షణమున పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. గోపాలపురంలో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో కొద్దికాలము 2.08" మొత్తము కురిసెను. కర్నూలులో 0.14" వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమిచట 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో 0.15" నెల్లూరులో 0.89 కురిసెను. కడపూరులో చినుకులుపడెను. నెల్లూరులో మబ్బులులేవు. తక్కినచోట్ల దట్టముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి 6 నుండి 8 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. పడమటి తీరమునే వర్షము కురియును. అనలుచు చినుకులుపడును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాధు.

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష సాతము

సిమ్లా, జూలై 23:—చక్షణబర్యా, బెంగాలు, హిందూ నాగపురము, బీహారు, కుమానములు, మధ్య ఇండియా, మధ్యపరగణాలు, కొంకణ, మలబారు, నక్షా హైదరాబాదు లలో సామాన్యముగను, ఉత్తరబర్యా, అస్సాము, బీహార్ సంయుక్త రాష్ట్రము, బొంబాయి, దక్కను, ఉత్తర హైదరాబాదులలో స్థానికముగను వర్షముకురిసినది.

నూచన:- చక్షణబర్యా, దక్కను, మధ్య ఇండియాలో వర్షము అధికముగా గలదు. (అ. ప్రె.)

కరాచీ నాకావ్యాపారము

కడచిన సంవత్సరపు లెక్కలు పోయిన సంవత్సరములలో కంటే నిరుత్సాహకరములుగ నున్నవి

కరాచీ, జూలై 28:—కరాచీ కష్టము కల్గిన పింఛరాష్ట్ర నాకావ్యాపారముపైన తమ నివేదిక ములో, 1925-26 సంవత్సరపు లెక్కలు ఆ వెనుకటి రెండుసంవత్సరములకంటే నిరుత్సాహ జనకములుగా నున్నవని చెప్పవచ్చుననియు, 1920 లో ముందరించిన వ్యాపారము ఆరెండుసంవత్సరములలో మిగిలిన బాగుగ నుంచినదియు తెలియజేయుచున్నాడు. మొత్తముగా రాష్ట్రములో నాకావ్యాపారముయొక్క నిలువ రు 8403 లక్షలు. లేక క్రిందటి సంవత్సరముకంటే 2578 లక్షలు 23% తక్కువ. మొత్తములో విదేశీవ్యాపారము 78% లేక 6583 లక్షలు, 1924-25 లో కంటే 26% తక్కువ. విదేశీవ్యాపారములో ఎగుమతుల 66దిగుమతులు 44% ఎగుమతులలో రు 1789 లక్షలు తగ్గి రు 8710 లక్షలైనవి. దిగుమతులలో రు 469 లక్షలు తగ్గి రు 287 లక్షలైనవి. శ్రీధులు బాగింజల ధర పడిపోవుట వలన దిగుమతులలో గోధుమల బాగింజల గింజలు ఎక్కువయ్యెను. గోధుమల ఎగుమతియందు యీ తగ్గిపోవుట బాగా కనబడుచున్నది. 1924-25 సంవత్సరములో రు 1612 లక్షల విలువగలిగిన 1046255 టన్నుల గోధుమలు ఎగుమతి చేయబడినవి. 1925-26 సంవత్సరములో రు 270 లక్షల విలువగలిగిన 168094 టన్నులగోధుమలు మాత్రమే ఎగుమతిచేయబడినవి.

గోధుమల ఎగుమతి పడిపోవుట

ఈవ్యాపార విట్లు పడిపోవుటకెన్నియో కారణములు గలవు. ఆ వెనుకటి సంవత్సరము ఎగుమతు లెక్కువగా నుండుటవల్లన, పరకలు తక్కువగట్టవల్లన 1924-25 సంవత్సరములోని పంటలు తక్కువగా పండుటవల్లన హిందూదేశములోని గోధుమల ధర పెరిగిపోయెను. తక్కినదేశములలోని పరిస్థితులు దానికి సరిగా వ్యతిరేకముగ నుండెను. యూరపు అమెరికా కనడా ఆస్ట్రేలియాలో గోధుమల చక్కగా పండుటచేత ప్రత్యేకమైన హిందూదేశపు గోధుమలకు గిరాకి లేకపోయెను

బాగింజ

బాగింజ 1924-25 సంవత్సరములో 888062 టన్నులు ఎగుమతిచేయబడగా యీ సంవత్సరము 84478 టన్నులు మాత్రమే ఎగుమతిచేయబడినవి. ధరలలోగూడ చాలవ్యత్యాసము కనబడుచున్నది. కడచిన రెండు సంవత్సరములలో ఎగుమతి చేయబడిన బాగింజ ధర 449 లక్షలు కాగా ని సంవత్సరము 48 లక్షలమాత్రమే యగుచున్నది. దీనికి క్రిందటి సంవత్సరము గిరాకి ఎక్కువగా నుండెను గాన ధరలు బాగుగ పలికెను. కాని యీ సంవత్సరము యూరపు అమెరికాలో వంటలు బాగుగ పండుటచేత దిమాండుకంటే సప్లయ యెక్కువయ్యెను.

నూనెగింజలు

1925-26 సంవత్సరముందు పంజాబులో టోరియాపంట బాగుగ పండకపోవుటచేత నూనెగింజల ఎగుమతి 115658 టన్నుల నుండి 88044 టన్నులకును వాని విలువ రు 262లక్షలనుండి రు 196 లక్షలకును తగ్గిపోయెను.

ప్రత్యేకముగ విస్తారము

కాని యీయెగుమతి వ్యాపారము తగ్గిపోయినను ప్రత్యేకముగ మాత్రము 179679 టన్నుల వ్యాపారము జరిగెను. వెనుకటి సంవత్సరముల కంటే 60000 టన్నులు ఎక్కువయెగుమతి చేయబడినవి. యధ్యక్షులకు పూర్వము 1918, 14 సంవత్సరములలో కంటే 140% హెచ్చెను. ఈ వ్యాపారవిట్లు జరుగకపోయినయెడల మొత్తముగా ఎగుమతివ్యాపారము చాలా నిరుత్సాహకరముగ నుండెడిది.

దిగుమతి వ్యాపారముల నిరుత్సాహకరముగ లేదు

మొత్తము విలువ తగ్గిపోవుటకు గొంతవరకు అసలవనువుల ధరలు తగ్గిపోవుటయే కారణము. కాని ప్రత్యేకముగా చేయబడు తయారు పస్తువుల యొక్కయు చక్కెర యొక్కయు ధరతగ్గిపోవుట ముఖ్యకారణము. వెనుకటి సంవత్సరాంతమునకు చాల పరకలు నిలిచి పోవుటచేతను ధరలు తగ్గిపోవుటచేతను వ్యాపారులకు నష్టముపెచ్చుటచేతను చక్కెర వ్యాపారములో చాలమంది దెబ్బలు తినుటచేతను ప్రత్యేకముగా తయారు పస్తువుల ధరలు రు 1278 లక్షల నుండి రు 876 లక్షలకు పడిపోయెను. మొత్తము 69093 టన్నులలో 12% మాత్రమే తగ్గిపోయినవి. 89% తగ్గిపోయెను. ఇదంతయు ప్రపంచములో పంటలు బాగుగ పండి ధరలు తగ్గిపోవుట వల్లనే జరిగెను. ధరలు తగ్గిపోవుట యటండ మాత్రము ఒక్కొక్కటిగా నిలబడియుండియును నీమార్కెటు కలిపియుగానుండుటయు నీసంవత్సరపు వ్యాపారములోని ముఖ్య విషయములు కరాచీ కష్టమును చూపుచున్నవి. మిగిలిన సంవత్సరము క్రిందటి సంవత్సరము కంటే రు 67లక్షలు తక్కువ. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు

అర్థప్రాణములకు భద్రత లేదని భావించుట

కలకత్తా వర్తకసంఘముల డిప్యూటీలకు

కలకత్తా, జూలై 28:—మరాఠీ వర్తక సంఘము, మరాఠీ అసోసియేషను, మరాఠీ వ్యాపారసంఘము, యిండియన్ వార సంఘము, బెంగాలు వహజనసభ, జాటు టేలర్స్ అసోసియేషను మరియు ఎనిమిది యితర సంఘముల తరపున టి. బి. రాయ, ఎమ్. ఎల్. సి. డి. సి. ఖేతాను, బహదూరు సింగ బర్మి దార్జిలింగ్, రాయ సతీశచంద్ర చాదరీ బహదూరు గాట్ల షేటి మధ్యాహ్నము కలకత్తా గవర్నరును సందర్శించి రాజధానియందును కలకత్తా యందును ఇటీవల సంభవించిన హిందూమహమ్మదీయ కలహములవలన వర్తకమునకు గలిగిన చిక్కులను వ్యక్తపరచుచు ఒక మహజను దాఖలు చేసిరి. కలకత్తాలోను పాబ్నాలోను మహమ్మదీయులు కావించిన దురంతముల వివరించి అర్థప్రాణములకు భద్రతలేదని ప్రజలయందు వ్యాపించుచున్నదని తెల్పి, మూలంగా వర్తకము సాగవలెననిన తగినంత బండ్లబస్తు ఉండవలెనని వర్తకులు కోరుచున్నారు. జాటు (నాగ) బుతువు సమీపించినను వారను కొనుటకు ధనమును జిల్లాలోని ఏకైకము పంపుటకు వర్తకులు భయపడుచున్నారు. తుదకు నష్టము నొందువారు రైతులు, ఏలన తగినంతమంది కొనువారు లేనప్పుడు ధర పడిపోవును. తగినంత సరకు కలకత్తాకు ఎగుమతి చేయుటకు వీలు లేనందున విదేశీ వార వర్తకులకు కూడ నష్టము రాగలదు. వర్తకులు వ్యాపారస్థలమధ్య విశ్వాసము లేనియెడల బట్టల వ్యాపారముగూడ మాంద్యము పొంది లాంగ్ మైరు వర్తకులకును నష్టము రాగలదు కాబట్టి అరాజకము, అధికార తిరస్కరణభావము, పాగరుభోతులనముగ గట్టిగను నిష్పక్షపాతముగ ననిచివేయుటకు ప్రభుత్వము పూనుకొనవలెను. సాధ్యమైనంత వేగముగ శిక్షగావించుటకు సన్నాహములు చేయవలెను. మహమ్మదీయులు నష్టపడినందువులకు ముజరా నమ్మనట్లు చేయవలెను. వారి అర్థప్రాణములను రక్షించుటకును స్త్రీలగౌరవము గాపాడుకొనుటకును రాజధానియందంతటను వర్తకులకు తుపాకి లైసెన్సును ధారాళముగ పీయవలెను. వారయంత్రములు, వారుకాములుగల స్థలములందు సాయుధ పోలీసు దళము రక్షణకు పూనుకొనవలెను. జాట్లు ప్రేమ యజమానులకును బాలకులకును అర్థప్రాణముల గాపాడుకొనుటకు ఆయుధ లైసెన్సులను ఇప్పించ ప్రార్థించుచున్నాము. కయ్యములను కలహములను దోషితులను ఇతర సేవకులను ప్రోత్సహించుటకు మార్కెట్లను ద్వైతప్రచారము చేయుటకు చేయవలెను. (అ. ప్రె.)

పెండిమోసము-లక్ష్మీదేవము అరెస్టు

నిన్న రాత్రి నెల్లూరు పోలీసులు మద్రాసులో లక్ష్మీదేవమ్మ యను 80 ఏండ్ల స్త్రీని అరెస్టుచేసిరి. ఈ లక్ష్మీదేవమ్మ ఆమె యందుకొన్న నారాయణచెట్టియొ రెండు నెలలక్రింద మద్రాసులో కాపురముండి రేచిగుంటదగ్గర నున్న తమయ్యారికి పాతామని పోతూ తమయ్యారికి తమతో కాపురమున్న బోయినానిపిల్లను తమగ్రామముదగ్గరనున్న ఊర్లో ఒప్పజెప్పెదమని చెప్పి తిరుగుచోయిరి. రైలెక్కుటను బోయిగూడ జూచెను. కాని వారు రేచిగుంటకు బోకుండ నెల్లూరుకుబోయి అచట పిల్లకు పెండిమోట్లాడి ఒకకోనుటి కిచ్చి పెండిచేసిరి. ఆతనికి 250 రూపాయలు ఖర్చయ్యెను. ఈరేచివచ్చిన పీరిద్దరు పిల్లలకిందండులవరే పనిచేసిరి ఆరోముటి నిజము గనుగొని పోలీసుకు కంప్లెయింట్లు జేసెను. నిన్న లక్ష్మీదేవమ్మ నరెస్టు చేసిరి. మగవాడు దొరకలేదు. విచారణ జరుగుచున్నది.

ధైర్యశాలిని గౌరవించుట

సిపాయి దివాన్ సింగునకు పారిలోషికముగ నియమింపెను

కలకత్తా, జూలై 2:—కలకత్తా సాయుధ పోలీసు దళముతోలాకా సిపాయిదివానుసింగును లేవనూయక ఉద్యోగమునకు ప్రమాదముజేసి గూ 50 లా బహుమానముగనిచ్చి అధికారులు గౌరవించిరి. సార్వేంటు పోలీసారి ప్రాణమును 16వ తేదియందు సింగుకాపాడుట బహుమానము జేయుటకు గాగము. మిర్జాపూరుంధియందు అనుగుచున్న పీర్పండుగ ఉత్సవముందు ఇనుపకట్టతో సార్వేంటు పోలీసారిని కొట్టుటకునుండియుగనున్న మహమ్మదీయుడను హుద్దా అని తుపాకితో గొట్టి పోలీసారి ప్రాణము నీలాయ కాపాడెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి బాక్ బే విచారణసంఘము

లాయిట్ ప్రభువు, సర్ జార్జి బుక్కానన్ గార్ల సాక్ష్యము దీసికొనుటకు యింగ్లాండు వెడలును.

బొంబాయి, జూలై 28:—సర్ గ్రెగ్గోరు మియర్స్ గారి అన్యతత్వక్రింద విచారణసంఘము బొంబాయి బేక్ బే కమిటీ కార్యదర్శి హెచ్. డబ్లియం. యివ్ బేంకుగాగు నిన్ను నిచ్చుటికి దయచేసిరి.

రిం-వ లేని కన్యకలకు రావచ్చును. ఆలేదినాటి కింగ్లాండునుండి సర్ ప్రెడెరిక్కు హావకిన్ సన్ను గారుగూడ దిగవచ్చును. కమిటీ కార్యక్రమము, విచారణగావించ వలంబించు సిధానము ఆగష్టు 2 వ తేదిన జరుగు ప్రారంభసమావేశముందు నిర్ణయింపబడును. లాయడ్ ప్రభువును, సర్ జార్జి బుక్కానన్ గార్ల విచారించుటకు నెట్టెంబరు మాసాంతమున బయలుదేరి కమిటీ యింగ్లాండు వెడలునని తలంచుటకు మంచికారణములుగలవు. అధికారిత్వా రిక్ల మేషనుతో సంబంధింపవారును, సాక్ష్యము నీయదలచినవారును స్టేటుమెంటుల బేక్ బే విచారణ కమిటీ కార్యదర్శి కంపలయును.

అభివృద్ధిశాఖ డైరెక్టరుతో సంప్రతించుట

రెండవబ్లాకుపాడిమట్టితో గానిలేక ఉచితమునకుతరసాధనముతోగాని పూడ్చుటకు తెండరును లేక దరఖాస్తులవలయును. బేక్ బే రిక్ల మేషను ప్రధాన యింజనీరు స్థానిక వార్తాపత్రికలందు ప్రకటించిన ప్రచురణము బొంబాయి వాస్తవ్యులయందు సంచలనము గలుగజేసెను. కంట్లాప్టపర్తిమీద విస్తారముగ పాడిమట్టిచే పూడ్చినయెడలన, డిపార్టుమెంటు త్రవ్వటలనను పూడ్చుటలనను న్యయమందు తారతమ్యముల గనుగొనుటకు గవర్నమెంటు తెండరులు లేక దరఖాస్తుల సంపగోరననియు, ముందేమి జేయవలసినదనియు బేక్ బే కమిటీ సిఫార్సు గావించువరకు దొరతన మేత్రత్వవ్యయము దీసికొనడలయులేదనియు అభివృద్ధిశాఖ డైరెక్టరు సర్ లారెన్ హెప్పర్ గారు ప్రతికా విలేఖరితో స్పష్టముగచెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

నాగపూరు పరిసర గ్రామములను దర్శించుట

నాగపూరు, జూలై 28:—నాగపూరు, కమీషనరు డిప్యూటీ కమీషనరుల వెంటబెట్టుకొని రాజప్రతినిధి యామధ్య హ్నమున నూనారుగోడ్డుమీద 7, 10 మైలు రాళ్లుకుదగ్గరగా నున్న మహదూలాదగిగాక గ్రామములకు అకస్మాత్తుగావెళ్లెను. అచ్చటికి గ్రామస్థులకు వీరనరేంద్ర తేలియకపోవుటచేత రాజప్రతినిధి అచ్చటి వ్యవసాయపరిశీతులను బాగుగా నెరుంగగలిగెను. (అ. ప్రె.)

ఉత్తరకలకత్తాయందు పోలీసు

చుట్టవేయుట

ముప్పదిమంది అరెస్టు చేయబడిరి

కలకత్తాలో మూడవసారి సంభవించిన హిందూ మహమ్మదీయ కలహప్రతిఫలము

కలకత్తా, జూలై 28:—బుట్టాబజారు నేడు కళగ నున్నది. చాలవరకు పరిస్థితులు చక్కబడినవి. ఒక్కహిందువుని మెకువా బజారునందు పొడిచిరిని తప్ప మరియే అవలక్షణ సంభవములును ఘటించినవి దెలియుచున్నవి. శ్రీతగాత్రుని వైద్యకళాశాల ఆసుప్రతికి గొనిపోయిరి. ఉత్తరకలకత్తా నిన్న రాత్రి పోలీసుదళము చుట్టవేసి ముప్పదిమందిని అరెస్టు చేసెను. (అ. ప్రె.)

ఉత్తరకలకత్తా పోలీసు చుట్టవేయుట

కలకత్తా, జూలై 28:—రాత్రి చాలసేపువరకును విచారించ, ఒక మరాఠీ కట్టవానిని నుకీయ పోలీసు రాత్రి 9 గంటలకు వైద్యవచారము నిమిత్తము వైద్యకళాశాల ఆసుప్రతికి గొనిపోయినట్లు దెలియుచున్నది. ఈ రెండుకేసులవల్ల మరెవ్వరును కలకత్తా ఆసుప్రతులందు తేర్చుకొనబడలేదు. ఎవరును జనిపోయినట్లుగూడ తెలియుటలేదు. (అ. ప్రె.)

నరసాపురం ఆంధ్రనాయకులప్రచారము

జూలై 28:— రాజాపుతానసభల వినియోగములకు ముఖ్యంగా అభ్యర్థనలకు ఓట్లప్రచారం నిమిత్తం క్రొత్తగా కాంగ్రెస్ వారు తెప్పించిన మోటారుకారులను, బస్ కారులను శ్రీయుత, టం. ప్రకాశంపంతులుగారు, మోతేనారాయణరావుగారు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు దండునారాయణరాజుగారు తదితర కాంగ్రెస్ ప్రచారకులు యీపురము బుధవారం సాయంకాలము 5 గం.లకు విచ్చేసిరి.

శ్రీయుత ప్రకాశంపంతులుగారు పురమందిరమున కీర్తి శేఖరుల దేశబంధు చిత్రరాజుదాసుగారి ఛాయాపటమును బహిరంగపరచవలసి యున్నందున మధ్యాహ్నము 4 1/2 గం.లకే పురమందిరపు విశాలస్థలమున పురమందలి ప్రముఖులతోడను తదితర గ్రామస్థులతోడను సభించియుండెను. మట్టుప్రక్కల గ్రామాదులనుండిగూడ అభిమానులు స్వల్పముగ విచ్చేసియుండిరి. అట్టిసమయమున కాంగ్రెస్ నాయకులు పురమందిరము యొద్దకు వచ్చిరి.

ప్రథమమున శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు అభ్యుత్తరపడవికి కొరబడి అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించి, కీర్తి శేఖరుల దాసుగారిదీపితు గొప్పపనులను ముచ్చటించి, ఆయనయొక్క దైవభక్తి, దేశభక్తి, కవిత్వమును మెచ్చుకొని, దాసుగారు స్వరాజ్యపక్షమును బయలుదేరతీయుటకు గలిగిన ఆసక్తికలను అందువలన బెంగాలునందును మధ్యరాష్ట్రములందును గలిగిన ఘోరమును, తుదకు కాంగ్రెసు కాన్ఫరెన్సు అభ్యర్థనలను నిలవపెట్టి ప్రచారముచేయుటకుగల కారణములను స్పష్టముగా బోధపరచి, ప్రకాశంపంతులుగారిని దాసుగారి ఛాయాపటమును బహిరంగపరచవలసిగడిగా వేడిరి. ప్రకాశంపంతులుగారు దాసుగారి జీవితమునుగూర్చి ముచ్చటించి, దాసుగారు బెంగాలునందు ప్రభుత్వమును సాగనీయకుండ చేసినవిధమును జబ్బుగానుండిగూడ కుర్చీమీదనే పరుండి శాసనసభకువెళ్లి ప్రభుత్వమును ఓడించినవిధమును పూసగుచ్చినట్లుచెప్పి నవంబరు 2 తేదీని హిందూదేశమున ఏమిజరుగునోయని ఊహించిరి.

ప్రజలు ఎదురుచూచుచున్నారనియు ప్రజలు యీతరుణమున నెరవేర్చవలసిన ధర్మములను సభనాడికి నచ్చునట్లుచెప్పి, దేశమున అలజడిలేని యిట్టిగోజులలో దాసుగారిపటమును బహిరంగపరచుటచే ప్రజలకుగలిగెడి నూతనప్రబోధమును వెల్లడించి, బహిరంగపరచి, పూలమాలికను అందుచెయ్యించిరి. తరువాత దండునారాయణరాజుగారు ప్రస్తుతకర్తవ్యమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు కాంగ్రెస్ వారికి ఓట్లనుయిచ్చి గెలుపొందించు పక్షమున ఆకాంగ్రెస్ కు గలిగెడి అగౌరవమును, ఓటర్లకుగలిగే అగౌరవమును వ్యక్తపరచి, కాంగ్రెస్ వారు గెలుపొందనిచో అందుకు తమకేమియు అమర్నాన లేదనియు, తమకేమియు విచారముండదనియు అందుచే గలిగే అగౌరవము ప్రజలచేయే స్పష్టపరచిరి. తుదకు మోతేనారాయణరావుగారు లేచి తాము కాంగ్రెసు వేదికకువచ్చుట అదియే ప్రథమమునయు, తాము కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగానుండుటకు కారణముచెప్పి తాము అట్లుచేయుటచే తమధర్మమును నెరవేర్చితిమనియు దాసు మహనీయునుమందులకు పాటుపడెనో ఆపనులను ప్రజలు నెరవేర్చినచో ఆమహనీయుని ఆత్మకు శాంతి నెలకొల్పినవారగుదురనియు చెప్పిముగించిరి.

అంతట అ. సుబ్బారావుగారు నాయకులను పొగడి తాము శ్రమయినక దాసుగారి ఛాయాపటమును బహిరంగపరచినందుకు ప్రశంసించుచు నాయకుల ఉపన్యాసానుసారముగా ప్రజలు నడచుట ధర్మముని క్లుప్తముగాచెప్పి ఛాయాపటమును పురమందిరమునకు బహుమతిచేసిన శ్రీశ్రీపాగరామమూర్తిగారినిన్నీ పటమును తయరుచేసిన కొంపెల్ల సోమయాజులుగారినిన్నీగూడ మిక్కిలి ప్రశంసించిరి అంతటసభ జయజయధ్వనులలో ముగిసెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏజంట్లు కావలెను

అన్ని పట్టణములందును షైన్ ఇంకును విక్రయించుటకు యేజంట్లు కావలెను. మంచిమిషన్ యిచ్చుబడును. షైన్ ఇంకు నాల్గు సంవత్సరములనుంచి నాడుకలొనన్నది. షైన్ ఇంకు ఫౌంటెన్ పేనాతో చక్కగా ప్రతి హిందువుయేగాక మంచి కాంతిని రికార్డుల నుపయోగింపదగు యోగ్యతను కల్గియున్నది. వివరములకు నేడే వ్రాయుడు.

Apply to:—
SHINE INK WORKS LTD.,
IBEWADA

నేస్టిరేజరు (మంగళకర్తి) ఇనాం

రూ 2-8-0 ధరగల బొంబాయి మేడ్ ఓటోలు గల 5 బుడ్లకు ఆరరు పంపువారికి ఒక నేస్టిరేజరు ఖర్చులు లేక ఇనాముగా పంపబడును. ఇది నూతనముగా జర్మనీలో కనిపెట్టబడినది. మిక్కిలి పదునుగలది. అందముగా తయారుచేయబడినది. దీనిసహాయముచే ప్రతియొకరును 2 నిమిషములలో టైరము చేసికొనుటకు పీలుండును. గాయము తగులదు. మంగళసహాయ మవసరము లేదు. చాల కాలమునరకు గట్టిగా నుండును. చూచుటకు అందముగా నుండును. ఇదివరకు మంగళకర్తి ఉపయోగించువారుకూడ దీనిని స్వయముగా ఉపయోగించుకొనవచ్చును. ఒక సువాసనగల టైరముచేసికొను సబ్బు ఒక బ్రష్ కుడ ఇనాముగా దీనితో పంపబడును. స్టాకు వితముగా నున్నది. తక్షణమే ఆర్డరును పంపుకొనుడు. తవాలుఖర్చు ప్రత్యేకముగా 0-6-0 లు అగును. ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను.

Bag Bazar Stores, 3 B. Nivedita Lane,
Bagbazar, Calcutta.

భార్యలకుగల వంశ్యత్వము

8 దినములలో కుదర్చబడును - వివరములకు నాయకులు
The Tamil Nadu Ayurvedic Pharmacy
Post Box No. 278, Madras.

స్త్రీలు గర్భరులు

యినువ మూలచట్టాలు, టి. చట్టాలు, గుండుకంబులు, చదరకంబులు, యినువపూటాలు, కీలపీపాయలు, కలాయి వంకర తగుళ్లు, కలాయి నేలి మళ్లకంబులు, యిన్ సాల్వేండు మెటలు, సిమెంటు, కలాయి ట్రాట్టాలు, యినువగట్టాలు, రైను మిల్లసామానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయించెదము.

శ్రీకృష్ణ యింజనీయిరింగు కంపెనీ,
825, తంబుకెట్టిడి మద్రాసు.

ఒక ప్రశస్తమైన వెట్టు బడి

ఫోర్ టాక్సీ లేక ప్రయాణికుల బండ్లు

12	మంది కూర్చోను బస్	రూ	2000
16	మంది కూర్చోనునది	"	2500
	కమర్షియల్ ఛేసిస్	"	1475
	బక్ టర్ ఛేసిస్	"	1475
	టాక్సీటూరింగు కార్	"	2050

మద్రాసులో F. O. R. డిలివరీ యివ్వబడును

ఇతర వివరముల కిట్లు వ్రాయుడు:—

ఓ క్స్ ఆండు కంవెనీ, (లిమిటెడ్) మద్రాసు

తూత్తుకుడిలో బ్రాంచీ ఉన్నది.

OAKES & Co. Ltd.,

Mount Road, Madras. Branch at Tuticorin.

మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు

విమర్శకులు

18 వ జూలై తేది ఆంధ్రపత్రికలో పేరిచర్ల సుబ్బరాజుగారు మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులుగారి అభ్యర్థిత్వమును గురించి వారికితోచిన సంగతులు కొన్ని వ్రాసియున్నారు. ఇందులో చాల విషయములు కేవలము ద్వేషపూరితములై, సత్యమును దూరములై యున్నవి. ఆంధ్రపత్రికారాజు మిటువంటి విషయములో ఇరుపక్షములవారి వ్యాసములకు ప్రచురణ మిచ్చి వోటరులకు సత్యము తెలిసికొనుటకు పిలుకలగజేయు వని నమ్ముచున్నాను.

పేరిచర్ల సుబ్బరాజుగారు ఆంధ్రపత్రికా పాఠకులకు చిర పరిచితులు. ప్రతియొక్కను ముందర రామచంద్రరావుపంతులుగారికి ప్రజలెక్కడ వోటుచేసిపోతారోమో అని ఆదుర్దాపడి పాప మియిన సత్యసత్యములను గణించకయే పంతులుగారిని గురించి యేమేమో పత్రికలకు వ్రాసారు. దాని కుదాహరణముగా ఈవ్యాసములో రెండు యాదు సంగతులను చూపుచున్నాను. ఉప్పుపప్పు హెచ్చుచేయుటకు రామచంద్రరావుపంతులుగారు రసెంట్లీ వోటుచేసినట్లేమన వ్రాసి, దీనివలన బీదలకింత కష్టమువచ్చినది కదా అని దుఃఖము వెల్లడించినారు. నిజమేమో తెలియునా? ఈసంవత్సరము బడ్జెట్టు చర్చకు వచ్చినప్పుడు రామచంద్రరావుపంతులుగారు రుప్పుపప్పు తగ్గించి తీరవలయునని గట్టిగా వాదించినారు. పయిగా ఈతీర్మానము వోటునకు వచ్చినప్పుడు పంతులుగారును, వారి మిత్రులును, ఉప్పుపప్పు తగ్గించవలయుననియే వోటిచ్చినారు. కాని వారి తీర్మానము నెగ్గలేదు. కారణమేమియో తెలియునా? అప్పటికే స్వరాజ్య పార్టీవారు సభలోనుండి వెడలిపోయినందున, యీ తీర్మానము నెగుల కవకాశము లేక ఉప్పుపప్పు బీదలెక్కువగా యీ సందర్భము కూడ చెల్లించుకొనవలసివచ్చినది. దీని బాధ్యత పాపము సుబ్బరాజుగారు తమకు పంతులుగారి మీద గల ద్వేషముచే వారి కంటగట్టి ప్రయత్నించుట యెంత న్యాయమో రాజుగారికి తెలియక పోయినను, పయివారికి తెలియకమానదు.

పెద్ద యుద్ధోగీయులకు తెల్లవారి జీతము లెక్కువ చేయుటకు రామచంద్రరావుపంతులుగారు రసెంట్లీలో యెప్పుకొన్నట్లు సుబ్బరాజుగారు వ్రాసినారు. ఇది పెద్ద అబద్ధము. పెద్ద యుద్ధోగీయుల జీతములు హెచ్చు చేయవలసినదని సిఫారసు చేసిన లీకమిషను రిపోర్టు అసెంట్లీకి విచారణకు వచ్చినప్పుడు నూచనలను త్రోసివేయుచు జీతముల హెచ్చుచేయ కూడదని రామచంద్రరావు పంతులుగారు వోటిచ్చినారు. కాని నువ్వును శిష్యులగు సుబ్బరాజుగారికి సత్యమం దింతగా గౌరవమున్నది. పంతులుగారికి యీసభకు వెళ్లినది వజ్రావధుడు అచ్చట నిలువయున్నచోజులలో నుట్టే జబ్బు మీరు జమీందారి ఫాల్గుగా ఖర్చుపెట్టినా సరిపోతుంది" అని సుబ్బరాజుగారి వ్రాత. మీ ప్రతిపక్షులను ప్రకాశం పంతులుగారు మాత్రము పాపము డిల్లీలో నిలువయుండేచోజులలో యాడబ్బు పుచ్చుకొనరు కాబోలు! చెన్నపురి కాసనసభలోనితో బోవ ప్రయత్నించుచున్న కిక్కిన వెంకటరత్నము, అయ్యదేవ కాశేశ్వరరావుగారు మున్నగు స్వరాజ్యపార్టీవారి జోజులములు పుచ్చుకొనరు కాబోలు! ఈజోజు భిక్షుములకాశించియే కాబోలు రామచంద్రరావు పంతులుగారితో బాటు మీరును కాసనసభలకుబోవ ప్రయత్నించుట! ఇటువంటి నీచాలోపణచేయుట సుబ్బరాజుగారికేవలమేదని. పొప్పుకార్డున కర్కణా ఖరీదుచేయుటకున కనరు అజా ఖరీదుచేయుటకు రామచంద్రరావుపంతులుగారువోటిచ్చినట్లు రాజుగారు వ్రాసినారు. ఇదికూడ అబద్ధమే. ఈ అర్ధజాకార్డు అజాకరు పద్ధతి 1922 సం॥ లో అసెంట్లీలో ఆమోదింపబడినది. అప్పటికి రామచంద్ర రావుపంతులుగారు రసెంట్లీలో సభ్యులుకారు. ఈ కార్డుల కవరుల ఖరీదు తగ్గించవలయునని 1925 సం॥ లో 17 వ మార్చి తేదీని చర్చ జరుగగా రామచంద్రరావుపంతులుగారు పీటి ఖరీదు తగ్గించి తీరవలయునని వాదించినారు. (కాంగ్రెస్ లో చేరినవారి "పంతులుగారి" న్నిహితలు పీరికూడ రమ్మని యెన్నో విషయాల ప్రయత్నించిరికాని పార్లమెంటు లేకపోయెను. పంతులుగారు వారి గమ్యస్థానము అనగా సుబ్బరాజుగారి అభిప్రాయములో గొప్ప యుద్ధేక్షమును పంపాడినట్లు మీ చెవిలో యీ రహస్యము నెప్పుడూదిశోచేరుటకు కొండంత యాశతో నున్నారు. ఆలావుంటే అనగా కాంగ్రెస్ లో చేరకుండా చేరగలమని ధ్వేషమైనా యున్నది. కాంగ్రెస్

నులో చేరి తేయేమున్నది. వారిగమ్యస్థానమునకు (ఉద్యోగసంపాదనకు) నీర్దురుకున వలసినది. ఆ వైఖ్యము మనముచేయుచున్న పంతులుగారిని సాంబమూర్తిగారివలె బూడిదపూసికొని కాంగ్రెసులోకి రమ్మంటే చాల కష్టపుమాట లెండి". సుబ్బరాజు రావుగారు పయిన వ్రాసిన ధోరణియెంతద్వేషపూరితమోతెల్లముగ నే యున్నది. రామచంద్ర రావుపంతులుగారేదియోగొప్ప యుద్ధోగము నెల్లయునను సంపాదించుటకు పూనుకొని అందు కొరకై అసెంట్లీ సభ్యత్వమునకు ప్రస్తుతము ప్రయత్నించుచున్నట్లు వోటరుల నమ్మనలయనని సుబ్బరాజుగారి ప్రార్థన. కృష్ణ, గోదావరిజిల్లాలలో రామచంద్రరావుపంతులుగారి పదునైదు సంవత్సరములనుండి చేయుచున్న ప్రజాసేవ గుర్తెగిన రైతులను, వోటరులను సుబ్బరాజుగారిపై వ్రాత తెల్లదుర్బద్ధేక్షతో వ్రాయబడినవో యూహించుకొనలేకపోరు. చెన్నపురి కాసనసభలోకాని, భారతకాసనసభలోకాని, ప్రజాభిప్రాయములకును, ప్రజల శ్రేయమునకును వ్యతిరేకముగా రామచంద్రరావుగారు రాకొక్కతీర్మానమునకైనను వోటిచ్చినారేమో వట్టి కల్లబొల్లి వ్రాతిలుగాక, పేర్కొని ఒక్కవిషయమునైనను సుబ్బరాజు ధ్వజపరచగలరా? కేవలము యుద్ధోగమునకే మనస్సాక్షిని చంపుకొని, ప్రాణేయపడుటయే తమపరమావధియైనచో, రామచంద్రరావుపంతులుగారు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మాత్ర మంగీకరించి, చెన్నపురి జస్టిసుపార్టీతో రాజీపడి, వ్యతిరేకపదవికాని, కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వముకాని సంపాదించకపోయియుండెదో? మీ ప్రతిపక్షులకు ప్రకాశంపంతులుగారైనను సాంబమూర్తిగారివలె కేవలము బూడిదపూసికొని కాంగ్రెసులో చేరలేదు. రామచంద్రరావుపంతులుగారు తమవేలకొని ప్రాక్షీను మనివేసి, ప్రజాసేవకై కాసనసభ్యులవెంబడిసి, ప్రజాసభ్యులవెంబడిసి తిరుగుటకు ప్రారంభించిన చాల సంవత్సరముల తరువాత వరకు ప్రకాశంపంతులుగారు మదరాసులో మార్చిని బీచిమిద పికారలకొట్టుచు, అచ్చమైన విదేశీయునివలె నూటు, బూటు వేసికొని, ధనార్జన చేసికొనుచు కాలము గడిపినారు. వీరిప్పటికిని ఉదకమండలవిహారములు మానలేదు. మీరు చాలాసమయ నిలువ చేసికొనిన తరువాతనే జాతీయోద్యమములలోనికి దిగి, యిప్పుడు ప్రాముఖ్యతకు వచ్చుచున్నారు. కాని కేవలము విభూతి పూసికొని కాంగ్రెసులో చేరలేదు. జాతీయోద్యమములలో కలగజేసికొనుటవలన ప్రకాశం పంతులుగారికి ప్రాక్షీను నమమెంతవచ్చినదో, అంత కెక్కువనవచ్చును రామచంద్రరావు పంతులుగారు తమ ప్రాక్షీనుకూడ పొగొట్టుకొని యిన్నిసంవత్సరములనుండి భరించుచునే యున్నారు.

ఇంతకు రామచంద్రరావు పంతులుగారి రిప్పుడు కాంగ్రెసులో సభ్యులుగనే యున్నారు. ఈ యింత సుబ్బరాజుగారికి తెలియదేమో! మితవాదులు కాంగ్రెసులోనుండి విడిపోవడము రామచంద్రరావు పంతులుగారి రిప్పుడు నామోదింపనేలేదు. 1920 వ సం॥ సెప్టెంబరునెలలో కలకత్తానగరములో అసహాయోద్యమము సంగీకరించిన ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశము జరుగుటకు ముందు మితవాదుల సభ యొకటి కలకత్తాలో జరిగి "మితవాదులు కాంగ్రెసులో నుండవలయునా? వెడలిపోవలయునా?" అను విషయము చర్చించినది. ఈసభకు మరేంద్ర నాథ బెనర్జీగారు రధ్యక్షులుగ నుండిరి నాజ్ఞాపకము. ఆసభకు రామచంద్రరావు పంతులుగారు ప్రత్యేకము వెడలిపోవలయునని దరు కాంగ్రెసులోనే యుండవలయునని బహిరంగముగా వాదించినారు. ఆనాటిచర్చ యంతయు పత్రికలో ప్రచురింపబడి యే యున్నది. ఇన్నిసంవత్సరముల నుండి తమ మిత్రులను కాంగ్రెసులో సభ్యులుగ చేరవలయుననియే పంతులుగారు ప్రయత్నించుచుండుట చాల మంచికి తెలియును. మీరు కాకినాడ కాంగ్రెసునకు పోయినారు. కాన్పురు కాంగ్రెసునకు పోవ నుడుకుత్తలెనను పని భారముచే పోలేక పోయినారు. మీరిన్ని సంవత్సరములు తప్పకుండా కాంగ్రెస్ కు వెడలుచుండేదినాగో గోదావరి కృష్ణ జిల్లాలానికి తెలిసియేయున్నది. మీరు కాంగ్రెస్ లోనే యున్నను మాలవ్యా, కెల్కూరు, జయకరు ప్రభృతులవలె కాంగ్రెస్ ను తాత్కాలికముగ లోబరుచుకొనిన స్వరాజ్యపార్టీ వారికెదుటిపక్షమువారు. మాలవ్యా, జయకరు గార్లకు సుబ్బారాజుగారిపాటి కాంగ్రెస్ అభిమానుములేదా? అట్టివారే కాంగ్రెస్ వారులందరు దొరతన మువారి యుద్ధోగములన్నియు లోబరుచుకొని, వాటిని దేశక్షేమమునకు, సేవకు నుపయోగింపవలయునని వాదించుచున్నారు. దేశసేవ, క్షేయముకై యుద్ధోగములనుకూడ స్వగౌరవమునకు భంగములేనివో స్వీకరించి ఆయుద్ధోగములద్వారా ప్రజాసేవ చేయుట మంచిదని వేలకొని యితర భారతీయులతో బాటు రామచంద్రరావు పంతులుగారును అభిప్రాయపడిన మాత్రమేన పీరికి యుద్ధోగము లభించునని సుబ్బరాజుగారు వెంగపెట్టుకొన నక్కరలేదు. ఈవాదముచేయు ప్రతివాదును ఉద్యోగభిలాషులే యైనచో వారికి వేలకొని యుద్ధోగములు క్రొత్తగా పుట్టించవలయును.

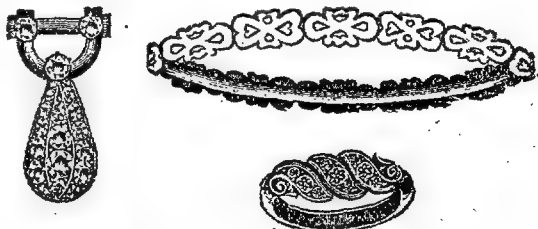
ఉద్యోగములు స్వీకరించి తద్వారా ప్రజాసేవచేయుట కూడ మంచిచేయు అంగీకరించినవారిలో మోతీలాల్ నెహ్రూ, సరోజినీదేవి, లజపత్రాయి, కెల్కూరు, జయకరువంటి సిగ్గుచేరిన దేశభిమానులున్నారు. సభ్యులై రాజీ యీనూత్రము సంగీకరించుచు చేయబడుటయు, దానిని శ్రీనివాస అయ్యంగా రెట్లు ఏయుద్దేశముతో భంగపొవినదియు ఇటీవల మదరాస్ అన్నపూర్ణయ్యగారవంటి అసహాయోద్యమవాదులు ప్రచురించి యేయున్నారు. ఉద్యోగస్వీకరణము ప్రజాసేవకు వోడ్పడినచో ప్రకాశంపంతులుగారుమాత్ర ముద్దోగము నిరాకరించురా యేమి? మునిసిపల్ చైర్మనులగును, తాలూకాబోర్డులు డిప్యూటీబోర్డులు మున్నగువారి కధ్యక్షులుగను నుండియున్నచో స్వరాజ్యపార్టీవారు కేవల అధికారపదవుల కాశించి ప్లూరాజి పార్టీలో దూరిరిని యనవచ్చునా? కాని రామచంద్రరావుపంతులుగారున్నతోద్యోగము నభిలషించి, అసెంట్లీసభ్యత్వము నాశించుచున్నారని వ్రాయుటలో సుబ్బారాజుగారియొక్క దురుద్దేశ్యము వోటరులకు జెప్పనక్కరలేదు. కేవలము యుద్ధోగమునకై రామచంద్రరావు పంతులుగారి రిప్పుడు ప్రాణేయపడి పనిచేయులేదు.

అనేకమంది జయల్లో మందుమండ రామచంద్రరావు పంతులుగారి వల నుండిరిని కరా వెంకటరావుగారు వ్రాసినారు. ప్రకాశంపంతులుగారు మాత్రము జయలుకుపోయినారా? వాటి కవకాశమే లేకపోయినది. అనేక వేల ప్రచారకులు కాలినడకము పల్లెలలోను, పట్టణములలోను ప్రచారముచేయుచు, తమజీవిత భావిదశనుమరచి కష్టించినపుడు, ప్రకాశంపంతులుగారు మోటారులెక్కియే తిరిగినారనియు, కాలినడకను పోలేదనియు, వాడించుటలో అర్థమున్నదా? ఒక్కసాంబమూర్తిగారు విభూతి పెట్టికొని కాంగ్రెస్ లో చేరినారు కాని, ప్రకాశంపంతులు, కాశేశ్వర రావు, విక్కి న వెంకటరత్నము, మోతే నారాయణ రావుగారు మున్నగు స్వరాజ్య పార్టీ అభ్యర్థులలో వోక్సైరె నను అంగవస్త్రము ధరించి విభూతి పూసికొనినారా? ఒకవేళ అంగవస్త్రమును, విభూతిని దరించినను, అది అసెంట్లీ సభ్యత్వము నాశించు అభ్యర్థిగుణ గణముల నెక్కువచేయునా? రామచంద్రరావు పంతులుగారి సిద్ధాంతముల ప్రకారముకాని, మనస్సాక్షి ననుసరించికాని, చేయవలసిన త్యాగము వారును చేయుచునే యున్నారు.

అనేకసంవత్సరములనుండి, తాత్కాలిక ప్రకాశంపంతులుగాక నిజమయిన, నిలుకడయిన ప్రజాభిప్రాయమును గుర్తించి, దేశసేవ చేయుచున్న రామచంద్రరావు పంతులుగారివంటి నమ్మన బంటును వోటరులు గౌరవింపలేమో చూడవలసియున్నది. అసెంట్లీలో అభిభారతీయములలో రామచంద్రరావు పంతులుగారు రాంధ్రులకు మంచిపేరుప్రతిష్ఠలు సంపాదించి, మాలవ్యాప్రభృతులు సభ్యులుగా నున్న పార్టీచే ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడినారు. ఆంధ్రుల కిగారవము సంపాదించినందులకు ప్రత్యేక మియననే యూపదీకవలయునని, ప్రకాశం పంతులుగారిని చెన్నపురినుండి లేవదీసి, యితరజిల్లాల లెనట్లు ప్రత్యేకము కృష్ణ, గోదావరిజిల్లాలమీదనే స్వరాజ్య పార్టీ వా రెక్కించినారు. ఫలితము సుబ్బరాజుగారు చెప్పినట్లు "పవ్వక ప్రజలు సరియయినజవాబు చెప్పటకు తగళికి పరాత్పరు డనుగ్రహించుగాక" యనియే సేనుకు కోరుచున్నాను.

గాడేవల్లి కృష్ణమూర్తి బి. ఎ. బి. ఎల్.

కేశవజీదేవ్ చందు

కేశవిజాలకుమాత్రము 30-9-26 తేది వరకు మజారి ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించిన చాలును.

మా కాతాదారుకు ప్రత్యేక సదుపాయము	
ఒకేపూ ఆర్డు యేమాదిరివాటికైనను 2 జతలకిచ్చిన జత 1 కి మజారి	రూ 5
2-6 జతలకు ఆర్డుచేసిన	రూ 4/8/-
7-12	రూ 4/-

ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను. ఉత్తరములు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

KESHAVJEE DEVCHAND
Manfg. Jeweller Gold & Silversmiths,
& Precious stone Merchants,
175, China Bazaar Road, Madras.

అన్నపూర్ణయొక్క గొప్ప వరప్రసాదము-ఆవపిండి.

మానవునికిగల అన్నపూర్ణయొక్క వరములలో ఆవపిండి యొకటి. మీ ఆహారములో దీనిని వాడుదు. అది రుచికరమును, పుష్టికరమును, జీర్ణశక్తిని కలిగించును.

కోల్మాన్సుదే మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన ఆవపిండి. బజారునందు దొరకునట్టివాటిలో ఇది మిక్కిలి అమోఘమైన సాంబారము. ఇది మిక్కిలి సరసమైనది. ఏ ఆహారములోనైనను సులభముగా చేర్చుటకు వీలైనది.

కోల్మాన్సు ఆవపిండి సిద్ధముగా డబ్బాలలోను, బుడ్లలోను వేసి అన్నిదుకాణములందును విక్రయించబడుచున్నది. మిక్కిలి పరిశుద్ధమైనది. చేతితో తాకబడుటలేదు. మీ ఆగోగ్యము నిమిత్తము సదరు పేరుగలదానిని పట్టుదలతో కొనుడు.

ఎప్పుడును కోల్మాన్సు ఆవపిండినే
వాడుడు.

డబ్బాలపైనను, బుడ్లపైనను ఉండు వర్తక గుఱుతును గమనింపుడు.

డి॥ బ॥ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు

అసెంబ్లీ అభ్యర్థిత్వము

మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి అభ్యర్థిత్వము గురించి ఆంధ్రపత్రికలోను, తదితర పత్రికలలోను అనేక లేఖలు ప్రచురించుచున్నారు. 17 వ జూలయి 1928 తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో "శ్రేయోభిలాషి" అను పేరుతో నొకరు రామచంద్రరావు పంతులుగారిని కొన్ని విచిత్రప్రశ్నలను అడిగినారు. ఈతడడిగిన మొదటిప్రశ్న ఏమనగా రామచంద్రరావు పంతులుగారు ఇంతవరకు మితవాదులుగదా. ఇప్పుడు యథోచిత సహకారవాదులలో ఎట్లు చేరినారని? దీనికి ప్రత్యుత్తరము రామచంద్రరావు పంతులుగారికి చెప్పవచ్చునని.

"రామచంద్రరావు పంతులుగారు కాంగ్రెసు పార్టీలో చేరి వారి ప్రమాణపత్రికమీద మీ సంతకము చేయలేదని" కొంతమంది విమర్శించుచుండ ఈ "శ్రేయోభిలాషి" రామచంద్రరావు పంతులుగారు ఎప్పుడు పూర్వపు లిబరల్ వాదుల పేరుననే మీ సుండుటలేదని విమర్శించుచున్నాడు. దీనినిబట్టి ఈ శ్రేయోభిలాషికి రాజకీయ జీవితములోని ప్రధానమాత్రములే బోధపడుటలేదని తెలియుచున్నది. దేశసేవచేయవలెనని నాకు నొక వాడు దేశకాలపాత్రములను గుర్తించి, తమ ప్రధానరాజకీయ మాత్రములకు భంగము లేకుండా కొంతకొంత మాతవపద్ధతులను అవలంబించినచో వారు యెల్లరు ఇట్టి విమర్శనలకు బాతులగుచునే యున్నారు. ఈ తొలపము దేశసేవకులదిగాక వారిని విమర్శించు వారిదై యున్నది. ఇప్పుడు రాజకీయరంగమును పరిక్షించినచో నాయకులందరిలోను ఇట్టి మార్పులే గోచరించుచున్నవి. 1919 సంవత్సరములో అమృతసరు కాంగ్రెసునాటికి గాంధీమహాత్ముడు మితవాదిగానే యుండెను. దాని తరువాత కలకత్తా కాంగ్రెసు నాటికి, అతడు అసహాయోద్యమ వాదిగా మారిపోయి నేటికిని ఇంకను అవాదమునే అవలంబించుచున్నాడు. కాని కలకత్తా కాంగ్రెసు అసహాయోద్యమము ప్రారంభించిన నాటికిని, నేటికిని రాజకీయ జీవితములో ఒక అసహాయోద్యమవాదులలోనే ఎన్నిమార్పులు గలుగలేదు? పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు 1907 సంవత్సరములో నూరతు కాంగ్రెసులో తిలకుపక్షమువారు, గోల్డ్ మెడలువారు కొట్టుకొన్నప్పుడు, గోల్డ్ మెడలువారి తరపున ఉండి, తిలకుపక్షమువారిని ఎదిర్చిన సుప్రసిద్ధ మితవాది. ఇట్టివాడు గోల్డ్ మెడలును, వారి సిద్ధాంతములను వీడి గాంధీ

మహాత్ముని అసహాయోద్యమములో, నాయకుడుగా పరిణమింపలేదా? ఈతడే గాంధీమహాత్ముని సిద్ధాంతములను వీడి దాసుగారి ప్రతిష్ఠంభన మాత్రము అవలంబింప లేదా? గాంధీ మహాత్ముడు కూడా గోల్డ్ మెడల పీఠమునే గొలిచినను మార్పుచెందలేదా? అట్లే సరోజినీదేవి, మాళవ్యా, లజపత్రాయ, శ్రీనివాస అయ్యంగారు, జయకర్, కెల్కార్, చిత్తరంజనదాస్, బాలగంగాధరతిలక్ మొదలైనవారి రాజకీయ జీవితములో కడచిన కొన్ని సంవత్సరములలో ఎన్నిమార్పులు కలిగినది సామాన్య పత్రికా పాఠకులకు కూడా తెలిసియేయున్నది. ఈమార్పులు కలుగుటలో శ్రేయోభిలాషిగారు వ్రాసినట్లు, "వారి చిత్తములను విప్పి, అందున్న ఆలోచనలను, ఉపాసనలను, సవిస్తరముగా తెలియజేయుటలేనన్న కడచిన కొన్ని సంవత్సరములలోను, భారతదేశమున రాజకీయ జీవితములో కలిగిన మార్పులచరిత్రను సవిస్తరముగా వ్రాయవలసియుండును. తీవ్రమైన అతివాదియై వానికొరకు అనేక సర్వాయములు కారాగృహముల పాలైన, బాలగంగాధర్ తిలకు తన అంత్య సంవత్సరములలో సాధ్యాసాధ్యములను గుర్తించి, తన వాదతీవ్రతను తగ్గించి, యథోచిత సహకారము నవలంబింపవలయునని ప్రజలను హెచ్చరించి తన పూర్వపద్ధతిని కొంతవరకు మార్చుకొనలేదా? ఇట్లు మార్పుకొనుటలో ఈ ప్రముఖులయొక్క ప్రధానోద్దేశము కాలపాత్రములను అనుసరించి దేశసేవచేయుటయేగాని మరిఒకటికాదు. యథోచిత సహకారపక్షమునకు సహకారమితవాదపక్షమునకును, ఇప్పుడు టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు మొదలైనవారు ప్రచారముచేయుచున్న స్వరాజ్యపక్షమునకును నిశ్చయముగా తీవ్రమైన భేదములు లేనేలేవు. అందుచేతనే తిలకుగారి ప్రధానోద్దేశ్యాలను కెల్కార్ జయకర్ ప్రభృతులును, ఇదివరకు మితవాదులుగ గణించబడుచున్న రామచంద్రరావు మాళవ్యా వెంకటపతిరాజు ప్రభృతులును స్వల్పభేదములను పరిగణించక యే ఒకేపక్షములోనికి వచ్చి, యథోచిత సహకారపక్షము నవలంబించ గలిగిరి విరివిరి అందరికి ఉన్న తోడ్పాటు గల మోదగల, ఆశయోపి నీ పక్షము అవలంబింప బురిగొల్పెను, శ్రేయోభిలాషియు, పేరిచర్ల నుబ్బరాజు, కళావేంకటగారు ఇత్యాది విమర్శకుల యభిప్రాయమేమో! అందుచే వీరికి రామచంద్రరావుగారియొక్కయు వారిమిత్రులయొక్కయు రాజకీయజీవితములో కోరిన మార్పులేక పట్టటంబుగ ప్రకాశంగారిలోను వారిపక్షమువారిలోను కలిగినమార్పులు గోచరింపవు. ప్రకాశంపంతులుగారు 1920 సంవత్సరం నెహ్రేబరు నెలలో, కలకత్తా కాంగ్రెసు అసహాయోద్యమము అవలంబించినదినములలో, చెన్నపురిలోని శ్రీనివాస అయ్యంగారి పక్షములోనుండి, అసహాయోద్యమమును

అనాటి కాంగ్రెసు అవలంబించునంత చేయవలెనని పాటుబడిన వారిలో నొకరు. కలకత్తా కాంగ్రెసు తరువాత ఈయన తీవ్రమైన అసహాయవాదియై చిత్తరంజనదాసుగారు ప్రతిష్ఠంభన వాదము అవలంబించినప్పుడు, దానిని ప్రశ్నచేయున తీవ్రముగ నెదిర్చినవారు. కాని చల్లచల్లగా తరువాత ఈయన గాంధీ మహాత్ముని విడవాడి దాసుగారిపార్టీలో చేరినారు. "యథోచిత సహకారపక్షము నవలంబించుటలో రామచంద్రరావు పంతులుగారికి ఎట్లయినను అసెంబ్లీలో దూరి ఉన్న తోడ్పాటుగల సహాధిపతులయే ప్రధానోద్దేశ్యమని," విమర్శనలు చేయువారు "టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు ఎట్లయినను అసెంబ్లీలోను, కాసనపల్లిలోను దూరవలయునని సంకల్పించుకొని, తమ మనస్సాక్షికివ్యతిరేకమైనను, ప్రజలలో పలుకుబడితాత్కాలికముగా సంపాదించినతోడనే అసహాయోద్యమములోను, స్వరాజ్యపార్టీ ఉద్యమములోను, మరి ఇతర ఉద్యమములలోను చేరినారని" యెవ్వరైనను విమర్శించినచో, పేరిచర్ల నుబ్బరాజుగారు ప్రభృతులు ఎంత మందిప డెడబోగదా? రామచంద్రరావు, మాళవ్యా, కెల్కార్, జయకర్ మొదలగు ప్రముఖులకు ఈ విమర్శనల పాటి దేశభిమానము లేకపోలేదు. వారు ఉద్యోగముల స్వీకరణ మాత్ర మవలంబించినంతమాత్రముననే యెట్లయినను వారు ప్రాధేయపడి కేరీరము అమ్ముకొని ఉద్యోగముల సంపాదించుటయే వారి పరమావధియని చేయబడుచున్న ప్రచారములవలన వోటర్లకు ఈ విమర్శనలయొక్క భేదమే నెల్లడియగుచున్నదిగాని, వారి గౌరవము తగ్గిపోదు. రామచంద్రరావుగారి నిరాడంబర జీవితమును పెద్దపెద్ద కబురలను చెప్పక కాంతముగాను, నిలకడగాను, వారు పడునారు, పడునేడు సంవత్సరములనుండి చేయుచున్న ప్రజాసేవను బాగుగా నెరిగిన కృష్ణా, గోదావరిజిల్లా వాసులు ఈ విమర్శనలకు తగిన జవాబు ఎక్కడుకాలమందు చెప్పకమానరు. మదరాసునుండి వచ్చిన ప్రకాశంపంతులుగారికిగాక ఈ జిల్లాలోనే నిలకడగా ప్రజలతోను, రహితులతోను కలసిమెలసి పనిచేయుచున్న రామచంద్రరావు పంతులుగారికి ఈసారికూడా అవకాశ మిచ్చుట మంచిదని నేను మనవిచేయుచున్నాను.

నేటకంటి యోగానందరావు బి.ఎ. బి.యల్.

హైకోర్టువకీలు, రాజమండ్రి.

ఆయుర్వేద వాషధ రత్నా కరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము రు. 3-0-0
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2. భస్మప్రకాశిక రు. 1.
ఆయుర్వేద భూషణ విషగ్రస్త
శ్రీపాద శృంగురేశ్వర శాస్త్రి 2046
పి. యమ్. పి. సి. తెజవాడ.

నూరు పాళ్ళు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. సి. మందరరావు బెంగాల్ ప్రెస్, పద్మ బజార్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల మాకందరికి చాలాగుణమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించు ప్రార్థన.
2. మ. రజనీకాంతశర్మబరవ, ఆయుర్వేదవైద్య-మల్లోరోడ్డు జోర్ హట్ పి. జి. అస్సామ్ నుండి వ్రాసినది. తమవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకనూ 6 సీసాలను పంపుడు.
3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి వీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వృత్తమమైనగుణము నిచ్చియున్నవిపునః 7 సీసాలను బంపజేయుతున్నాను.
4. ఎ. శేషయ్య గుమాస్తా సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఫీసు, అల్లూరు P. O. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు వీరు ఇటుల వ్రాసియున్నారు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకూ, పిల్లలకూ మంచిగుణమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుడు. 250 నుండి 800 మాత్రలగల సీసా వెల 4 అణాలు, పోస్టేజీతో పోస్టేజీతో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాలు 2-13-0, 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

0.594

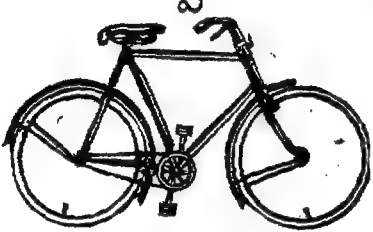
1

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

నర్కారు ఉద్యోగులకు మాత్రము

ప్రశస్త మైన లాభము

రూ 25

అధ్యాపకుగా యిచ్చిన యెడల మేలురకం బ్రిటిష్ వారిచే తయారైన బార్బక్-హంబర్-సైకిలు ల్యాంపు గంట సహాయవ్యయము. మిగతసాము 14 రూపాయల చొప్పున అయిదు పర్యాయములు చెల్లించవచ్చును.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

మణిలాల్ నేమ్ చంద్ అందుకో

బా డ్వే - మ ద్రాసు.

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిత్ ప్యాక్టరీ

1964

తపాలావెట్టె రై, మదరాసు.

అ బ్ర క భ స్త ము

శ్రీ ముక్త్యల రాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. బహుమూత్రవ్యాధిని బోగొట్టి అందుండు తీసిపదార్థమును మాయముజేయును. వేడిని, దగ్గును, తయను, బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చుచు నహస్రపుటాధ్రకమున కంటె ఘోర్పు గుణ మిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో సంపబడును.

కొన్ని ప్రశంసాపత్రములు

రాజవైద్య బి. టి. వెంకటాచార్యగారు, బందరు. "..... తమరు పంపించిన ఆధ్రక భస్మము అతిశ్రద్ధానియుముగా పనిచేసినది. పదరు సింధూరము వెంటనే మరొక తులము పంపజేయవచ్చును."

శ్రీ చెలికాని బుచ్చిరాయణంగారు, ఆర్కట్టు. ".....మీరు వ్రాసిన అనుపానము చొప్పున తీసికొంటిని. దాహముతో గూడిన అతిమూత్రవ్యాధి నివారమయినది. రెండుతులములు వి.పి. గా వెంటనే పంపుడు."

శ్రీ గుడివాడ వెంకయ్యగారు, మండవల్లి. (లింగాలపోస్టు) ".....మీ ఆధ్రకభస్మము 1 తులము నేవించినాను, దానివల్ల నాకున్న అతిమూత్రవ్యాధి చాలాభాగము రహితమైనది. మరొక తులం వెంటనే పంపవలెను"

ఆయుర్వేదవైద్య పి. వెంకటరమణాచార్యగారు, కొండపి. ".....మీ ఆధ్రకభస్మము ప్రమేహ, తీయ, అగ్నిమాంధ్య వ్యాధులందు వాడెచూచినాను. నా వాడుకవల్ల శ్రేష్ఠముగా ఉన్నదని నానమ్మకము.

వారమురోజులలో 5 తులములకు ఆర్డరు యిస్తున్నాను. వెల తుల 1-కి రూ 5-0-0

మేనేజరు, ఆర్డర సాయనశాల, ముక్త్యల. (కృష్ణాజిల్లా)

చెన్న పురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూలై నెల 24-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు.

దనియాల బా 1-కి రు 58 0 0 మొదలు 78 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
మనుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	12 8 0	18 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	14 0 0	15 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	15 0 0	16 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
నువ్వులు ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	11 8 0	12 8 0
నెనగలు ,, డిటా ,,	12 8 0	18 8 0
పెసలు ,, డిటా ,,	14 0 0	15 0 0
మినుములు ,, డిటా ,,	16 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, ర 184 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెపస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,,	150 0 0	152 0 0
నెయ్యి ను 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరునెనగపప్పుబా1కి ,,	59 0 0	62 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	56 0 0	58 0 0
వేరునెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 185మి.కా.నూనె	126 0 0	
అముదము బా 1-కి ,,	95 0 0	96 0 0

4. చిల్లరపస్తువులు.

చాయపగుపు బా 1-కి ,,	70 0 0	75 0 0
కూరపగుపు ,,	28 0 0	35 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1 కి	188 0 0	150 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	40,45	
కాళహస్తపాయకట్టు ,,	50,55	
తెల్లము బా 1-కి	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	54 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,,	80 0 0	82 0 0
చదరం ,,	29 0 0	31 0 0
రవుండు ,,	28 0 0	29 0 0

6. లోహములు.

వెండి 100 తులంకకు ,,	69 8 0	70 0 0
బంగారము, తులము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి ,,	18,8 6	
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	248 0 0	252 0 0
రాగి డిటా ,,	258 0 0	260 0 0

7. దూది.

జోండావెట్టు బారువ 1-కి	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	145 0 0	

8. నూలు.

పుష్కార యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	5 4 0	
నూళయేనుగ నెం 20 ,,	7 2 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యాటె ,,	7 12 0	
నెం 22 ,, ,,	7 14 0	
నెం 12 1/2 బెన్ని పర్కాను ,,	6 8 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	6 12 0	
నెం 12 1/2 అలెస్సు ,,	5 8 0	
నెం 12 1/2 పాండిచేరి ,,	6 2 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	6 4 0	
నెం 12 1/2 న్యూకాటక్ ,,	5 10 0	
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటక్ ,,	6 0 0	
నెం 10 1/2 కోయంబత్తూరు ,,	5 0 0	
నెం 12 1/2 ,, ,,	5 18 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	6 8 0	
నెం 12 1/2 చూళ ,,	5 14 0	
నెం 10 1/2 ,, ,,	5 10 0	

నిరంధార నిందలు

(దివాన్ బహద్దర్ మోచర్ల రామచంద్రరావు
పంతులుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు)

సీతానగరములో ప్రచురించు కాంగ్రెసుపత్రికలో ఈ విగుణ వాక్యములు కానవచ్చును. "ఉప్పుపన్ను రెట్టింపుటలో గవర్నరు మెంటుకు సహాయపడి చీరలపాట్లపై గొట్టిరి". తెలుగు స్వరాజ్యపత్రికయొక్క ఒక సంచికయందుగూడ నేను ఉప్పుపన్ను వృద్ధికి వోటుచేసినటుల కాశ్వేంద్రరావుగారి నుడువులు ప్రచురింపబడినవి. నాకు వ్యతిరేకముగ పనిచేయువారలను ఈసంగతి నే వెలిబుచ్చుచున్నట్లు నాకు తెలియుచున్నది. ఈ అబద్ధపు సంగతులవలన మోసపోవలదని ప్రజలకు విన్నవించుచున్నాను. నేను ఎనెంబ్లీలో సభ్యుడనుగా నున్నంతవరకు ఉప్పుపన్నును రెట్టింపుచేయుమని ప్రపోజులే రాలేదు. ప్రైవేట్రిక్ మకుటోపన్యాసమున పన్ను రెట్టింపు చేయబడినదియు నేను ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేసినదియు ప్రచురింపబడినది. నేను మెంబరుగా నున్న కాలమున మాడుమట్లు బడ్జెట్టు చర్చ వచ్చినది. 1924 సం॥ బడ్జెట్టులో ఉప్పుపన్ను తగ్గింపునుగూర్చి చర్చయేలేదు. 1925 సం॥ బడ్జెట్టుచర్చలో అప్పటికి వున్న 1-4-0 పన్ను నే వుంచుటకు ఘోషాన్ని బిల్లులో గలదు. దానిని 1-0-0 కి తగ్గించుటకు ప్రపోజలు గలదు. ఇది ఆమోదించబడినది. అయితే స్టేటుకౌన్సిలువారు దానిని 1-4-0 గా తిరిగి మార్చుచేసిరి. అంతట ఎనెంబ్లీవారు హెచ్చుమోజారిటీతో ఈ మార్పును స్థిరపర్చిరి. ఎప్పుడున్నూ రెట్టింపుచేయుమని ప్రపోజులే లేదు. నేను ఈతూరి 1-4-0 నుండి 1 రూ॥ కి తగ్గించమని ఎందుకు వోటుచేయలేదంటే ప్రొవిన్షియల్ కంట్రీబ్యూషన్ 125 లక్షలనుండి కొంత తగ్గిస్తానన్నారు. కనుక 1-4-0 నుండి 1 రూ॥ కి తగ్గిస్తే నుమారు 1 కోటి రూపాయల రివిన్యూ తగ్గుటయు అందుమూలమున ప్రొవిన్షియల్ కంట్రీబ్యూషన్ మదురాసు రాజధానికి 125 లక్షలను బదులు 86 లక్షలే వచ్చుటయు తటస్థించును. ఉప్పుపన్ను 1 రూపాయికి మారు 1-4-0 చెల్లించుటవలన మనము 10 లక్షల అదనపు పన్నును మాత్రమే చెల్లించుచున్నవార మయ్యెదము. 40 లక్షల రివిన్యూ పోగొట్టుకొనువార మయ్యెదము.

ఇప్పుడు మరొకవత్సరమువరకు 1-4-0 చెల్లించుట కంగీకరించి నుదరాసుకు 40 లక్షల రివిన్యూను హెచ్చుగ రాబట్టుటా లేక 10 లక్షల పన్ను చెల్లించుటకు వెనుదీసి 40 లక్షల కాశ్వేంద్రరావును పోగొట్టుకొనుటా యనునది సమస్య. నాకు రివిన్యూను రాబట్టుటే యుత్తమమని తోచింది. నైసాన్న మెంబరుగారి ఉపన్యాసము నించుక చదివినచో నప్పటిస్థితి బోధపడగలదు. ఈసంవత్సరము తిరిగి ఉప్పుపన్నును తగ్గించుటకు ప్రపోజలు వచ్చినది. తగ్గించుటకై నేను గట్టిగపోరాడియున్నాను. నేను తగ్గుదలకై వోటుచేసియున్నాను. స్వరాజ్యపక్షమువారు కౌన్సిలువారికి నెట్లుచేతీర్మానము నెగ్గలేదు. ఉప్పుపన్ను తగ్గలేదను నిందకు ఎవరైన బాధ్యులగుచో స్వరాజ్యవారులని చెప్పవచ్చును. ఇప్పటికి జరిగిన యథార్థ సంగతులను వెలిబుచ్చినాను. చదువరులును వోటుర్లును ఇంచునుబట్టి తమ ఆభిప్రాయమును వీర్వరమొనవచ్చును. పోస్టేజి రేట్లు విషయములోను నాపై ఇట్టి నింకలనే వేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. అవిషయమును గూర్చి ముందు వ్రాసెదను.

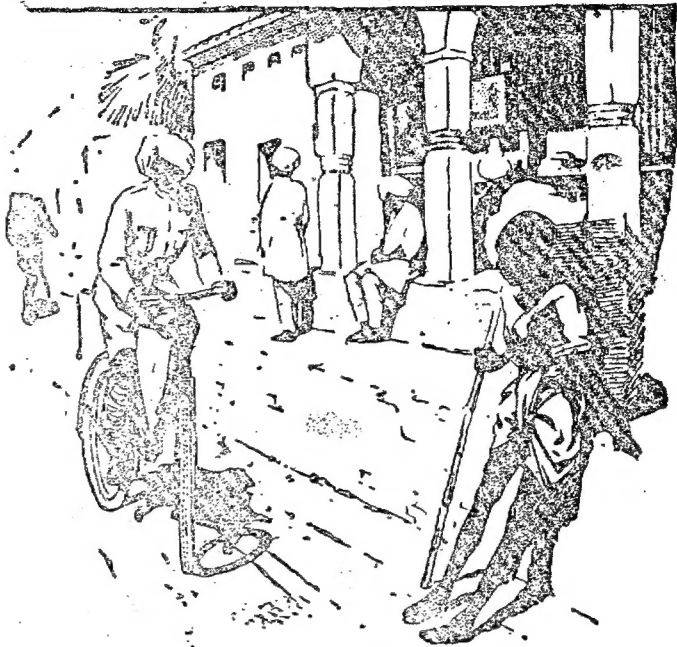
మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు మిక్కిలి గుణకారియైనట్టి

అద్భుత నివారిణి 2117

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే కలిగిన అతినరముల బలహీనతచే బాధపడుచుంటిని. నేను అనేక వైద్యులవద్ద చికిత్స చేసికొనియు కొంచముకూడ గుణముకాలేదు. కడపట శ్రీ వెంకటగిరి కుమారరాజగారి సిఫార్సుపై కృష్ణాపురనివాసియును ప్రస్తుతము, చెన్నపురి, మైలాపూరు, కేంథ్ థామ్స్, లిన్ పెరారి నూ వీధిలోనున్న "ఆల్బర్టా లాడ్జియం" కాపురమున్న పంకిత స్వామి ఎస్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలములోనే అనగా 80 దినములలోనే నాకు గలిగిన అభివృద్ధికి, శ్రమనివారణమునకు నేను మిక్కిలి ఆశ్చర్యపడుచున్నాను.

చెలికాని నూర్యారావు, మూరమండం జమీందార్, శ్రీ వెంకటగిరిరాజగారి బావమరిది. 12-5-1926 (1)

మిజివానులనైకిల్లువాడుచున్నారా?

అట్లయిన వారు డన్ లిప్ కంపెనీ వారి క్వార్టర్ల నైకిల్ టైరులను ఉపయోగించుచున్నారా?

గుణమువల్లనే ప్రఖ్యాతి కలుచున్నది. అది చాలవరకు రంధ్రములు వడుటను ఆపును. ఎంతటి ఒడుదుడుకుదారులలో నైనను వీటితో భద్రముగా ప్రయాణ మొనర్పవచ్చును. అన్ని విధములయిన బాటల మీద తక్కువ ఖరీదుతో ఎక్కువ ప్రయాణ మొనర్పవచ్చును.

డన్ లిప్ టైరుతో మీ సిపాయీలు పోవలసిన చోట్లకు శీఘ్రముగా, భద్రముగాను వెళ్లి మరల త్వరితముగా తిరిగి వత్తురు.

ఎల్లప్పుడును వీటినే కావలె నని కోరుచు డన్ లిప్ టైరులనే వాడుచుందురు.

డన్ లిప్ తో అమర్చి తృప్తిచెందుము

'fit Dunlop and be satisfied'

ది డన్ లిప్ రబ్బరు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, కరాచి, ఢిల్లీ, బెంగళూరు,

లాహోరు, కొలంబూ, రావల్ పిండి, రంగూన్.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ - పార్కీ లిమిటెడ్

19 హారిన్ రోడ్, మాంటు రోడ్, మద్రాస్

భిక్షగ్రాహి డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం గారిచే స్థాపింపబడినది.

కాస్తాక్రముగా తయారుచేయుటకు సమ్యక్యమైన మందులు దొరకుంట్లము.

"సిద్ధ మ క ర ధ్వ జ"

ఈ టూనికు, ఇంగ్లీషు పటుత్వము, మేహవ్యాధులు, మెదడు దుర్బలత్వము రొమ్మునొప్పులు మున్నగువాటికి

అమోఘమైన గుణము నిచ్చును. సీసా 1 కి రూ॥ 5-0-0 కావలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఏజంట్లు కావలెను.

వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ.

2227

మేనేజరు.

బ్రిటిష్ నల్ఫేట్ ఆఫ్ అమ్యోనియా ఫెడరేషన్ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది)

వజ్రేట్లు:- షావాలెస్ అండ్ కంపెనీ, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె ముపయోగించి చూడుడు. ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫలములు ఫలితము కనుపించియున్నది. ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు. వరిపంటలు, చెఱుకు, ధాన్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని ప్రయోగింపవచ్చును. ఇతర వివరములకు సమీక్షమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demonstrator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో	విటాసము	ప్రతినిధి
తెనాలి	ఆర్. బి. పోర్టర్.	శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
నెల్లూరు	శి. లక్ష్మీనరసింహం.	శి. పట్టాభిరామయ్య.
కడప	126, బదర్ ఖాన్ ముసీదువీధి	యం. సర్వజ్ఞరావు.
హాస్పేటు	హాస్పేటు కో-ఆపరేటివ్ ప్రెడింగ్ యూనియన్, లిమిటెడ్.	డి. వీరాసామి నాయుడు.
సామల్ కోట	నెం 36, గోలిగారి వీధి
అనకాపల్లి

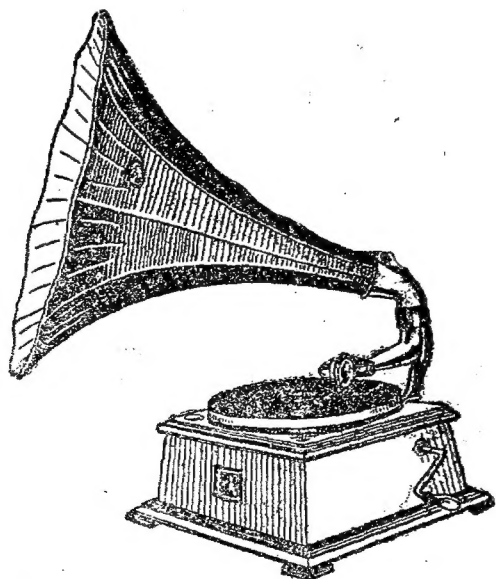
ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల బస్తా 1-కి రూ 8-8-0.

SULPHATE OF AMMONIA

ఈ ముఖ్య గుర్తునుబట్టి ఇది మీకు గా తెలియును
“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్”

హిస్ మాస్టర్స్
నెం. 25

ఓకు లేక మహాగని కట్టలో తయారుచేయబడిన పేట్టె. ఏ వాలుగా గల ప్రక్కచట్టములు గలిగియుండును. పీఠముపై 16" X 16"; ఎత్తు 6 5/8"; 24" మెటల్ హోర్న్; విక్రియి దృఢమైన క్వార్టజు ఫ్రెక్ - స్పింగు మోటారు; 12" బరన్ షేడ్ 10" X 12" రికార్డులు పట్టు “హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” “ఎక్స్ హి టెన్” శబ్దముగల పేట్టె ఓక్ కట్టలో తయారుచేయబడినది

ధర 1-కి రూ 160-0

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” రికార్డులను విక్రయించు వారివద్ద ఈ రికార్డులు వెలకుదొరకును.

గ్రామఫోను కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటెయబడినది)

కలకత్తా

బొంబాయి.

Gramophone Co., Ltd.,

(Incorporated in England)

Calcutta

Bombay

శాసనసభ ఎన్నికలు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

ఈనెల 20 తారీఖునాటి ఆంధ్ర దినపత్రికయం

“ఒక ఓటరు” వ్రాసినసంగతులు చదివితని. ఈ ఓటరుగారు ఈ జిల్లాను ఆభ్యర్థులుగా నిలుబడినవారి నెల్లరను పూర్తిగా నెరిగి వట్లు కనుపడదు. అందు మహారాజశ్రీ రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారి సంగతి అతిశయోక్తి అనక తప్పదు. సంస్కరణములు చేశామనందు అమలులోనికి వచ్చి ప్ర ప్రభుమున నూతన ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల మాటయేలేదు. ఈ నాయకుగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా అప్పుడు నిలచినమాట అబద్ధము. ఈనాయకుగారు మూడు పర్యాయములు ఈ శాసనసభల ఎన్నికలలో ప్రత్యర్థిగా నిలువ బడిరి. రెండుసార్లు ఓడిపోయిరి. ఇప్పుడు ఏమిటో తెలియదు మొదటిపర్యాయము కాంగ్రెసుమాటయే లేనప్పుడున్ను రెండవ సారి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఈ ఎన్నికలలో పాల్గొననవ్వడు న్ను ఈయన గెలువబాలకపోయిరి. రెండవసారి ఈయన అభ్యర్థిగా నిలువబడినప్పుడు ఈయనకు ఇప్పుడు ఓటరుగారు ఆలో పించిన యోగ్యతలలో కొన్నిగలవు. అదిగాక అప్పుడు జిల్లా లో ఎన్నిక స్థానములు నాలుగుగలవు; నాలుగస్థానములున్నను రెండు పర్యాయములు మాడ ఒక్కస్థానమైనను వీరు పొందబాల రైరి. ఇందుకు కారణము ఓటరు మహాశయులే ను రైరుంగదురు. క్రిందటసారి ఈనాయకుగారు ఓడిపోవుటయే వీరి యోగ్యత యుం యుంధతయు ప్రజలు గు రైరింగినదియు ఓటరు సోదరులు గమనించవలసి యున్నది. ఇప్పుడు ఓటరుగారు ఎందుకు పనికి రాకుండా తీసివేసిన మల్లరాశ్రీ కల్లిచిట్టి అబ్బాయి నాయుడు గారికే, వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారి కన్నీ ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చినవి. అట్టిసమయములో ఎవ్వరప్రజాసారాగము బడసితిరో తెలిసికొనవలెను. వీరు విభ్యాధికులనియు ఏలూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగానుండిరినియు, సహకారపరపతి సంఘమునకు కార్యదర్శులనియు జిల్లాబోర్డు సభ్యులనియు ఇంకా చాలచాల యోగ్యతలుగలవనియు విచారించక, ఓటరు క్రిందటిసారి ఆంగ్లే యాభాష పరిచితి లేనివారికిని, మామూలు స్టిడెంట్లను ఓట్లు యిచ్చినారు.

“ఈ వెంకట్రామయ్యశాయుడుగారు ఏరాజకీయ కక్ష లలో జేరక స్వతంత్రులుగా వుంటున్నారు” అని ఓటరుగారు వ్రాయడం ఆశ్చర్యముగానున్నది. వీరు జన్మింపూర్వీ సంఘ కార్య దర్శిగానుండినమాట తెలియదు కాబోలు, ఇంతరకు జన్మింపూర్వీ సంఘ కార్యదర్శిగానుండి ఇప్పుడు స్వతంత్రులు అని చెప్పి కొ నుట ఎంత హాస్యాస్పదమో ఓటరు సోదరులు గమనింతురుగాక! వీరికి మంచి రాజకీయ పరిజ్ఞానము, నూత్నజ్ఞానముగలవటం, ఇని యుండుటవలన వీరుగావించిన మహాపకారములువైచివరచిన బాగుండును. వీరి నూత్నజ్ఞానము, పరిజ్ఞానమువలననే ఏలూరు పురపాలక సంఘమునందు అభిప్రాయ భేదములు కక్షలు కలుగు టకు కారణము కలిగినది. ఈ జ్ఞానములే ఈ ఆరునందత్వరము లు వైరు వైరువై లేకుండా పరిపాలనచేయు సామర్థ్యము కలిగించినవి.

అదివరలో అంతబాగుగా తెలియకపోయినను 1925 మొయి నెలనుండి పత్రికలు చదువు ఓటరుమహానీయులకు వీరికి యుండు కొన్ని జ్ఞానములవలన కలిగినఫలము తెలిసియేయుండును. పదిసం వత్సరములనుండి వీరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగానున్నమాట అబద్ధము. వీరు ఆరునందత్వరములనుండి ఈసంఘాధ్యక్షులుగా నుండియు వీరుగావించిన మహాపకారములు వైచివరచినయెడల చూచి సంతసింతుము. ఈయారికి శ్రీ రామచంద్రరావుపంతులు గారు సంఘాధ్యక్షులుగా నుండినప్పుడు నిర్మింపబడిన పంపులు చెరువు, తప్ప వేలుమడచి చూపవలసిన కార్యము ఈనాయకుగారు గావించినది లేదని నిరాఘాటముగా వ్రాయ గలను. మాపురమునం దున్న రోడ్లస్థితి ప్రజలెబ్బందులు నీటికి కలుగుబిచ్చుందులు మాపట్టణమునకు ఒకసారి అయినను వచ్చి యుండినవారికి తెలిసియేయుండును. దీనినిబట్టి వీరు సంఘాధ్యక్షులుగానుండి గావించిన మహాపకారములు ప్రజాసేవ ప్రజలు గమనింతురుగాక. కృష్ణజిల్లాబోర్డుసభ్యులుగ నుండుటకు గవ ర్నమెంటువారి నామినేషనుగాని ప్రజల ఎన్నికకాదు. వీరు ఏలూరుతాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో ఓడిపోయినారు. అప్పటి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారైన శ్రీ దివాన్ బహదూర్ బాలాశి రావునాయుడుగారు వీరిని జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగా నామినేషను చేయు టకు సిఫార్సుచేసిరి.

వీరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగనుండి ఇంతవరకు వీరు ఉప పాదించిన తీర్మానములుగాని నెరవేర్చినపనులుగాని సమక్షార్పి

ప్రజాపితములుగాని వివరముగా తెలియపరచినయెడల ఈ ఓటరు గారికి నేనెంతయు శ్రద్ధాదళము. క్రిందటిసంవత్సరము వచ్చినగాలి వానకు వీరు ఏమోఘనకార్యము గావించిరట. అప్పుడు వివరములనులంగువనికి వచ్చుటకుగాను వీరు పో చేసిరి మొత్తములో ఎవ్వరెవ్వరు ఎంతయిచ్చినో తెలిసికొనుట ప్రస్తుత అనావశ్యకము. అన్నిటికన్న ఆశ్చర్యకరమైనదంతటి అనిధికి ఈనాయుగారు ఏమియు యివ్వకయిండుటయే. ఆదితీ జను ఆశుటకు ముఖ్యకారకులు ముఖ్యురీ అప్పటి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారైన జజుభారాద్రీ దివాకరమహాంతివహశయోగారు అని తెలిసికొన్నప్పుడు పాతకులు ఈ ఓటరుగారికి ఈనాయుగారి యందున్న అభిమానము తెలిసికొందురు. ఇదిగాక ఈనాయుగారు కొన్నితాడిచెట్లు గవర్న మెంటువారిచే తెప్పించి తనవాణ్ణి కాపురస్థులకు యిచ్చినమాట వాస్తవము. ఏలూరు ఉన్నతపాఠశాల పునరుద్ధారణ చేసివారట. ఆపురగారకు వీరు ఏమియు చందాయిచ్చినట్లు కనుపడదు. వీరుచేసి యుద్ధారణవీడియో ఈ ఓటరుగారు విపులముగా వ్రాయుదురుగాక. హిందూయోజన సంఘము, నిన్ను జాత్యుద్ధరణసంఘము, క్రిగాంధివిద్యాలయము, ఈ సంఘములకు వీరిచ్చిన విరాళములు విపులముగా తెలియ పరచినయెడల నూ కందరకు అర్థమగును. పదివేలరూపాయలు విరాళము అరును. రూపాయి పావులా కూడ విరాళ మగును. వీరి సమర్థత వీరి స్వార్థతగము వీరి పుదార స్వభావము వీరి దేశాభిమానము వీరి సంఘోద్ధరణము మా మృణిసిపత్ పరిస్థితులు చక్కగ గమనించిన తెలియనగును. ఈనాయుడుగారు దేశాభివృద్ధిని గోరు స్వతంత్రులుదురు. వీరు ఏపాక్షికి చెందినది వీరి తెలియకరచనప్పుడు ఓటరుగారికి ఎట్లు తెలిసినదో ఆశ్చర్యముగానున్నది. భీమవరము తాలూకా ఏలూరుతాలూకా రయితలు వారి పశువులను-పుత్తర దేశమునకు తోలకొనిపోవు చున్నప్పుడు వీరునుదలేని దున్నలపన్ను మృణిసిపత్ ట్రాన్సు కంట్రాక్టరుగారు వసూలుచేయుట వీరు ఎరింగియుండియు ఆట్టి ఇబ్బందులకు లోనగు ప్రజాపితములకు సరిఅయిన సహాయము కూడ చెప్పజాలని నాయుడుగారు కానవశభలలో రహితుల ఇబ్బందులను తొలగింతురు. ఒక కాన్సిలరుగారు చాలకష్టించి నైమలమిటింగు ఏర్పాటుచేయించి అందు ఈ కంట్రాక్టరు చర్యలను ఖండించెదరకు ఈ బీమరహితుల బాధలు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు తొలగించలేదు ఈసంగతి ఈ రెండు తాలూకాల రహితు సోదరులకు తెలియును.

మాజిల్లా ఓటరు అందరకు వారివారి విధ్యుక్తగర్భములు తెలియును. ఈ ఓటరుగారు వ్రాసిన అతిశయోక్తులకు మోస పడి ఓట్లు యిచ్చువారు అధికసంఖ్యాకులు లేరు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఈజిల్లాలో నిలువబడి ప్రచారము గావించుచున్నప్పుడు ఓటరు మహాశయులు దేశపరిస్థితులు గమనించగలిగినప్పుడు ఎట్టి అభ్యర్థులు ఈ ఎన్నికలలో జయము గాంతుకో శక్త వ్రాయునక్కరలేదు. ఓటరు సోదరులందరు ఈసారి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఇరువురికి ఓట్లుఇచ్చి జయమును పుచ్చరింతురని నమ్ముచున్నాను. ఈసారి నిలువబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు సమర్థులు, ప్రజాదురాగము బడిసినవారును అయియున్నార.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులయిన మ-రా-శ్రీ మోతే నారాయణరావు జుమిందారుగారు గారికిన్ని, మ. రా. శ్రీ దంతు నారాయణరావుగారికిన్ని ఓట్లు దయచేయుదురని నమ్మి ఇంతలో విరమించుచున్నాను.

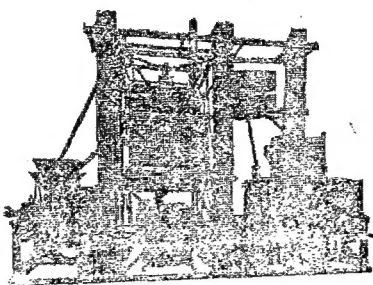
రహితు ఓటరు.

వైద్యరత్న పండిత
డి. గో పాలాచార్యులు
 ప. వి. యస్. అండు
 ప. యం. బి. గారి

అశోకవటి
 రుతు శూల
 (ముట్టుకుట్టు)
 నొప్పిని బోగొట్టును.
 రుతు రక్తమును జారిచేయును.
 మ. క్వేతరక్త మనుమములను
 నాశనము చేయును. గర్భప్రావములను
 బోగొట్టి సస్యంతాన ప్రాప్తి గలుగజేయును.
 బుడ్డి 1-కి రు. 3-8-0.
 క్కాటలాగు కోరువారికి పుచితము.
ఆయుర్వేదాశ్రమము
 151 గోవిందప్పనాయునివీధి, మదరాసు.

ఎఫ్. హెచ్. శూచ్యల్, జి. ఎం. బి. హెచ్.

విద్యుత్తుమిల్లు ఎంజీనీరులు, హాంబర్గు

సోల్ వజంట్లు:-

2861

17, లింగిశెట్టివీధి, మద్రాసు. లేక 9, పాతసావర్ లైన్, బెంగళూరు.

నెల్సన్ కలెక్టర్ కెడ్ య్యము, పప్పుమిల్లులయందు సైన్సు డిప్టులు గంటకు 1 1/2 సంవిమొదలు 1500 సంవల విద్యుత్తును నిచ్చు మిల్లులను సజ్జెయి చేయదుము. విద్యుత్తుమిల్లులు పూర్తి ఇన్ స్టలేషన్ తో సహా గలదు. గట్టిగా తయారుచేయబడినది. మలభముగా ప్లాపించవచ్చును. డ్రైవింగుపవరు కొంచము, ఎక్కువ లాభకరము, ఫలతము అమోఘము. ఆద్యుత్తుముగా పనిచేయును. మెల్లకరులు కోసీలు, ప్యాడీ సెపరేటరులు, ఎంజీను బాయిలరు ఉంచుచే నండ బడు కొలిమితో సహా గలదు. ప్రదర్శింపబడిన జాగాలన్నిటిలోను గొప్పబహుమానము లివ్వబడినవి.

వి. వెంకటాచలం బ్రదర్స్,

ఈ నేపాణము ఇర్వింగ్సు ఈస్టు - వైట్ బిళ్ళలు

తెల్లనింగు పిక్, మి-ఆఫ్: ఇంగు హానికరముగ ఓషధులు చేరుటలేదు. పరిశుభమైన బొమ్మధనంబుగమైన యీస్టు, విటమిన్లు, ఇతర విలువగల సమృద్ధులు మొదలగు నవి గొప్ప వైద్యప్రవీణులచే తెలుపబడినప్రకారము చేర్చి తయారుచేయబడినది. యీస్టునందు పొంగు పులుపు ఉదరమునందున్న జీరణాన్ని సంబంధమైన రసములతో చేరి మంచి చురుకుతనమును, పుష్టిని గలిగించును.

కొంచెము అస్వస్థతగా నున్నప్పుడు లేకబహిషీనముగానున్నప్పుడు 1 లేక 2, ఈస్టువైట్ బిళ్ళలను నేవించిన కొన్ని నిమిషములలోనే మీకుఆరోగ్యము, ఉత్సాహము గలుగును.

ఇర్వింగ్సు ఈస్టు - వైట్ బిళ్ళలు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము వ్యాధులను తలనొప్పి, నాడినొప్పి మొదలగునవి 5 నిమిషములలో మరుగును. [నివర్తించును. అశీర్ణము, కడుపుబ్బరము 5-10 నిమిషములలో మరుగును. పిత్తము, మైకము, బలహీనత 10-15 నిమిషములలో మరుగును. ఉదరమునకు, కారజమునకు సంబంధించినవ్యాధులు 10-15 నిమిషములలో మరుగును ఇన్ ఫ్ల్యుయెంజా, జలుబులు, జ్వరము మొదలగునవి 24

బహుముక్తము, పొండుకోగము, నరముల బలహీనత, చర్మమునకు సంబంధించిన మచ్చలు, మలబద్ధము, జలుబు, నిద్రలేమి, తిమిరువాయువు, నొప్పలు మొదలగు వాటికి ఇనాముగా విశిష్టసాందగ్యవారు ఒక కార్డును వ్రాయుదు.

మీ కమిస్టువద్దనుండి రూ 1-4-0 ధరగల బుడ్డి నోకటిని కొనుడు.

ఈదిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికల సారాంశము నిజమైనది కాదని రూపించువారికి 100 పానులు యినాముగా యివ్వబడును.

వీటిని ఉపయోగించి తృప్తిచెందినవారివద్దనుండి నుమారు 30,000 యోగ్యతా పత్రికలు వచ్చియున్నవి. వాటిని యెనైనను పరిశీలించవచ్చును.

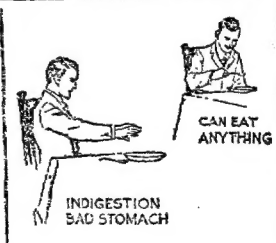
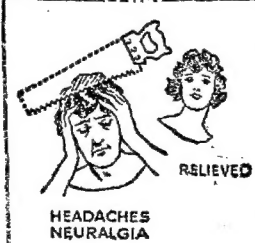
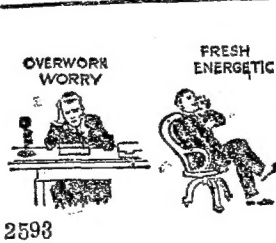
నెం 24872- "ఈస్టు-వైట్ బిళ్ళలు దేవునిచే పంపబడినవి. ఒక వారమునుండి దుర్బరమైన బాధ ననుభవించుచుంటిని. అయితే ఒకమోతాదు నాబాధను నిలిపినది నే నిప్పుడు మరల ఆరోగ్యముగా నున్నాను."

నెం 24118. డాక్టరు టి. వి. ఎస్. "ఈస్టు-వైట్ చే ఆమోఘమైన నుణముకలిగినదని నేను తెలిపినప్పుడు అందులో నేమాత్రమును అతిశయము లేదు. కఠినమైన అస్థినియూ, దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి అమృతముగా పనిచేసినది. ఇందులో తెలుపబడిననాలుగు ఆస్పత్రులకు పంపుదు.

నెం 18224- ఈబిళ్ళలు అమోఘమైన టూనికని దృఢముగా తెలుపుచున్నాను. యింకను పంపిన వాన్నేహితులకు కూడావేదెను." కానిటరి మెషిన్ చే తయారుచేయబడి, ప్యాకుచేయబడు చున్నదనియు, చేతితో తాకుబడుట లేద"నియు పూరియివ్వగలము.

Sole Wholesale Agents, Martin & Harris Ltd, No. 20, Sunkurama Chetty Street, MADRAS.

IRVINGS YEAST-VITE LABORATORIES CECIL HOUSE, Holborn Viaduct, London E. C.

2598

హిందూదేశముయొక్క ఏకాభిప్రాయము అతరులు అన్నిటికిని రాజుగా నుండునట్టి ఓటో మోహినినే ఉపయోగించవలెను. మరియు

రొబీనియా హేర్ ఆయిల్ (రెజనర్)
 శిరోజములకు శ్రేష్ఠమైనది

మాకంట్రాప్ట పద్ధతి మీరు ప్రయత్నించి యున్నా ది? లేనిచో అలశ్యము కాకమునుపే త్వరపడు. కొంత కంట్రాప్టరులు మాత్రమే తీసుకొనబడుదురు. సబ్ వజంట్లుకావలెను.

ధరలబాటికె:- బుడ్డి 1 కి రూ 2-0-0, 1-4-0, 0-12-0, 0-10-0, 0-8-0, 0-2-0.

వాసనకాగు ఒకటికి 0-1-0 డజన్ 0-10-0

రోబీనియా ఆయిల్ బుడ్డి 1 కి రూ 1-0-0 3 కి రూ 2-4-0

వినియోగము క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుదు.

షా. కనిరాంజగురాజ్ అండు కంపెనీ, తపాలపెట్టె నెం1266, మద్రాస్. 2844

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, జొంపాయి

హనుమాన్ సబ్బు

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికి నమా
నమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యా
ధులకు నంజీవివంతిది. ఎచ్చట
నుదొరుకును.

యస్. రంగనాథంశెట్టి అందు బ్రదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

172

వాణిముద్రాక్రమశాల, బెజవాడ శ్రీ.

1024

అచ్చు బైండువనులు, రబ్బరు స్టాంపులు, సిట్లు, రాగి, బంగారము, మెడిసామానులపై చెక్కుట,
బ్లాకులు చేయుట, స్టెనోగ్రాఫీ సామానములు.

(609)

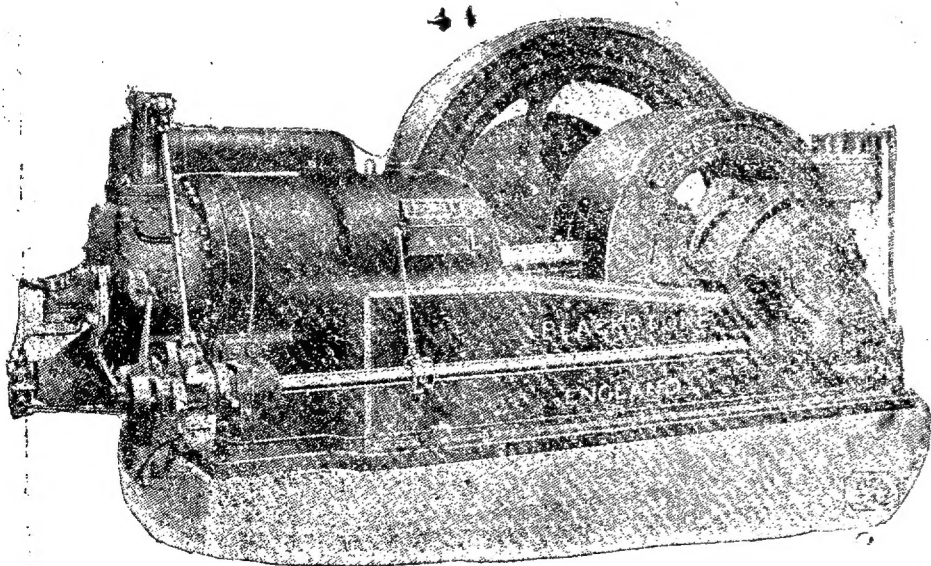
ఎం. గ్రేవింగు

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డు స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి- 600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి 1-కి

గం 1-కి కావలసిన నూనెయును,

లూబ్రికేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 దమిడిలకంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్స్ నన్ను అందు కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

నెం 9, నెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు

బ్రాంచ్ ఆఫీసులు: బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబూరు.

852